

San Lucas Iskribin Jesucristo Shumaq Rimashanta

San Lucasmi kay libruta iskribiran Amitunchik Jesús rurashankunata, rimashankunata intrachimanallapapaq. Lucasqami rimidyakuq runa karan. Jesucristuwan mana pulla purisha karmi, Jesucristo rimashanta, rurashanta imaqa, payqa mana rikaranchu. Piru apustul Pablo Jesuspa shumaq rimayninta parlakur puritinmi, paywan puriran.

Chaymi Lucas kay libruta iskribiran Jesucristupaq manyaqmanta shumaqta tapukur ima, tayta Teófilo allita intrakananpaq. Chaynu katinmapis Lucasqami mana Teofilulapaqchu iskribiran. Ashwanmi tukuy runakuna maylawmanta karpis, Amitunchik Jesucristupaq allita intrakananllapapaq iskribiran. Chaynullami Hechos librutapis iskribiran. Lucaspaq masta intrakanarqa liyishun Hechos 16.11-16; 20.5-16; 21.1-18; 27.1-44; 28.1-16; Colosenses 4.14; 2 Timoteo 4.11; Filemón 24.

Lucasmi Teofiluman iskribin

¹ Amitunchik Jesucristo tukuy imata rurashantami kusala achka runakuna manyaq iskribiyta kamaranllapa.

² Chaqa paykunaqami imanuêchi Amitunchik Jesucristuwan puntamanta-pacha pullan kar, tukuy imata rurashankunata rikasha kar willamaranchikllapa chaynulla iskribiranllapa. ³ Chaynullami nuqapis kusala munashay Tayta Teófilo tukuy chaykunapaq manyaq tapukur allita intrakashayrayku manyaq iskribishuyta yarpusha kani. ⁴ Chaynuqami kusala allitana intrakanki chay yaêhachishutinllapa kriyishaykipaqa.

Uk ángel rimaran Shutichikuq Juan nasinqa nir

⁵ Herodes Judea pwiblupi mantakuyashan tyimpupimi, chaypi taran uk kura Zacarías shutiq. Payqami, Abías kurakunapa ayllunmanta karan. Nataq, warmin Elisabet-shuypaqa punta kura Aaronpa ayllunmanta karan. ⁶ Paykunaqami ishkantinllapa kusa allin karanllapa Dyuspaqqa. Chaynu karmi, Dyus nishanta, mantakushanta ima kasushanrayku mana mayqanpis uchachayta puytiqllapachu. ⁷ Piru manami wamrayjun kayta puytiqllapachu, Elisabet mana wamrakuq katin. Chaynulla ishkantin rukullana karanllapapis.

⁸ Uk diyapimi, Zacariasqa wakin kura masinkunawan Dyusta adurananllapa wasipi rurananllapata ruraranllapa. ⁹ Paykunapa chaynu kustumrin katinmi, Zacariasta akraranllapa Dyusta adurananllapa wasipa Santu Kwartunman yaykur, insinsyuta quntachikunanpaq. ¹⁰ Chaymi, Santu Kwartupi insinsyuta quntachikunankamanqa, tukuy chay waqtapi kaqkunaqa Dyusman mañakuyaranllapa. ¹¹ Chaykamanmi Zacariasmanqa, Tayta Dyuspa uk angelnin rikarir, chay insinsyuta rupachiyashan altarpa allilaw qichqanpi sharan. ¹² Chayta rikarmi Zacariasqa kusallata dispantakar manchakuran. ¹³ Piru chay angelqa niran:

—Zacarías, ama manchakuychu. Chaqa Dyusqami uyapasha mañakutkiqa. Chaymi, warmiki Elisabetqa wamrakustunqa. Chay wamritutaqami shutichinki Juan. ¹⁴ Qamqami allipta aligriyanki, chay wamrituyki nasitinqa. Chaynulla kusa achka runakunapis aligriyanqallapa. ¹⁵ Chaqa wamraykiqami, kusa yaçhaq puytiq kanqa Dyuspaqqa. Manami upyanqachu ubapa yakunta kar, wakin maçhaypaq ima kaqkunamatapis. Ashwan manaraq nasiyashanmanta-pacha, Dyuspa Santu Ispiritunwanmi kanqa. ¹⁶ Payqami shumaqta yaçhachikutin, Israelmanta

kusa achka runakuna Dyusta kasunqallapa, uchankunata dijar imana. ¹⁷ Juanqami, Dyuspa rimaqnin Elías yupaylla, kusa shumaq yarpuyunijun, pudirniyun ima kanqa. Chaymi, Amitunchikmantaqa naypaqta shamur yaĉhachikunqa, tukuy runakuna wamrankunawan shumaqchakananpaq, chaynulla chay mana intrakanaqkunapis intrakananllapapaq ima. Kaykunatami, tukuy runakunata yaĉhachiyansa shumaq allinlana kasunanpaq, Amitunchik maydiya shamutinqa.

¹⁸ Chaymanta Zacariasqa, angeltaqa kaynu nir tapuran:

—¿Imanutaq kriyishuyta puytiyman kay nimashaykipaqqa? Chaqa nuqaqami kusa rukunari kani, chaynulla warmiypis nuqa yupay kusa rukuna.

¹⁹ Chaynu nitinga, angelqa niran:

—Nuqaqami Gabriel kani. Dyuspa naypanpimi kani pay nimashanta ruranaypaq. Paymi nuqata kaĉhamaran qamta parlashunaypaq kay shumaq willashushayta. ²⁰ Piru kananqa, nuqa willashutiy mana kriyishaykirayku, mudupaqna tikrakanki. Chaymi manana rimayta puytin-kichu, kay tukuy nishushaykunaqa allip chay nishaynulla kanankaman.

²¹ Chaykamanqami, Santu Kwartuman mana yaykusha karan chaykunaqa, yarayanllapa Zacariastaqa. Chaymi paykunalla tapunakuranllapa: “¿Imakurtaq chay rurimantaqa mana das lluqshimun?” nir. ²² Chaynu niyat-inllapapismi, lluqshimuran. Lluqshimurqa, mana imatapis wakinninkunataqa willayta puytiranchu. Chaymi chay waqtapi kaqkunaqa yarpuranllapa, imata rikapakusha kanqa chay ruripiqqa nir. Chaqa makinkunalawan rikachikurla parlakuyaran. Chaymi, chaynuna puriran mana rimakurnachu.

²³ Chaynumapis, Dyusta adurananllapa wasipi rurananpaq karan chaykunataqa rurar tukchirna, riran wasinmanqa. ²⁴ Chaymantaqa, warmin Elisabetqa ruriyjun rikariran. Chayraykumi, manana llugshiranchu wasinmantaqa sinku misista, kaynuta yarpur: ²⁵ “Amituymi munasha wamrayjun kanaypaq, amana runakunaqa, mana wamrakuq warmichu nir ima pinqamananllapapapachachu”.

Uk ángel rimaran Jesús nasinqa nir

²⁶ Saysi misismantaqa, Tayta Dyusqa kaçharan angelnin Gabrielta, Galileapa uk pwiblun Nazaret shutiqman, ²⁷ rir watukunanpaq, uk warmi María shutiqta. Chay warmisitami manaraq mayqan runawanpis punushachu karan. Piru payqami, parlashana karan kasarananpaq, gubyirnu Davidpa uk ayllun José shutiqwan. ²⁸ Chayna, chay angelqa María kayashan wasiman yaykurqa, kaynu niran:

—Saludashunimi, Dyuspa munashan warmisita, pay Taytituykiqami pullayki kar kuytashun.

²⁹ Chaynu nitinmi, María rikarqa kusata manchakur kaynuta yarpuyaq: ¿Ima nishaq nirtaq waknuqa willamaymanqa? nir. ³⁰ Chaymanta angelqa niran:

—María, ama manchakuychu. Chaqa qamqami Tayta Dyuspaqqa kusa munashan kanki. ³¹ Chaymi, ruriyjun rikarinki. Chayna wamrakusturqa, chay wamritutaqa shutichinki Jesús. ³² Payqami kusa runa nisha kanqa. Chaymi runakunamapis Unaqmanta Dyuspa Wamran ninqallapa. Chaqa Dyusqami, paytaqa ruranqa unay rukunllapa gubyirnu David yupaylla kusa mantakuq kananpaq. ³³ Chayna pay mantakunqa tukuy tyimpupaq Israel shutiq pwiblupiq. Chaynulla chay mantakunanqa, mana tukukanqachu.

³⁴ Chaynu nitinmi, Mariaqa kaynu nir tapuran angeltaqa:

—¿Imanutaq kayanqa chay willamashaykiqa? Chaqa, nuqaqa manaraq runayjunlamapischu kani.

³⁵ Chaynu nir María taputinmi, angelqa niran:

—Dyuspa Santu Ispiritunmi, qamman Dyuspa pudirninwan uk puktaysitu yupayla shamur, rurikipi samanqa. Chayraykumi, chay wamran nasiqqa kusa allinla kar, shuttinga Dyuspa Wamran. ³⁶ Chaynulla, chay aylluyki Elisabetpismi, wamrakustunqa rukulana kayarmapis. Paytami manana wamrakunqachu nisha katinllapamapis, payqa saysi misispaqna ruriyjun.

³⁷ Dyuspaqqami mana imapis, mana ruraypaqqa kanchu.

³⁸ Chaynu nitinmiri, Mariaqa kaynu niran:

—Nuqaqari Dyuspa sirbiqnin kani. Chaymi, Tayta Dyusniyqa chay nimashaykinullata ruranqa nuqawanqa.

María chaynu nitinqami, angelqa riranna.

María, Elisabetta watukuran

³⁹ Chay diyakunapimi, Mariaqa utqaylla riran, Judeapa uk pwiblun sirkalla lugarninman, Elisabetta watukuq.

⁴⁰ Çharqami, Zacariaspa wasinman yaykur Elisabetta saludaran. ⁴¹ María saludaqta uyapatinga, Elisabetpa wamritunqa kuyukuran rurinpiqa. Chaymi, Elisabetqa kusa shumaq Dyuspa Santu Ispiritunwana kidaran.

⁴² Chayrayku, jwirtita rimar, kaynu niran:

—Dyusmi masta shumaqchashusha tukuy warmikunamanta. Chaynulla, wamraykitapis shumaqchasha.

⁴³ ¿Pitaq nuqaqa kani, Amituyqa maman shamur watukumananpaqqa? ⁴⁴ Chaqa, saludamaqta uyapashutiyla, chay kutilla wamrituyqa aligriyar kuyuran ruriypiqa. ⁴⁵ Kusa shumaqnami qamqa kanki, Dyus imatami rurayanqa nir willashutin kriyishaykirayku.

⁴⁶ Chaymi, Mariaqa niran:

“Tukuy shunquywanmi alabani kusa puytiq Tayta Dyus-taqa.

⁴⁷ Yarpuyniypimapis aligriyani Washamaqniy Dyus-paqa.

⁴⁸ Llakipaypaqla warmisita katiymapismi, Tayta Dyusqa kusa shumaq allinpaq rikaman. Chaymi, kananmantaqa kusa shumaq warmi nishapaqna riqsimanqallapa.

⁴⁹ Chaqa, kusa puytiq karmi, nuqapiqa chay mana ruraypaqta kusa shumaqta rurasha. Payqa kusala shumaq allinla.

⁵⁰ Dyusqami payta kasuqkunataqa, tukuy tyimpupaq llakipan.

⁵¹ Dyusmi, tukuy pudirninwan imatapis ruraran. Chaymi kusa kani niqkunapa yarpuyashanllapamatapis limpu chinqachiran.

⁵² Ashuchiranpismi kargunkunamanta, chay kusa puytiq karguyjunkunata. Ashwan, chay mana runa nishakunatami, kusa runa nishapaqna tikraran.

⁵³ Chay mana imayjun kaqkunatami, tukuy imakunata quran. Nataq chay kusala imayjunkunata-shuypaqa, shinalata kaçharan.

⁵⁴ Yanaparanmi Israel pwiblunmanta payta sirbiqkunata. Chaymi mana qunqarchu, shumaqta llakipar munaran.

⁵⁵ Chaynu kananpaqmi nisha karan unay rukunchikkunata, Abrahamta tukuy aylluntinta”.

⁵⁶ Tukuy kaykunata nir imami, Mariaqa Elisabetwanqa kimsa misista yupay pulla kidaran. Chaymantanami tikrakan wasinmanqa.

Shutichikuq Juanmi nasiranna

⁵⁷ Chaymanta, Elisabetpa wamrakustunan tyimpu çhamutinqa, wamrakusturanna ullqituta. ⁵⁸ Chaymi, chay yatanlapi riqsinan taqkuna, chaynulla wakin ayllunkunapis, riranllapa watukuq, Tayta Dyusqa paywan kusala bwinu kasha nir yaçharllapa. ⁵⁹ Chaymi uchu diyayjunna wamritu katin, chay watukuq risha karan chaykunaqa, aparanllapa siñal kustumrita rurananllapapaq. Chaynu rurarnaqa, wamritutaqa taytanpa shutinllawan Zacarías, shutichinaranllapa.

⁶⁰ Piru mamanqa niran:

—¡Mana! Wamrayqami shutinqa Juan.

⁶¹ Chaymantaqa, chaypi kaqkunaqa niran:

—Manami mayqanpis aylluykipiqa, chaynu shutiyjunqa kanchu.

⁶² Chaymantaqa, wamrapa taytanta siñalawan tapuranllapa, imanushi shutichinayan nir. ⁶³ Chaymi, taytanqa siñalawan mañaran uk tablitata, chaypi iskribinanpaq wamrapa shutintaqa. Chaymi kaynuta iskribiran: “Shutinqami, Juan” nir. Chayta rikarmi tukuy dispantakar kidaranllapa. ⁶⁴ Chaymantaqami, chay kuttilla qashan Zacariasqa rimaq qallarir Dyustaqa kusata alabaran. ⁶⁵ Tukuy chay wasin yatanlapi taqkunami, dispantakashalla karanllapa. Chaynulla, Judeapa chay sirkalla lugarninkunamanta runakunapis, parlaqllapa tukuy chay pasashankunapaqqa. ⁶⁶ Chaynulla, tukuy chay uyapaqkunapis paykunalla yarpupakuqllapa: “¿Imanuraq kay wamraqa maydiyaqa kanqa?” nir. Chaqa alliptari Tayta Dyusqa tukuy pudirninwan yanapaq chay wamritutaqa.

Zacariasmi Dyusta alabaran

⁶⁷ Chay, wamrapa taytan Zacariasqa, Dyuspa kusa shumaq Santu Ispiritunwan kar, Dyuspaq rimarmi kaynu niran:

- 68 “Kusa shumaqmi Israelmanta runakunapa Dyusnin,
Amitunchikqa.
Chaqa, shamushamiri pwiblunta washaq.
- 69 Paymi, sirbikuqnin Davidpa ayllunllamanta,
uk kusala puytiq runata nuqanchikkunamanqa
kaçhamusha washamanallapapaq.
- 70 Kaypaqmi unaykuna pay nishannullata,
chay kusa allin rimaqninkuna kaynu nisha karan:
- 71 Payqashi washamashunllapa, kuntramaqninchikkuna-
manta,
chaynulla tukuy çhiqnimaqninchikkunamanmat-
apis.
- 72 Unay rukunchikkunatapis, llakipayanqa.
Chaynulla, manashi qunqayanqachu chay tratuta
rurar arnikushanmatapis.
- 73 Nataq, kaynumi jurar arnisha karan, agwilunchik
Abrahamta-shuypaqa.
- 74 Washamayashunllapashi, chay kuntranchikkuna-
manta,
payta sirbinallapapaq ama imatapis mancharchu.
- 75 Chayna paypa naypanpiqa, pay munashannullata
rurarqa,
kusala allin runana kanallapapaq, maydiyapis
kawsayarllaqa.
- 76 Nataq qam-shuypaqa, wamrituy, shutinkimi unaq
Dyuspa shumaq rimaqnin.
Chaqa, qamqami Amituykimantaqa naypaqta rinki,
nanninta kamkachiq yupay pay shamunankaman
allita rimar yaçhachikur ima.
- 77 Yaçhachinkipismi, paypa pwiblunmanta runakunata
Dyusmi uchankunamanta pirdunar washanqa nir.
- 78 Chaqa Taytanchik Dyusqami, llakipamanchik kuyta-
manchik ima.

Chaymi unaq syilumanta-pacha washamaqn-
inchikqa shamunqa, uk achkirachikuq yupay.

Paymi nuqanchikkunapaqqa, imanutaq uk mushuq
diyamaqa kusa llipyalla, chaynu kanqa.

⁷⁹ Chaynu shamurmi, yanapanqa chay achkirachikuyn-
inwanqa tutaparaqpi yupay mana allinta rurar
kawsaqkunata,
shumaq nanninpi puriq yupay tanallapapaq” nir.

⁸⁰ Chay wamrituqamiri winayaq, kusala yarpuyinjun
ima. Chaynulla, Israelmanta runakunata yaçhachiq qal-
larinankaman, chunllaq lugarkunapi taran.

2

Jesucristumi nasiranna *(Mt 1.18-25)*

¹ Chay tyimpukunapimi, Romapa punta mantakuqnin
Augustuqa, kaçhakusha karan uk sinsuta rurananllapa-
paq tukuy pachapi. ² Kay sinsuqami rurakaran Cirenio
shutiqa runa, Siria pwiblupa gubyirnun katin. ³ Tukuy
runakunami uklaw pwiblukunapi tayarmapis, riqllapa
pwibllunllapaman chaypina padrunakananllapapaq.

⁴ Chayraykumi, Josiqa chay Galileapa pwiblun Nazaret-
manta lluqshir, riran paypa pwiblun Belenman, chay
Judea pwiblupa gubyirnu David nasishanman. Chaqa
Josiqa, Davidpa ayllunmanta karan. ⁵ Josiqami, Mariawan
kasaranapaq kasha kar, rurisituyjun katinmapis, pullana
riranllapa wakman padrunakananllapapaq. ⁶ Chaymi
chay Belenpi kayatinllapapaq, Mariataqa itikustunan-
paq nanaynin ayparan. ⁷ Chayna, chaylapi punta
wamranqa nasikuran. Nasikutingami, mantillitakunawan
liyar usurachiran, animalkuna mikunanpaq uk batyan-
ula parita kaq chaylapi. Chaqa, manari paykunapaqqa

samananllapapaq lugar karanchu, chay samanllapa wasipiq.

Angelkuna rikariran michikuqkunaman

⁸ Belenpa yatanlapimi, karanllapa ayka michikuqkuna. Paykunami chaypiqa tukuy tuta uknin uknin turnanakur uyshankunata kuytar taqllapa. ⁹ Chaymi chaypi kananllapakamanqa, illaqmanta Dyuspa uk angelnin paykunaman rikariran. Chaynulla, Dyuspa shumaq llipyayninqa kusata achkirachikamuran paykuna kayashanmanqa. Chaymi paykunaqa kusalata manchakuranllapa. ¹⁰ Chaynu manchakutinllapamapis, angelqa niran:

“Ama manchakuyllapachu. Ashwan kusa shumaqta willashuyanillapa chayta uyarmi aligriyankillapa. Chaynulla tukuymi kusata aligriyanqallapapis. ¹¹ Kananmi Davidpa pwiblunpi, uk washakuq nasisha. Payqami Dyuspa Akrashan Cristun, Amitunchikllapa. ¹² Kay nishuyanillapa chayta chiqapta kriyinaykillapapaqqami, uk wamrituta, animal mikunanpa batyanula paritanlapi mantillitawan liyakasha usuraqta tarinkillapa” nir.

¹³ Chaynu parlayatinllaparaqgami, syilumanta achka angelkuna chay uk ángel kayashanman rikaritin, Dyusta alabaranllapa kaynu nir:

¹⁴ “¡Kusa shumaqmi unaq syilupi Dyusninchikqa!

¡Kay pachapi kaqkunataqa,

Tayta Dyusqa tukuyta llakipar yanapanqa!

¡Chayna, paykunaqa shumaq allintana kawsanqallapa!”

¹⁵ Chaymanta chay angelkuna syiluman tikrakinnaqa, chay michikuqkunaqa paynin paynin ninakuqllapa: “Rishunllapari Belenman rikaq. Chaqa Dyusninchikmapis angelninkunata kaçhamutin,

willamashanchikllapana chaypi imami pasasha nirmapis”.

¹⁶ Chaynu ninakur utqaylla rirmi, tariranllapa Mariawan Jositaqa wamritunta batyanula paritapi usurachisha taqllapata. ¹⁷ Rikarnaqami, kusata parlakuq çhurakaranllapa chay ángel wamritupaq willashanllapapaqqa. ¹⁸ Chaymi chay michikuqkuna parlakutinllapapaq, tukuy uyapaqkunaqa, dispantakashalla kidaqllapa. ¹⁹ Chaynu katinmapis, Mariaqami uyarala uyakuran imanú rimatinllapamapis. Chaymi imata uyapar yaçharmapis, mana qunqaranchu. ²⁰ Nataq, chay michikuqkunaqa tikrakaranllapa Dyusninchikta alabaqnu, payji niqnu, tukuy chay rikashanllaparayku, uyapashanllaparayku ima. Chaqa, tukuy chaykunamiri, ángel willashanllapanulla pasasha karan.

Dyusta adurananllapa wasimanmi Jesusta aparanllapa

²¹ Uchu diyamantami, chay siñal kustumrita rurarnaqa, chay wamritutaqa Jesús shutichiranllapa, imanutaq María manaraq ruriyjun katin, ángel nisha karan chaynulla.

²² Chaymanta Moisés mantakushannu María itikushmananta paqakutinnaqa, * chay wamritutaqa aparanllapa Jerusalemman. Chayna Dyusta adurananllapa wasiman apar, kay wamrituyqa Dyuspaqna kanqa ninanllapapaq.

²³ (Chaqa, Dyus nitin iskribikashakunapiqami kaynu niq: “Tukuy kulaka ullqu wamrituqashi Dyuspaqna kanqa” † nir). ²⁴ Chaymi ufrinditanllapata çhurur, Tayta Dyusta payji ninanllapapaqqa, ishkey turtulitakunataçhi manaqachu palumapa ishkey wawituntaçhi apar riranllapa, Dyus nishanta kumplinanllapapaqqa.

* 2:22 Masta intrakanarqa rikashunllapa Levítico 12.2-8; 5.11. † 2:23 Masta intrakanarqa rikashunllapa Éxodo 13.2,12-13.

²⁵ Chay tyimpukunapimi, Dyuspa Santu Ispiritunwan kar kusala allin runa, Dyusta aduraq Jerusalenpi taq. Paymi shutiq Simeón. Paymi yarakuyaran Dyuspa Akrashan Cristun shamur Israelmanta runakunata washananpaq. ²⁶ Chaqa Santu Ispiritumi paytaqa kaynu nir willasha karan: Manaraq wanuyarchu Dyuspa Akrashan Cristunta rikanki nir. ²⁷ Chayna, Santu Ispiritu willatin, Simeonqa riran Dyusta adurananllapa wasiman. Chaynulla chay wamrapa taytankunapis wamritunta aparannllapa Dyus mantakushannulla kumplinannllapapaq. ²⁸ Chaymi, Simeonqa chay wamritutaqa marqakustur, Tayta Dyusta alabar kaynu niran:

²⁹ “Tayta Dyusniy, kanan-shuypaqa arnimashaykiqa kumplikashana.

Nuqa sirbikuqnikitaqa dijamayna shumaqta wanukunaypaq.

³⁰ Chaqa rikashanamiri kani qam kaçhamushayki kay Washakuqtaqa.

³¹ Qamqami tukuy chaykunataqa ruraq qallarishayki tukuy pwiblukunamanta runakuna rikar yaçhananpaq qammi Washakuqtaqa kaçhamushayki nir.

³² Paymi imanutaq uk achkirachikuq yanapamanchik, chay yupay tukuy runakunata yanapar qampaq intrachinqa.

Chaynami yaçhar alabanqallapa Israel pwibluman-tami shamusha Washakuqqa nir”.

³³ Chaynu Simeón chay wamritupaq nitin Josiwan, maman María uyaparmi kusalata dispantakar kidaranllapa. ³⁴ Chaymantaqami Simeonqa Dyusman mañakuran, paykunata shumaqta rikananpaq. Chaymi Jesuspa maman Mariataqa niran:

“Tukuy imata, kay wamritu winar Israel pwiblupi ruratinmi, wakinqa paypi kriyir washakanqa. Nataq wakinkuna-shuypaqa, payta mana kriyishanllaparayku, manana Dyuspaqqa allinnachu kanqallapa. Ashwan chaykunata ruratin imami, kuntranqallapa paytaqa. ³⁵ Chaynulla achka runakunapa yarpuyashan, rurayashankunamapis, shutiman rikarinqa. Piru tukuy chaykunapaqmi qamqa kusalata llakinki. Chaqa, tukuy chaykunami qampaqqa, uk kuchillu shunquykillaman yaykuq yupay kanqa”.

³⁶ Chaynullami Dyus nishankunata rimaq uk ruku warmi Ana shutiqpismi chaypi karan. Payqami, Aserpa ayllunmanta uk runa Fanuelpa wamran kaq. Chaqa kasarasha kayaq kusa shipashlla kar. Piru runawanqami kawsaran syiti añulata. ³⁷ Chaymi chay runanmanta wakchayasha warmisitaqa uchintay kwatru añuyjunna karan. Payqami Dyusta adurananllapa wasimantaqa mana ashurchu Dyusman mañakuq tuta katin, unaq katinmapis. Chaynullami ayunaq ima. ³⁸ Chaymi, paypis chay kutilla qimikamur qallariran Dyusta payji niq. Chaynullami, tukuy chaypi Jerusalén washakananta munar yarakuqkunatapis willaran: “Jesusmi chay yarayashanllapa Washakuqqa” nir.

Josiwan María Nazaretman tikrakan

³⁹ Chaymanta Tayta Dyus mantakushanta tukuyta rurallapanaqa, tikrakanllapana Galileaman, chay paypa pwiblun Nazaretman. ⁴⁰ Nataq, chay wamraqami winayaran. Chaymi mas jwirti, mas yaçhaq ima tikrakayaran. Chaynulla Dyusqa kusa shumaqta yanaparan.

Jesustami Dyusta adurananllapa wasipi tariranllapa

⁴¹ Jesuspa taytankunaqa añu añu Jerusalenman riqllapa Pascua fyistaman. ⁴² Chaymi Jesús dusi añuyjunna katinqa paykunaqa tantakar riranllapa fyistamanqa, chaynu riqllapa kar. ⁴³ Chaymanta chay fyista pasashana katin, wasinman tikrar riyatinllapanaqa, wamra Jesusqa kidasha karan Jerusalenllapi, taytankunaqa mana kwintata qukat-inchu. ⁴⁴ Chaymi, paykunaqa Jesusqashi runakunapa rurinta riyanqa nir yarpur, riranllapa nantaqa uk diyatana. Chaymanta mana rikaritin, riqsinankunata ayllunkunata tapukur ima, mana yaçharanllapachu maypi wamranqa kanqa nirmapis. ⁴⁵ Chayna mana tarirmi, tikrakaranllapa qashan Jerusalenman, chaypi maskakunanllapapaq Jesuspaqqa.

⁴⁶ Chaymanta maskakur puriyarllapaqa, kimsa diyamanta tariranllapa Dyusta adurananllapa wasipi taqta. Ashwan chay yaçhar yaçhachikuqkunawan pulla tayasha karan. Chay paykunaqa, Jesusta tapur uyakur ima tayasha karanllapa. ⁴⁷ Chaymi tukuy uyapaqkunaqa dispantakashalla kidaqllapa, kusata yaçhayashanpaq, tapushanllapata allita willashanllapapaq ima. ⁴⁸ Chaymanta taytankuna rikarqa, dispantakaranllapa. Chaymi mamanqa niran Jesustaqa:

—Wamrituy, ¿imapaqtaq kaytaqa ruramashaykillapa? Kusata llakirmi taytaykiwan nuqaqa purisha kanillapa maskashur.

⁴⁹ Chaymantaqa Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq maskamayankillapa? ¿Manachu yaçhankillapa nuqa Taytaya wasinpi, pay munashankunata ruranaypaq kani nirqa?

⁵⁰ Piru paykunaqa mana intrakaranllapachu imapaqmi chaynu niyan nirmapis.

⁵¹ Chaymantami Jesusqa tikrakamuran taytankunawan Nazaret pwibluman. Chaypimi payqa taytankuna imata

nitinpis kasur rurar ima kawsaran. Mamanqami tukuy chaykunata yaçharqa, mana imalatapis qunqaqchu. ⁵² Jesusqami winayaran. Chaynulla kusa yarpuyiniyun tikrakayaran. Chaymi paytaqa kusa shumaqta rikayaran Dyusqa. Chaynulla wakin runakunamapis, kusa shumaqta rikaqllapa.

3

Shutichikuq Juanmi chunllaqkunapi yaçhachikuran
(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹⁻² Kinsi añupaqna Tiberio César mantakuq katin, Zacariaspa wamran Juanta, Dyusqa uk chunllaq lugarpı parlaran yaçhachikunanpaq. Chaymi chay tyimpukunallapi Poncio Pilato Judeapa gubyirnun karan. Nataq Herodes-shuypaqa Galileapi mantakuq. Chay uknin Felipiqa mantakuq Iturea pachapi, chaynulla Traconite pachapıpis mantakuq paylla. Nataq Lisaniaqa mantakuq Abiliniapi. Anaswan Caifás-shuypaqa kurakunapa mantaqnin karanllapa. ³ Chay tyimpukunapımı Juanqa tukuy chay rıyu Jordanpa lugarninkunapi purıran yaçhachıkur, runakunaqa uchanllapata dijarna, Dyusta kasur shutikunanllapapaq. Chayna, Dyusqa uchanllapakunamanta pırdunar washananpaq. ⁴ Juanqamıri chıqapta chaynu yaçhachıkuran, imanuçhi Dyuspa rımaqın Isaiás kaynu nıran chaynulla:

“Uk runamı kusa jwırtıta rımar chunllaqpi nin:

‘Amitunchık Dyuspa nannınta kamakachiylłapa, uchaykil-lapata dıjar Dyusta kasurllapana.

Chaynuqamı kusa dirıchula nanta kıçhaq yupayna kankıllapa kanqa.

⁵ Tukuy pukrukuna pampalla kıdanqa.

Tukuy qaqakuna, sirkakunapis shumaq pampalla kanqa.

Qinqulla nankuna kaqkunapis dirichakanqa.

Nankuna uĉhku uĉhku kaqkunapis pampalla tikrakanqa.

⁶ Tukuy pachapi runakunami rikanqallapa Dyus Washakuqninta kaĉhamutinqa' ”.

⁷ Isafas nishannulla runakuna Juan shutichinanpaq lluqshimutinqa, payqa niyaq:

“¡Largu kurukunapa ayllunkuna! ¿Chay manchaypaq kastigumanta washakayashunllapa nirchu yarpuyankillapa? ⁸ Chaynu yarpuyarqa Dyusninchikpinari chiqapta kriyiyllapa, yaĉhananllapapaq chiqapta uchaykillapata dijar, Dyusninchikta kasunkillapana nir. Ama qamkunallaqa alabakayllapachu ‘Abrahampa ayllun kar washakayanchikllapa’ nirqa. Chaqa allita nishaykillapa: Dyus munarqami kay rumikunamatapis, Abrahampa ayllunpaq tikranarqa, tikranman. ⁹ Achapismi listuna qirukunata ĉhupanmanta kuchunanpaqqa. Chaqa tukuy qiru mana allita puquqtaqa, kuchur itakunqa ninaman”.

¹⁰ Chaynu Juan rimatinqa, chay runakunaqa niranllapa: — Chaqa, ¿imatataq rurashaqllapa ama kastigamananllapapaqqa?

¹¹ Juanqa paykunata niran:

— Mayqannikillapapis ishkay raĉhpajun kaq, mikunayjun kaqpis, quyllapa uk mana kaqniyjunta.

¹² Chay Romapaq wakin impwistuta kubrakuqkunapismi qimikaranllapa, shutikunanllapapaqqa. Chaymi Juantaqa kaynu nir tapuranllapa:

— Yaĉhachikuq Taytituy, ¿imatataq rurashaq nuqaku-naqa?

¹³ Chaymi Juanqa chaykunatapis niran:

— Ama kubrakuyllapachu mastaqa, chay kubrakushaykillapamantaqa.

¹⁴ Chaymantaqa chaynulla wakin suldadukunapis tapuranllapa Juantaqa:

—Nuqakuna-shuypaqa, ¿imatataq rurashaqlapa? nir. Chaymi Juanqa paykunataqa niran:

—Ama mayqantapis yanqallamanta imanta kitayllapachu. Chaynulla ama yanqallamantaqa uchachayllapachu. Chay michkatachi ganankillapa chaywanqa kuntintakayllapana.

¹⁵ Runakunaqami kusalata rikakuyaranllapa tapunakurllapa, imanupiqqa Juan kanman Dyuspa Akrashan Cristunqa nir. ¹⁶ Piru Juanqa paykunataqa niran:

“Chiqaptami nishaykillapa: Nuqaqami shutichikuni yakulawan. Nataq uk shamur-shuypaqami shutichikunqa Santu Ispirituwan, ninawan ima. Payqami kusa mas puytiq nuqamantaqa. Nuqaqa paypa naypanpiqa mana sirbinichu llanqinpa watunta kaçhanaypaqlamapis. ¹⁷ Chay payqamiri apamuyan urkitanta makinpi charikur triguta akrananpaq pajanmanta. Chaynu shumaqcharqami chay trigutaqa çhuranqa çhurakunanpi. Nataq pajanta-shuypaqa rupachinqa. Chay ninaqami ratakurqa mana wanunqachu”.

¹⁸ Chaynumiri shumaqta willar, Juanqa yaçhachikuran imanumi Washakuq shamuq chayqa kanqa nirmapis. ¹⁹ Chaynullami chay gubyirnu Herodesta-shuypaqa an-
yaran, uknin Felipipa warmin Herodiaswan kayashan-
rayku, chaynulla tukuy wakin mana allin rurayninku-
napaqpis. ²⁰ Piru ashwan Herodesqa, chay tukuy mana
allinkunata rurashanpaq anyatinga, ukmanta yarpur
Juantaqa karsilachiran.

Jesusmi shutikuran
(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Piru manaraq karsilpi kayar Juan kusa achka runakunata shutichiyatinga, Jesuspis riran shutikuq. Chaynu shutikur Taytanman mañakuyatinga syiluqa kiçhakaran. ²² Chaymi Dyuspa Santu Ispiritunqa Jesusman ishkimuran kusa rikaypaqla, uk palumitanu. Chaymi syilumantapacha Dyus kaynu niqta uyaparan:

“Qammi kusa munashay Wamray kanki.
Qamwanmi kusalata aligriyani” nir.

*Kaykunami Jesucristupa unay ayllunkunaqa karan
(Mt 1.1-17)*

²³ Amitunchik Jesucristo yaçhachikuq qallarirqami trinta añuyjunmana kasha kanqa. Niqllapa Amitunchik Jesucristuqashi Josipa wamran nir.

José-shuypaqa, Elipa wamran nir.

²⁴ Eliqa, Matatpa wamran.

Matatqa, Levipa wamran.

Leviqa, Melquipa wamran.

Melquí-shuypaqa, Janapa wamran karan.

Nataq Janaqa, Josipa wamran.

²⁵ Josiqa, Matatiaspa wamran.

Matatiasqa, Amospa wamran.

Amosqa, Nahumpa wamran.

Nahumqa, Esliqa wamran.

Esliqa, Nagaipa wamran.

²⁶ Nagaiqa, Maatpa wamran.

Maatqa, Matatiaspa wamran.

Matatiasqa, Semeipa wamran.

Semeiqa, Josipa wamran.

Josiqa, Judapa wamran.

²⁷ Judaqa, Joanapa wamran.

Joanaqa, Resapa wamran.

Resaqqa, Zorobabelpa wamran.

Zorobabelqa, Salatielpa wamran.

Salatielqa, Neripa wamran.

²⁸ Neri-shuypaqa, Melquiipa wamran karan.
Melquiqa, Adipa wamran.
Adiqa, Cosampa wamran.
Cosamqa, Elmodampa wamran.
Elmodamqa, Erpa wamran.
²⁹ Erqa, Josuepa wamran.
Josueqa, Eliezerpa wamran.
Eliezerqa, Jorimpa wamran.
Jorimqa, Matatpa wamran.
³⁰ Matatqa, Levipa wamran.
Leviqa, Simeonpa wamran.
Simeonqa, Judapa wamran.
Judaqa, Josipa wamran.
Josiqa, Jonanpa wamran.
Jonanqa, Eliaquimpa wamran.
³¹ Eliaquimqa, Meleapa wamran.
Meleaqa, Mainanpa wamran.
Mainanqa, Matatapa wamran.
Matataqa, Natanpa wamran.
³² Natán-shuypaqa, Davidpa wamran karan.
Davidqa, Isaipa wamran.
Isaiqa, Obedpa wamran.
Obedqa, Boozpa wamran.
Boozqa, Salmonpa wamran.
Salmonqa, Naasonpa wamran.
³³ Naasonqa, Aminadabpa wamran.
Aminadabqa, Adminpa wamran.
Adminqa, Arnipa wamran.
Arniqa, Esrompa wamran.
Esromqa, Farespa wamran.
Faresqa, Judapa wamran.
³⁴ Judaqa, Jacobpa wamran.
Jacobqa, Isaacpa wamran.
Isaacqa, Abrahampa wamran.

Abraham-shuypaqa, Tariqa wamran karan.
 Tariqa, Nacorpa wamran.
³⁵ Nacorqa Serugpa wamran.
 Serugqa, Ragaupa wamran.
 Ragauqa, Pelegpa wamran.
 Pelegqa, Heberpa wamran.
 Heberqa, Salapa wamran.
³⁶ Salaqa Cainanpa wamran.
 Cainanqa, Arfaxadpa wamran.
 Arfaxadqa, Sempa wamran.
 Sem-shuypaqa, Noepa wamran karan.
 Noeqa, Lamecpa wamran.
³⁷ Lamecqa, Matusalenpa wamran.
 Matusalenqa, Enocpa wamran.
 Enocqa, Jaredpa wamran.
 Jaredqa, Mahalaleelpa wamran.
 Mahalaleelqa, Cainanpa wamran.
³⁸ Cainán-shuypaqa, Enospa wamran karan.
 Enosqa, Setpa wamran.
 Setqa, Adanpa wamran.
 Nataq Adanta-shuypaqa Tayta Dyusmi ruraran.

4

*Jesusta dyablu uchakuchinaran**(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)*

¹ Jesusqa Santu Ispirituwan kar tikrakamuran riyu Jordanmantaya. Chaynu Santu Ispiritu yapatinmi, Jesusqa riran chunllaq lugarman. ² Chaypiqami kwarinta diyata karan. Chaymi chay diyakunaqa ayunar mana imalatapis mikushanrayku kusalata mallaqnaran. Chaynu mallaqnatin, dyabluqa imanullapis Jesustaqa uchakuchinaran.
³ Chaymi niran:
 —Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kay rumita willay tantapaq tikrakanpaq nir.

⁴ Piru Jesusqa niran:

—Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:

‘Manami tantalamantachu runaqa kawsayta puytin.

[Ashwanmi Dyuspa tukuy rimayninta kasur kawsanqa]’ nir.

⁵ Chaymanta-shuypaqami dyabluqa Jesustaqa aparan kusala unaq sirkaman. Chaymantami dasla kay pachapa tukuy pwiblunkunata rikachir niran:

⁶ —Nuqaqami qushayki tukuy kay imakuna kay pachapi kaqtaqa, qamna mantakunaykipaq. Chaqa, nuqapami tukuy kaykunaqa. Chay-ari mayqantapis qushaq qunashaytaqa. ⁷ Chayrayku, qunqurir nuqata aduramatkiqami tukuy chay rikayashaykikunaqa qampaq kanqa nir.

⁸ Jesusqa niran:

—[jAshuy dyablu!] Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:

‘Adurar sirbiy Amituyki Dyuslata’ nir.

⁹ Chaymantami dyabluqa Jesustaqa aparan Jerusalén pwibluman. Chaypiqami Dyusta adurananllapa wasipa kusa unaqninman iqachir niran:

—Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kaymanta uraman kaçhakay. ¹⁰ Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi, nin: ‘Dyusqashi angelninkunata kaçhamunqa kuytashur washashunanpaq.

¹¹ Chaynulla aypashuyanqashi

çhakimapis ama çhachikananpaq ima rumilawanmapis’ nir.

¹² Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Dyus nitin iskribikashakunapimi ninpis:

‘Amami Amituyki Dyus nishanllata rurachir pukllaychu’ nir.

¹³ Chaymanta-shuypaqami dyabluqa manana imanupis Jesusta uchakuchiya puytirnaqa, ashuranna paymantaqa ayka diyallataqa.

Jesusmi Galileapi yaĉhachikuq qallariran

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jesusqami qashan Galileaman tikrakaran Santu Ispir-itupa pudirninwan karna. Chaymi chay lugarkunapa ridurninkunapiqa paypaqqa kusalata yaĉharanllapana. ¹⁵ Chaqa payqami tukuy chay tantakananllapa wasikunapi yaĉhachikuq. Chaymi tukuyla paytaqa alabaqllapa.

Jesusmi Nazaret pwiblupi

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Chaymantami Jesusqa chay maypiĉhi kriyakasha karan, pwiblun Nazaretlaman riran. Chaymi samana diyapiqa chay tantakananllapa wasiman yaykuran paypa kustumrin kashanrayku. Chaymantami shariran Dyus nitin iskribikashakunata liyinanpaq. ¹⁷ Chaymi Dyuspa rimaqnin Isaias iskribishanta makyatinllapa kiĉharqa, kaynu niqta tarir liyiran:

¹⁸ “Nuqapimiri Dyuspa Ispiritunqa.

Chaqa pay akramarmi kaĉhamasha

chay mana imayjunkunata Dyuspa shumaq rimayn-
inta yaĉhachinaypaq.

[Kaĉhamashapismi kwashalla kaqkunata
kunsulanaypaq].

Chaynullami kaĉhamasha

dyablupa makinpi kaqkunata washanaypaq,

syigukunata rikakuchinaypaq,

qischakaqkunata washanaypaq ima.

¹⁹ Kaĉhamashapismi Dyusqa

tukuyyata yanapananpaq tyimpuqa ĉhamushana nir
yaĉhachikunaypaq”.

²⁰ Chaynu nirnaqa Jesusqa chay iskribikashataqa pil-lur, chay tantakananllapa wasipi yanapakuqta qur payqa taran. Nataq tukuy chaypi kaqkunaqami kusalata paytaqa chapayaranllapa. ²¹ Chaymi payqa rimaq qallariran kaynu nir:

—Dyus nitin iskribikashanta liyishayqami kananlla qamkunapa naypaykillapapi nuqawan kumplikashana.

²² Chaynu nir kusa shumaqta rimashanraykumi, chay uyakuqkunaqa dispantakashalla Jesuspaqqa kusa allinta rimayaranllapa. Piru chaynu rimarmapis yaqqa mana kriyinar paykunapura kaynu nir tapunakuyaqllapa:

—¿Manachu kayqa Josipa wamran? nir.

²³ Chaynu yarpuyatinllapamiri, Jesusqa paykunataqa niran:

—‘Rimidyakuq tayta, qamraq rimidyakay’ nishanllapanullami nimayankillapa kanqa. Chaynullami nimayankillapapis kanqa: Capernaumpi kwichka achka imakunata rurashayki nir uyapashayllapatami kay pachaykipipis ruray kriyinayllapapaq, nir.

²⁴ “Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis Dyuspa rimaqnin katinqa, manami pwiblunllapiqa shumaqta rikanllapachu nir. ²⁵ Alliptami nishaykillapapis: Dyuspa rimaqnin Eliaspa tyimpunpimi kimsa añu-y-midyuta tamya mana karanchu. Chaymi tukuy Israel pwiblupiqqa kusala mallaq tyimpu karan. Chaynullami chaypiqa achka byuda warmikuna karanllapa. ²⁶ Piru chaynu katinmapis Dyusqa Eliastaqa mana Israelmanta chay byudakunamanchu kaçharan. Ashwanmi paytaqa kaçharan Sarepta pwiblumanta uk byuda warmiman. Chayqami Sidón pwiblupa shipchanlapi kaq. ²⁷ Chaynullami Israel pwiblukunapipis karan achka qishaq ismuyaq runakuna, Dyuspa rimaqnin Eliseupa tyimpunpiqa. Chaynu katinmapis, mana mayqantapis

allicharanchu. Ashwan Siria pwiblumanta Naamán shutiq runalata allicharan” nir.

²⁸ Chaynu chaykunata uyarllapami, chay tantakananllapa wasipi kaq runakunaqa tukuyla kusata piñakuranllapa. ²⁹ Chaymi sharir Jesustaqa chay pwiblumantaqa aparanllapa chay pwiblu rurakashapa qichqalanpi pata karan chayman, chay patamantana itakunanllapapaq. ³⁰ Piru ashwan Jesusqa chaynu ruranayatinllapamapis chaypinllapata pasar riran.

Jesusmi runamanta dyablupa yarpuyinta itakuran

(Mr 1.21-28)

³¹ Jesusqami riran Galileapa pwiblun Capernaumman. Chaymi samana diyakunapiqa runakunata yaçhachiq. ³² Chaynu yaçhachikutinmi kusa dispantakashalla kidaqllapa. Chaqa kusata paylla mantakur imami yaçhachikuran.

³³ Chay tantakananllapa wasipiqami, kayaq uk runa dyablupa yarpuyinwan. Chayqami kusa jwirtita kaynu qayçhakuq:

³⁴ —¡Ay! Nazaretmanta Jesús, ¿imapaqtaq nuqakunaman yakapakanki? ¿Ima, chinqachimaqllapachu shamushayki? Nuqaqami riqsishuni. ¡Qamqami Dyuspa Santu Wamran kanki! nir.

³⁵ Chaynu nitingmi, Jesusqa anyaran dyablupa yarpuyintaqa kaynu nir:

—¡Upallalla yarquy kay runamantaqa!

Chaynu Jesús nitingami, chay dyablupa yarpuyinqa yarquranna runamantaqa. Tukuy runakunapa naypanpimi chay runataqa ratachir mana imanachirlapischu yarquran. ³⁶ Chayta rikarmi, tukuyla runakuna kusa dispantakashalla ukninllapa ukninllapa kaynu ninakuyaqllapa: “¿Ima rimaykunataq kaykunaqa? Chaqa pudirninwan kusata paylla mantakur, imami willan dyablu chay

runamanta yarqunanpaqqa. ¡Chaynu willatinmi paykunaqa yarqun!”

³⁷ Chaynu nir rimatinllapami tukuylla chay lugarpa pwiblitunkunapi Jesuspaqqa kusalata rimaqllapa.

Jesusmi allicharan Simón Pedrupa swigranta

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Jesusqa tantakananllapa wasimanta yarqurqa, rir yaykuran Simonpa wasinman. Chaypimi Simonpa swigran qishaq kusa rupapi karan. Chaymi Jesusta rugaranllapa alliyachinanpaq. ³⁹ Jesusqami payman qimikar chay rupataqa wakaq tukuy niran. Chaynu nitinmi chay rupaqa dijaranna. Chaymantami ashwan chay kutilla, warmisitaqa sharikur paykunata qaraqna qallariran.

Jesusmi achka qishaqkunata allicharan

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Rupay chinqatinnaqa, tukuy riqchaq qishaywan kaqninkunata Jesusman apamuranllapa. Chaymi makinkunata paykunapa ananman çhurarlla allicharan.

⁴¹ Chaynullami achka runakunamanta dyablupa yarpuyininkunapis yarquran, kaynu qayçhakur:

—¡Qamqami Dyuspa Wamran kanki! nirlla.

Chaynu nitinllapami Jesusqa anyar, mana dijarancho rimananllapapaqqa. Chaqa chay dyablupa yarpuyininkunagami yaçhayanllapa payqa Dyuspa Akrashan Cristun nir.

Jesusmi Galileapi yaçhachikuran

(Mr 1.35-39)

⁴² Chaymanta allaqnin achkiyatinnapaqqa Jesusqa sharir, chay pwiblumanta lluqshir riran chunllaq lugarmanna. Piru runakunami kusalata maskar rir, çharanllapa pay kayashanmanqa. Chaymi Jesustaqa

chaylapi kidananta munaranllapa, ama rirnachu.

⁴³ Chaymi Jesusqa niran:

—Ashwanmi Dyusqa imanumi mantakun nir shumaq rimananta uklaw pwiblukunapipis yaĉhachikunaypaq kani. Chaqa chaypaqmi shamusha kani nir.

⁴⁴ Chaynumi Jesusqa chay Israel runakuna tantakananllapa wasikunapi, Galilea lugarkunapi ima Dyuspa shumaq rimanantaqa yaĉhachikur puriyaran.

5

Kusa achka piskaduta ayparanllapa

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Uk diyapimi, Jesusqa Genesaret quĉhapa manyanpi karan. Chaymanmi kusala achka runakuna, Dyus nishanta yaĉhachikutin uyakuyta munashanrayku tantakamur limpu kiĉhkichiranllapa. ² Chaymantami Jesusqa rikaran ish kay yaku karrukunata quĉhapa rurinpi kaqta. Chay yaku karrukunaqami shinala karan, piskadukuqkuna atun shikranllapata paqaq ishkishanrayku. ³ Chaymi Jesusqa iqaran uk yaku karruman. Chayqami Simonpa karan. Chaymi Simontaqa mañaran, yaku karrunta ash lila yakukaq sikkpachinanpaq. Chaypinami Jesusqa tar, tukuy chaypi kaqkunataqa yaĉhachiraran. ⁴ Chaymanta rimar tukchirnaqa Simonta niran:

—Kay yaku karruykitaqa quĉhapa mas ĉhaypinkaqman apar, chaymanta chay atun shikraykillapata itakuyllapa piskaduta aypanaykillapapaqqa, nir.

⁵ Simonqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, tukuy tuta piskadukurmapis, manami ukلماتapis aypashachu kanillapa. Piru qam nimashaykinullami atun shikrayllapakunataqa yakuman itashaq. ⁶ Chaynu Jesús nishannulla ruraraqami, allipla achkata piskadutaqa ayparanllapa. Chaymi atun

shikrankunamapis llikikayaranna. ⁷ Chaymantami chay uk yaku karrupi piskadukuq masinkunata qayaran shamur yanapananllapapaq. Chaymi ishkantin yaku karruman untachitinllapami, ashwan ishkantin yakumanqa chinqayaranllapana kusala achka piskadu kashanrayku. ⁸ Chaynu milagruta rikarqami Simón Pedruqa, Jesuspa naypanlapi qunqurikur, kaynu niran:

—Taytituy, ¡nuqami kusala uchasapa kani! ¡Chaymi rugashayki rikunaykipaqna naypaymantaqa! nir.

⁹ Chaynuqami Simonqa niran, wakinninkunawan kusala achka piskaduta aypashanrayku manchakusha kar. ¹⁰ Chaynullami Zebedeupa wamrankuna Santiaguwan Juanpis kusalata manchakusha karanllapa. Paykunami Simonpa kumpañirun karanllapa. Piru Jesusqa Simontaqa niran:

—Ama manchakuychu. Ashwanmi kananmantaqa piskaduta aypaq yupayna runakunata nuqapaq yaêhachir tantanki nir.

¹¹ Chaynu Jesús nitingami, chay kutilla yaku karrunllapataqa quêhapa manyanman apar, tukuy imanllapata dijar, utqaylla riranllapa Jesuswanna.

Jesusmi allicharan uk ismuyaq runata

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Uk diyapi Jesús uk pwiblupi katin, êharan uk kusa qishaq ismuyaq kwirpuyjun runa. Chaypimi Jesusta rikarqa, pachakaman pukêchirar kaynu nir rugaran:

—¡Taytituy! llakipamayarqa allichamay-ari kay qishayniymantaqa nir.

¹³ Chaymantami Jesusqa makinwan kamar, kaynu niran:

—Munayanimi allianaykita. ¡Kananlla alliyay! nir.

Chaynu nitinlami, chay runaqa alliyaran qishayninmantaqa. ¹⁴ Chaymi Jesusqa niran:

—Amami mayqantapis willankichu. Ashwanmi rir qimikay kurakunaman. Chaymi apanki ufrinditaykita Moisés mantakushannulla. Chayna tukuy yaĉhananllapa-paq qishaynikimantaqa alliyashaykina nir.

¹⁵ Chaynu upallala kananta munatinmapis, Jesuspaqqa kusa achka runakunana yaĉhayaranllapa, payqa imatapis rurayta puytin nir. Chaymi kusa achka runakuna Jesusmanqa tantakaqllapa, qishayninkunamanta alliyananllapa-papaq. ¹⁶ Piru Jesusqa paykunamanta ashur chunllaq lugarkunaman riq Taytanman mañakuq.

Jesusmi mana kuyuyta puytiq runata allicharan

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Uk diyapi Jesús yaĉhachikuyatin, chaykunapiqa tayaranllapa wakin fariseo runakuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima. Paykunaqa shamusha karanllapa, Galileapa, Judeapa, Jerusalenpa tukuy pwiblunkunamanta. Dyuspa pudirnintaqami rikayaranllapa, Jesús qishaqkunata alliyachitin ima.

¹⁸ Chaymantaqa ĉharanllapa runakuna uk paritapi mana kuyuyta puytiq runata apar. Wasipa rurinman yaykuchirmi, Jesuspa naypanpi usurachinayaranllapa. ¹⁹ Piru mana maytapis yaykuchiyta puytiqllapachu, kusa unta runakuna katinllapa. Chaymi iqaranllapa wasipa ananman. Chaymantaqa chay wasipa qatananta uĉhkuta rurar, chaylata chay mana kuyuyta puytiq runataqa ish-kichiranllapa Jesuspa naypanmanqa. ²⁰ Chaymantaqa Jesusqa nuqapi kusata kriyinllapa nir yaĉharqa, kaynu niran:

—Taytituy, tukuy uchakushaykikunamanta pirdunashushana kani nir.

²¹ Chaynu Jesús nitinga, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chaynulla fariseukunaqa yarpupakuq

qallariranllapa: ¿Imataq payqa chaynu rimananpaqqa? Wakqachu Dyusninchiknulla tukunayan. Manami allinchu chaynuqa. Chaqa Dyuslari uchakunamanta pirdunakuytaqa puytin nir.

²² Piru Jesusqami yaçhayaran, imatami chay runakunaqa yarpuyan nirmapis. Chaymi kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa chaynuta yarpunkillapa?
²³ ¿Imataq mas trabajusu ruranaypaq, ‘Uchaykikunamantami pirdunashuni’ ninaypaq, manaqachu ‘Sharir puriy’, ninaypaq? ‘Uchaykikunamanta pirdunashuni’ nitiyqa, qamkunaqa mana kriyinkillapachu. ²⁴ Piru kananlami intrachishaykillapa Dyusmanta Shamuq Runaqami kay pachapiqa paylla puytin uchanllapakunamanta pirdunakuytaqa nir.

Chaynu nirnaqami chay mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun runataqa niran:

—Qamtami nishuni: Sharir paraykita apar, riy wasiki-man nir.

²⁵ Chaynu Jesús nitinlami tukuypa naypanpi das sharir, chay usurayashan paritanta apar riran wasinman, Dyusta alabaqnu. ²⁶ Chaynu chay milagruta rikarmi chaypi kaqkunaqa kusa dispantakashalla kidar, Dyusninchiktaqa alabaranllapa kaynu nir: “Kananqami kusa ukman shumaqkunata rikashanchikllapa” nir.

Jesusmi Levita qayaran

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Chaymanta Jesusqa waqtaman lluqshirqa, rikaran Romapaq impwistuta kubraquq runata. Payqami shutiq Leví. Payqami chay impwistuta kubrakunanpi tayaran. Chaymi Jesús rikarqa niran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

²⁸ Chaynu nitinqa Leviqa sharir, tukuy iman kaqkunata chaypi dijarna, Jesuspa pullan riran.

²⁹ Chaymantaqami Leviqa wasinpi ruraran uk fy-istata, Jesusrayku. Chaymi achka wakinnin Romapaq impwistuta kubrakuqkunapis wakin runakunawan pulla misapi tayaranllapana. ³⁰ Piru chay fariseukuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqku-naqa piñakur, Jesuspa yaçhakuqninkunataqa anyaqnulla, kaynu niran:

—¿Imapaqtaq mikunkillapa, upyankillapa, chay impwistuta kubrakuqkunawan chaynulla uchasapakunawan pullaqa? nir.

³¹ Chaynu nitinllapami, Jesusqa paykunataqa niran:

—Allilan kar mana qishaq kaqkunaqami mana min-istinchu rimidyakuqtaqa. Chaymi ashwan chay qishaq kaqkunala ministin rimidyakuqtaqa. ³² Chaqa nuqaqami mana, chay allinla kani niqkunapaqchu shamusha kani. Ashwanmi shamusha kani, chay uchayjunkunata willatiy kriyir, uchanllapata dijarna washakananllapapaq.

Ayunupaqmi tapuranllapa

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Kaynumi Jesustaqa niranllapa:

—Juanpa yaçhakuqninkuna, fariseukunapa yaçhakuqninkunapis kusata ayunar, Dyusman mañakunllapa. Piru qampa yaçhakuqninkikuna-shuypaqa maydiyapis mikunllapa, upyanllapa ima.

³⁴ Jesusqa paykunataqa niran:

—Qamkunaqachu uk kasaraq runa chayllapiraq katinga chay pullan kaqkunata, ¿‘Ayunay’ ninkimanllapa? ³⁵ Piru chay kasarasha rinanpaq urami çhamunqana. Chaynu ritinna-shuypaqa ayunanqallapana.

³⁶ Chaynullami Jesusqa kay kumparasyunkunatapis parlaran:

“Manami mayqanpis uk mushuq raçhpata kuchur, makwa mudananta rimindanchu. Chaqa chaynu ruraraqami yanqallana chay mushuq raçhpataqa dañayan. Chaynullami chay mushuq raçhpawan, makwa raçhpata rimindashaqa mana shumaqnachu kidan. ³⁷ Chaynulla, chay ubapa yakun mushuq binutaqa manami itanchikchu makwa qara kapachumanqa. Chaqa chay ubapa yakun binuqami byijuyar makwa qara kapachutaqa llikinman. Chaynuqami ashwan ubapa yakun binu chaynulla chay qara kapachupis yanqallana tukukanman. ³⁸ Chayraykumi, ubapa yakun mushuq binutaqa mushuq qara kapachumanna itaypaq. ³⁹ Nishaykillapapis: Mayqan runapis ubapa yakun binu byijuyashata upyayarqa, mananami chay ubapa yakun mushuq binutaqa upyaytaqa munannachu. Chaqa ninmi: Chay byijuyasha chaymi, kusala mishki nir”. *

6

Samana diyapimi ispigakunata pitiranllapa

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Uk diyami samana diya katin, Jesusqa riyaran tarpukashakunapa rurinta. Chaymi, yaçhakuqninkuna riqnuqa trigupa ispigankunata pitir qaqur murintaqa mikuyaqllapa. ² Chaymi chaymantaqa, wakin fariseo runakunaqa kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq chay samana diyapi mana ruraypaqkunataqa, rurankillapa? nir.

³ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

---

* 5:39 Jesusmi ruraran kay kimsa kumparasyunta fariseo runakunapa unay yaçhayninkunawan paypa mushuq yaçhayninga mana chayllachu nir. Chaynulla chay fariseupa unay yaçhayninkunata yaçhakushakunaqa chaynu yaçhakusha kar Jesuspa mushuq yaçhachikuynintaqa mana munanllapachu.

—¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa, uk kuti gubyirnu David wakinninkunawan mallaqnar imanukun tukuran nir iskribikashantaqa? ⁴ Chaqa Davidmi wakinninkunawan Dyusta adurananllapa tuldu wasiman yaykur, Dyuspa kaq turtillankunata aypar mikuranllapa. Allita yaçhashanchikllapanu, chay turtillakunataqami, kurakunala mikunanllapapaqqa kaq.

⁵ Jesusqami niranpis:

—Dyusmanta Shamuq Runami, chay samana diyapiqa imata ruraypaq chaynulla mana ruraypaqchu niytaqa puytin.

Jesusmi uk runata samana diyapi allicharan

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Qashanmi uk samana diyapi, Jesusqa tantakananllapa wasiman yaykur yaçhachikuq qallariran. Chaypimi karan uk runa allilaw makin wiqru. ⁷ Piru chaypiqami Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, chay fariseo runakunaqa kusalata Jesustaqa chapar ninakuyaranllapa: “¿Ima kay samana diyapichu aliyachiyanta wak wiqru makijun runataqa? Chayta ruratingami, chaylapaqna uchachashunllapa” nir. ⁸ Piru Jesusqa yaçharan imatami yarpuyanllapa nirmapis. Chaymi, chay wiqru makijun runataqa niran:

—Sharir, çhaypinllapapi shay.

Chaynu nitinga chay runaqa das sharan. ⁹ Chaymi Jesusqa chay runakunataqa niran:

—Ma tapushaykillapa, samana diyapiqa, ¿allin kaqtachu ruranchik manaqachu mana allin kaqta? Chaynulla ¿allinchu kanqa allichar washakunapaq manaqachu dijasha wanunanpaq?

¹⁰ Chaynu nirnaqa, tukuy chay ridurninpi kaqkunata chapar, chay wiqru makijun runataqa, niran:

—Makikita chutarachiy.

Chaynu nitinmi, chay runaqa nishannullata ruraran. Chaymi makinqa allinna kidaran. ¹¹ Piru chay runakunaqami ashwan kusalata piñakur ninakuranllapa: “¿Imatataq Jesustaqa rurashunllapa?” nir.

Jesusmi dusi yaçhakuqninkunata akraran

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Chay diyakunapimi, Jesusqa riran uk sirkaman mañakuq. Chaymi tukuy tuta Dyusman mañakuyar yurqaran. ¹³ Chaymanta achkiyatinnaqa, tukuy yaçhakuqninkunata qayamur dusilata akraran. Chaymi paykunataqa niran: “Apustulniykunana kankillapa” nir. ¹⁴ Kaykunami karanllapa:

Ukqami Simón karan. Payllatami shutichiranpis Pedro nir.

Ukqa karan Simonpa uknin Andrés.

Wakinkunaqa karanllapa:

Santiago,

Juan,

Felipe,

Bartolomé,

¹⁵ Mateo,

Tomás,

Alfeupa wamran Santiago,

Simón Zelote,

¹⁶ Santiagupa uknin Judas * ima.

Uk-shuypaqa karan Judas Iscariote. Kaymi Jesustaqa kuntrankunaman qukuran wanuchinanllapapaqqa.

Jesusmi achka runakunata yaçhachiran

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Chaymanta Jesusqa chay sirkamanta paykunawan ishkimurqa, uk pampapi kidaranllapa. Chaqa chaypiri

---

* 6:16 Kaynupismi intrakayta puytinchik: Santiagupa wamran Judas nir.

tukuy yaĉhakuqninkuna chaynulla kusala achka runakuna karanllapa. Paykunaqami shamusha karanllapa, Judeamanta, Jerusalenmanta, mar manyan Tirumanta, Sidonmanta ima Jesusta uyakuq, chaynulla qishayninllapamanta alliyananllapapaq ima. ¹⁸ Chaymi chay dyablupa yarpuyinwan kaqkunapis alliyaqllapa. ¹⁹ Chaynumi Jesustaqa tukuyla kamanayaqllapa alliyananllapapaq. Chaqa tukuy payta kamaqkunataqari pudirninwan alliyachiq.

Dyuswan kusa shumaq kaqkuna, llakiypaq kaqkuna
(Mt 5.1-12)

²⁰ Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata chapar kaynu niran:

“Kusa shumaqmi kankillapa qamkuna mana imayjun kaqkunaqa.

Chaqa qamkunapaqnami Dyuspa mantakuyninqa.

²¹ Kusa shumaqmi kankillapa qamkuna kanan mallaq-naqkunaqa.

Chaqa maydiyaqami untana mikunkillapa.

Kusa shumaqmi kankillapa, kanan waqaqkunaqa.

Chaqa maydiyaqami aligriyar asikunkillapana.

²² Kusa shumaqmi kankillapa Dyusmanta Shamuq Runarayku

mana allinpaq riqsishutinllapa, ĉhiqnishutinllapa,
mana munar mana pullakushutinllapa,
musyashutinllapa imaqa.

²³ “Chaynu rurashutinllapamapis, unaq syilupi Tayta Dyuspa pullan kusa shumaqtana kawsashaq nir yaĉhar, kusata aligriyankillapa. Chaqa imanutaq qamkunata qis-chashunllapa, chaynullami chay runakunapa rukunku-napis Dyuspa unay rimaqninkunatapis qischaranllapa.

²⁴ Piru akaw qamkuna kanan kusa imayjun kaqkuna.

Chaqa kananllami kusata aligriyashaykillapana.

²⁵ Akaw qamkuna kanan kusa unta mikuqkuna.

Chaqa maydiyaqami mallaqnankillapa.

Akaw qamkuna kanan kusata asikuqkuna.

Chaqa maydiyaqami kusalata llakir waqankillapana.

²⁶ Akaw qamkuna kanan tukuypaq kusa alabakasha kaqkuna.

Chaqa chaynullami unay rukuykillapakunapis,
Dyuspa mana chiqap rimaqninkunatachu
alabaranllapa.

Êhiqnimaqninchiktami llakipashunllapa

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ “Piru qamkuna uyakumaqkunatami nishaykillapa:

Êhiqnishuqkunatami llakipayllapa. Chaynulla
chay qischashuqkunawanpis allinlata rurayllapa.

²⁸ Mayqan qamkunapaq mana allinta rimatinllapapis,
shumaqta willayllapa. Chaynulla imapaq uchachar
qischashutinllapapis Dyusman mañakuyllapa
llakipananpaq. ²⁹ Mayqan uklaw qaqlaykipi

takashutinllapaqa, uklawtapis rikachiyllapa. Mayqan
punchuykita kitashutinmapis, dijay kamsaykitapis
apanqa. ³⁰ Mayqanpis imalata mañakushutinpis, quy.
Chaynulla mayqan imaykita kitashutinpis, amami
mañankillapachu tkrashunanllapapaqqa. ³¹ Chaynumiri
ukkuna qamkunawan shumaq kananta munarqa,
qamkunapis chaynulla paykunawanpis kayllapa.

³² “Chaqa qamkunata llakipashuqkunatalata llakiparqa
¿imanuri Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta
mana kasuqkunapismi, payta llakipaqqunalataqa
llakipanllapa. ³³ Chaynulla qamkunata allinta
rurashuqkunawan allinta rurarllapaqa, ¿imanuri
Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta mana

kasuqkunamapis chaynuqa ruranllapa. ³⁴ Qamkuna, mayqanta imalata pristatinyqami kutichimayanqa nir yarpur pristarqa, ¿imanuri Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta mana kasuqkunamapismi pristanakunllapa, imalawan kutichinakunanllapapaqqa. ³⁵ Chayrayku ashwan chay êhiqnishuqkunataqa masta llakipayllapa. Chaynulla allinlata paykunawanqa rurayllapa. Chaymi imata pristarpis, ama yarpunkillapachu: Imalawan kutichimayanqa nirqa. Chaynu rurarllopaqami mana tukukaq imaykillapatana tarikunkillapa. Chaynulla unaqpi kawsaq Dyusninchikpa wamrankunana kankillapa. Chaqa Dyusqami, mana payta yarpuqkunata, chaynulla mana allin kaqkunamatapis kusata llakipan. ³⁶ Chaymi qamkunapis llakipakuyllapa, imanutaq Taytanchikllapa Dyuspis kusata llakipakun chaynu.

Amami uknikita jwis yupay rikar yaçhankichu

(Mt 7.1-5)

³⁷ “Amami ukkunata rikar yaçhankillapachu, Dyus qamkunatapis ama rikar yaçhashunanllapapaq. Chaynulla ama ukkunata uchachayllapachu, Dyus qamkunatapis ama uchachashunanllapapaq. Ashwanmi pirdunanakuyllapa, Dyus qamkunatapis pirdunashunanllapapaq. ³⁸ Ukkunatami quyllapa, Dyus qamkunatapis qushunanllapapaq. Payqami kustalnikillapapi qushunqallapa imakunatapis allita midikashatana. Chaymi êhaspir êhaspir untachimunqa kustalnikillapamanqa. Chaynu qamkuna ukkunata imakunawan yanapashaykillapanullami, Dyusqa qamkunatapis yanapashunqallapa”.

³⁹ Jesusmi kay kumparasyuntapis niran:

“¿Puytinmanchu syigu runa, uk syigu masinta kaylata kaylata rishun niyta? ¿Manachu ishkantinllapa ima uĉhkukunaman ratanmanllapa? ⁴⁰ Chaynumiri uk yaĉhakuqpis mana maschu yaĉhachiqninmantaqa. Chaymi maydiya allita yaĉhakurpis, yaĉhachiqnin yu-payllana kanqa.

⁴¹ “¿Imapaqtaq uknikipa nawinpi usulsitu tayan chayta rikaq ĉhurakanki, qampa nawikipi atun qiru tayan chayta naypaqta mana lluqshichirqa? ⁴² Qampa nawikipi atun qirupaqa mana kwintachakarqa, ¿imapaqtaq uknikita ninki: ‘Ukniy, dijamay nawikipi kaq usulta lluqshichishaq’ nirqa? Kusa allin tukuq runa, qampa nawikipi atun qirutaraq puntataqa lluqshichiy. Chaynuqami allita rikarna, uknikipa nawinpi usul kaqtaqa lluqshichinki.

Qirukunatami puquyninmanta riqsinchik

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ “Allin qirunata mana puytinchu mana allinta puquytaqa. Chaynulla mana allin qirupis manami allintaqa puquyta puytinchu. ⁴⁴ Chaymi tukuy qirukunata puquyninmanta riqsinchik. Chaqa iguspa puquynintaqami mana kashakunamantachu pallanchik. Chaynulla ubapa puquynintapis manami sarsakunamantachu pallanchik. ⁴⁵ Chaynumi allin runakunapis allin kaqkunalata riman allinkunala shunqunpi kashanrayku. Piru chay mana allin runaqami mana allin kaqkunalata riman, tukuy mana allinkunala shunqunpi kashanrayku. Chaqa mayqanpis shunqunpi kashanllatami, rimanllapa.

Ishkay wasipa simintun

(Mt 7.24-27)

⁴⁶ “¿Imapaqtaq qamkunaqa ‘Amituy Amituy’ nimankillapa, nuqa nishaykunata mana kasurqa? ⁴⁷ Chiqaptami

nishaykillapa: Mayqanpis uyamar nuqa nishayta kasur ruraqkunaqami kaynu yupay. ⁴⁸ Uk runami wasinta shachinanpaq puntataqa kusa rurita simintuta rajar, rumipa ananmanta shachiran. Chaymanta riyu untamur, chay wasipi wipyakarpis mana kuychiylamatapis puytiranchu. Chaqa kusa alliri shasha karan. ⁴⁹ Piru mayqanpis uyamar chay nishaykunata mana kasuqqami, uk runa mana simintuta rajarchu allpa analanpi wasinta shachiran. Chaymanta riyu untamur chay wasipi wipyakatinga, chay wasiqa limpu limpu pampalla rataran chay yupay”.

7

Jesusmi allicharan suldadukunapa mantaqninpa uk sirbikuqninta

(Mt 8.5-13; Jn 4.43-54)

¹ Chaymanta chay runakunata willar tukchirnaqa, Jesusqa riran Capernaúm pwibluman. ² Chaypimi Romamanta suldadukunapa uk mantaqnin karan. Paypa kusala munashan sirbiqninmi allipla qishaq karan wanuyapaqna. ³ Chaymi chay runaqa Jesuspaq rimaqllapata uyaparan. Chaymantami, Israel runakunapa ruku mantakuqninkunata rugar kaçharan, Jesusta rir willatinllapa shamur sirbiqninta allichananpaq. ⁴ Chaymi paykunaqa Jesusman rir qimikarqa, kusalata rugaranllapa kaynu nir:

—Taytituy, allinmi kanqa chay suldadukunapa mantaqninpaqa llakipanaykipaq. ⁵ Chaqa payqami nasyuninchikta kusalata munan. Chaynullami chay tantakanayllapa wasimatapis rurachikuran nir.

⁶ Chaynu nitinmi Jesusqa riran paykunawan. Piru wasiman shipchayatinllapanaqa, chay suldadukunapa mantaqninpa amigunkunata kaçhamuran kaynu nir Jesusta willananllapapaq:

“Taytituy, amami piñakunkichu. Chaqa nuqa mana kwintachaypaqla kashayraykumi, mana allinchu rir wasiyman yaykunaykipaqqa. ⁷ Chayraykumi mana nuqallaqa riyta puytiraychu rugashuqqa. Chaymi kaylamanta niy, sirbikuqniyqa alliyananpaq. ⁸ Chaqa nuqallatami mantamaqniykuna mantaman. Chaynulla nuqapis wakin suldadukunata mantani. Chaymi mayqannintapis ‘Riy’ nitiyqa, rin. Ukta ‘Shamuy’ nitiypis, shamun. Chaynulla sirbiquiytapis, imata rurananpaq kaçhatiytipis ruran” nir.

⁹ Chaynu nishanta uyaparmi Jesusqa kusa dispan-takashalla kidaran. Chaymi chay runakuna ikinta riqku-naman tikrakar, niran:

—Nishaykillapa: Tukuyla Israel pwiblupiqqa manami mayqantapis kay runa yupay allita kriyiqtaqa tarishachu kani.

¹⁰ Chaymanta chay mandadu rishakuna wasiman tikrakarqa, chay sirbikuqta allintana tariranllapa.

Byudapa wamranta Jesús kawsachimuran

¹¹ Chaymantaqa Jesusqa riran uk pwiblu Naín shutiq-man. Paywanqami achka yaçhakuqninkuna, chaynulla kusa achka runakuna ima riranllapa. ¹² Chaynu rir pwibluman çhayarllapanaqa rikaranllapa uk byudapa uk-layla wamran wanushata chay pwiblumanta kusala achka runakuna apaqllapata. ¹³ Chayta rikarmi Jesusqa, chay warmisitapaq kusalata llakir kaynu niran:

—Ama waqaychu mamitay nir.

¹⁴ Chaynu nir wanushaman qimikar kamatinmi, chay apaqkunaqa yarachiranllapa. Chaymi Jesusqa chay wanushataqa niran:

—Wamra, qamtami nishuni ;kawsamuy! nir.

¹⁵ Chaynu nitingami chay wanushaqa kawsamur tar ri-maqna qallariran. Chaymantami Jesusqa chay wamrataqa

mamanwanna dijaran. ¹⁶ Chayta rikarmi, tukuyla chaypi kaqkunaqa alliplata dispantakar Dyusta alabaranllapa, kaynu nir: “Dyusninchikpa kusa shumaq rimaqninmi rikarisha nuqanchikkunaman”. Chaynulla “Dyusninchikmi shamusha pwiblunta yanapaq” nir ima.

¹⁷ Chaynu Jesús rurashankunataqami, tukuy chay Judeapa lugarninpi yaçharanllapana.

Shutichikuq Juanmi yaçhakuqninkunata kaçharan Jesusman

(Mt 11.2-19)

¹⁸ Juanqami yaçharan tukuy chay pasashankunata, yaçhakuqninkuna parlasha katin. Chaymi ishkay yaçhakuqninkunata qayar, ¹⁹ kaçharan Jesusta tapunanllapapaq: “Qamchu Dyusmanta shamunanpaq karan chay kanki, manaqachu uktaraq yarayashaqllapa” nir.

²⁰ Chaynu kaçhatinllapapaq, chay mandadu rishakunaqa Jesusman qimikar tapuranllapa kaynu nir:

—Shutichikuq Juanmi kaçhamashallapa tapushunayllapapaq qamchu kanki Dyusmanta shamunanpaq karan chayqa, manaqachu uktaraq yarayashaqllapa nir.

²¹ Chaynu nitinllapami, Jesusqa chay kutilla achka qishaqkunata allicharan, chaynulla qischakayninkunamantapis. Chaynulla dyablupa yarpuyinwan kaqkunata allicharan, syigukunatapis nawinkunata allichatin rikakuranna. ²² Chaynu chaykunata rurarnaqa, Jesusqa niran chay tapuqkunataqa:

—Rir Juantaqa willayllapa tukuy rikashaykillapata, uyapashaykillapata ima. Willayllapa:

Syigukunatapis rikakuchin,

kujukunatapis alliyachitin purinllapa,

ismuyaqa aychayjunkunatapis allichan nir.

Chaynulla upakunatapis uyakuchin,

wanushakunatapis kawsachimun,
 chay mana imayjun kaqkunatapis willan imanun
 washakananllapapaqpis, nir ima.

²³ Chaynulla willankillapapis: ¡Kusa shumaqmi kanqallapa nuqapi kriyishanrayku imakuna rikarir trumpisachinatin mana maydiyapispis qunqamaqkunaqa nin! nir.

²⁴ Chaymanta Juanpa yaçhakuqninkuna ritinnaqa, Jesusqa chaypi kaq runakunata qallariran Shutichikuq Juanpaq parlaq, kaynu nir:

“¿Imata rikakuqtaq qamkunaqa riraykillapa chay chunllaq lugarmanqa? Imanutaq uk runa mana uklapi yarpuqmaqa uk yura shukchata wayra wakman kayman kuyuchi q yupay, ¿chayta rikakuqchu riraykillapa? ²⁵ ¿Manaqachu uk runa kusala çhaniyjun mudanata, mudakushata rikakuq riraykillapa? Qamkunaqami yaçhankillapa chaynu mudakur paykuna munashanllapakunalata rurari taqkunaqami, chay gubyirnupa wasinkunalapi tanllapa nir. ²⁶ Chaqa, ¿imata rikakuqtaq riraykillapa? ¿Dyuspaq rimaq runata rikaq? Chiqaptami qamkunaqa Dyuspa rimaqninkunamantaqa nuqapaq kusa mas intrachikuqta rikaq riraykillapa. ²⁷ Chaqa Shutichikuq Juanpaqmi, Dyus nitin iskribikashakunapiqa kaynu niq:

‘Nuqami qampa naypaykita ukta kaçhashaq,
 imanutaq nanta kiçhar kamkachinllapa chaynu qampaq yaçhachikunanpaq’ nir.

²⁸⁻²⁹ Nishaykillapapis: Tukuy runakunamanta manami Juan yupay kusa allinla runaqa kashachu uklamapis. Chaqa tukuy runakuna, wakin impwistuta kubraqukunamapis, Juan rimatin uyakurqa, kwintata qukaranllapa paykunata Dyusqa chiqapta yanapayanqallapa nir. Chaymi paykunaqa Juan shutichikutinqa, kasur shutikuranllapa. Ashwan

kananqa Dyusninchikpa mantakuyninpina mana kwintachaypaqla chaykunaqa, mastana intrakanllapa Juanmantaqa. ³⁰ Piru chay fariseukuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna-shuypaqa, mana kriyinaranllapachu imanumi Dyus chiqapta yanapayanqa nirmapis. Chaymi paykunaqa Juan shutichikutinpis mana kasur mana shutikuranllapachu”.

³¹ Chaymi Jesusqa niranpis:

“¿Imawantaq kumparayman kay tyimpupi runakunataqa? ¿Imakuna yupaytaq paykunaqa? ³² Kay runakunaqami, wamritukuna plasapi tar kaynu qayapanakunllapa chay yupay: ‘Kinakunatami waqachirayllapa. Piru qamkunaqami mana bayliraykillapachu. Chaynulla llakiypaq takikunata takitiyillapapis, mana waqaraykillapachu’ ninakun chaykuna yupay. ³³ Chaymi qamkunapis wamritukuna yupay, Shutichikuq Juan shamur kusata ayunatin, chaynulla mana binuta upyatinga niraykillapa: ‘Juanqami dyablupa yarpuyinwan’ nir. ³⁴ Chaymanta nuqa Dyusmanta Shamuq Runa kar, mikutiy upyatiy-shuypaqa qamkunaqa ninkillapa: ‘Kusala amryintu, upyalun, chaynulla Romapaq impwistuta kubraqukunapa, uchasapa runakunapa amigun’ nir ima. ³⁵ Piru nuqapi kriyishanllaparayku Dyus munashanta rurar kawsaqkunami intrachikunllapa nuqaqami chiqapta Dyusmanta shamusha kani nirqa”.

Jesusmi, fariseo runa Simonpa wasinpi

³⁶ Chaymantaqa uk fariseo runami Jesustaqa kunachiran, wasinman rir mikunanpaq. Chaymi Jesusqa chay fariseupa wasinman yaykur misaman taran.

³⁷ Nataq chay pwiblullapimi kaq uk kusa uchayjun warmi.

Paymi yaçharan Jesusqashi chay fariseo runapa wasinman mikuq çhasha nir. Chaymi alabastru butillitapi kusa mishki mutkiypaqla yakituta charikur çharan. ³⁸ Çharqa, kusalata waqar Jesuspa çhakinpa yatanlaman tar, chay waqayninwan Jesuspa çhakintaqa paqaq qallariran. Chaymantaqa aqchanwan chakichir çhakinta muchar salaran chay mishki mutkiypaqla yakituanqa. ³⁹ Chaymi chay fariseo, Jesusta qaraq apasha karan chayqa, kaynuta yarpuran: Chiqapta kay runa Dyuspa rimaqnin karqa kwintata qukanman, imanu warmi karmi chaynu rurayan nirmapis. Yaçhayanmanmi kusa uchayjun warmi nir. ⁴⁰ Chaymi Jesusqa niran:

—Simón, kayta willashayki.

Chaynu nitinga, chay fariseuqa niran:

—Willamay Yaçhachikuq Taytituy.

⁴¹ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—Ishkay runami dibiyaran uk runa pristasha karan chayta. Ukqa kinyintus dinaryuta dibiyaran. Nataq uknin-shuypaqa sinkwinta dinaryulata dibiyaran. ⁴² Chaymi mana pagrayta puytitiñllapaqa, chay pristasha karan chayqa llakipar mana kubrarannachu ishkantinta. Ma willamay Simón: ¿Chay ishkay runakunaqa mayqaynintaq chay qillayta pristasha karan chay runataqa mastaqa munayanqa?

⁴³ Chaynu Jesús taputinga, Simonqa niran:

—Nuqataqa yarpuchiman, chay masta dibiyatin llakipar mana kubraranchu chay paymi mastaqa munayanqa nir.

Chaynu nitinga, Jesuspis niran:

—Chiqapta ninki.

⁴⁴ Chaynu Simón nitinga, warmiman Jesusqa tikrakar Simontaqa niran:

—¿Rikayankichu kay warmitaqa? Simón, nuqa wasikiman yaykamutiyqa, çhakiyta paqakunaypaqqa mana yakuta qumaraykichu. Piru kay warmisita-shuypaqa, ashwan çhakiyta waqayninwan paqar aqchanwan chakichishamapis.⁴⁵ Qamqami mana saludar muchamaraykichu. Piru kay warmisita-shuypaqa, yaykushaymanta-pacha mana shaykuq muchamasha çhakiylapi.⁴⁶ Chaynulla qamqa asaytiwan mana umaylamatapis salashaykichu. Piru kay warmisitaqami, ashwan çhakiyta salasha chay mishki mutkiypayla yakituwan.⁴⁷ Chayrayku nishuni, kay warmisitatami kusa achka uchankunamanmatapis llakipar pirdunani. Chaymi payqa kusata munaman. Piru mayqantapis ashllilata pirdunashaqa, mana yanqa munamanchikchu.

⁴⁸ Chaymantaqa chay warmita niran:

—Uchaykikunamantaqami llakipar pirdunashuni nir.

⁴⁹ Chaynu Jesús nitinqa, chay wakin chaypi kaqku-naqa paykunapura tapunakuq qallariranllapa kaynu nir: “¿Imataq kay runaqa uchanllapakunamanmatapis pirdunakunanpaqqa?”

⁵⁰ Chaynu ninakuyatinllapaqa, Jesusqa chay warmisitatataqa niran:

—Mamitay, chiqapta kriyimashaykiraykumi washakashayki. Qamnami rikunki nir.

8

Kay warmikunami yanaparan Jesusta

¹ Chaymantami, Jesusqa puriran achka pwiblukunata, chaynulla taksha pwiblitukunata, yaçhachikuqnu Dyuspa shumaq rimayninta washakarna paypa mantakuyninpi kawsananllapaq. Pullanqami dusi yaçhakuqninkuna karan.² Chaynullami pullanqa karanpis chay warmikuna, dyablupa yarpuyinwan, ukman qishaywan kaqkunata

allichashankunapis. Paykunaqami kaykuna karan: María. Paytami María Magdalena niqllapapis, Magdalamanta kashanrayku. Kay Mariamantami, syiti dyablupa yarpuyinkuna lluqshisha karan. ³Chaynullami karanpis Chuza shutiq runapa warmin Juana. Kay Chuzami, Herodespa imankunata rikaq karan. Ukqami karan Susana; chaynullami wakin achka warmikunapis. Paykunami iman kaqlawanmapis yanapaq Jesustaqa.

Jesumi kumparasyunta ruran uk tarpukuqwan

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Tukuy pwiblukunamantami kusala achka runakuna Jesús kayashanman tantakaranllapa. Chaymi Jesusqa kay kumparasyunta paykunataqa parlaran:

⁵ “Uk runami tarpukuq riran çhakranman. Chaymanta shikwakutinga wakin simillanqa nanman rataran. Chaymi saruçharanllapa, chaynulla pariqa kurukuna mikuran ima. ⁶ Wakin simillakunaqa rataran rumipa ananman. Chaymanta nasirnaqa, das chakiran yakurayku. ⁷ Nataq wakin simillakunaqami kasha rurikunaman rataran. Chaymantami kashakuna pullan winar, limpu çhamitachiran. ⁸ Piru wakin simillakunaqami kusala shumaq pachaman ratar, nasimur puquran. Chaymi kada similla syinllata puqutin kusala achkata kusichakuran”.

Chaynu nirnaqami, kusa jwirtita kaynu niranpis: “Rin-riyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa” nir.

¿Imapaqmi yaçhachikuran kumparasyunkunawan?

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Jesuspa yaçhakuqninkunami tapuran:

—¿Ima nishaq niyantaq kay kumparasyunqa? nir.

¹⁰ Chaymi Jesusqa niran:

—Qamkunatami unay mana intrakaypaq kasha kat-inmapis, kananqa Dyusqa intrachishuyanllapa imanumi payqa mantakun nirmapis. Piru wakin runakunata-shuyapaqami willani kumparasyunkunalawan. Chayna michka chapakurmapis ama rikakunanpaq, chaynulla michka uyakurpis ama intrakananllapapaq.

*Jesusmi tarpukuqpaq yaêhachikushanta intrachikuran
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)*

¹¹ “Kaynutami munan niyta chay kumparasyunqa: Chay simillaqami, Dyuspa rimaynin.

¹² “Chay similla nanman ratasha nirqami intrachimanchik, Dyus rimashanta uyakutin chaymanta dyablu shamurqa yarpuyinpi purichiyashanta das qunqachin, amana kriyir washakananllapapaq nir.

¹³ “Nataq chay similla rumipa ananman rataran chaykunaqami, intrachimanchik chay runakuna Dyus rimashanta kusa aligrila uyakuqpaq. Chaymanta chay simillakuna mana allita êhupakusha yupaymi uk tyimpulapaq kriyir qischakarqa das paymanta ashun nir.

¹⁴ “Wakin simillakuna kasha ruriman ratashakunaqa, intrachimanchik Dyus rimashanta uyapaqkunapaq. Piru chay yarpupakushankuna, kusata imakunata munapashankuna, chaynulla munashanta rurashankuna imaqa, allmanta allmantaqa limpu êhamitachiq yupay mana dijanchu puqunanpaqqa.

¹⁵ “Piru simillakuna chay kusa shumaq pachaman rataran chaykunaqami intrachimanchik, chay allinla shunquyjun kar Dyus rimashanta uyakur imuraslapis allita kasur, kusalata puquq yupay kawsaqqunapaq nir.

*Jesusmi kumparasyunta ruraran uk lamparawan
(Mr 4.21-25)*

¹⁶ “Manami mayqanpis uk lamparataqa kachkanchu imawan pampananpaq manaqa paranpa çhakinman çhurananpaqqa. Ashwanmi unaqlapi çhuran tukuylla yaykuqkunata achkirachinanpaq. ¹⁷ Chaynullami kanan qamkunata willashutiyllapa wakinkunapaq pakaplla yupay kaqkunaqami, maydiyaqa uk lampara achkirachikuq yupay shutillamanna rikaritin allita intrakanqallapa.

¹⁸ “Chayraykumi allita uyakuyllapa: Chaqa mayqanpis intrakar kasukuqkunataqami masta intrachishaq. Piru chay mana intrakaqkunata-shuypaqami intrakayanina niyashanmatapis limpula qunqachishaq”.

Jesuspa mawan ukninkuna

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Chaymantami Jesuspa mawan ukninkunaqa, çharanllapa chay maypiçhi Jesús kayashanlawman. Piru kusala achka runakuna kashanrayku naypanman mana qimikayta puytiranllapachu. ²⁰ Chaymi mayqançhi Jesus-taqa kaynu nir willaran:

—Mamaykiwan uknikikunami chay waqtapi minis-tishuyan nir.

²¹ Jesusqa niran:

—Mayqanpis Dyus rimashankunata uyakur, chay nis-hannullata ruraqkunami, mamaywan ukniykunaqa nir.

Jesusmi wayrawan yaku maqchikayatin qasillachiran

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Uk diyapi, Jesusqa uk yaku karruman yaykuran yaçhakuqnikunawan. Chaymi paykunata niran:

—Rishunllapa quçhapa uklaw manyanman nir.

Chaymi riranllapana. ²³ Chaymanta quçhata pasay-atinllapaqa, Jesusqa punuran. Chaykamanqami, kusalata wayra rikarimuran. Chaymi chay quçhamapis wakmanta

kaymanta maqchikaq qallariran. Chayna, chay yaku karrumanqa yaku untaq qallaritin, yakuman chinqanan-lapaqna karanllapa. ²⁴ Chaynu tukuyatinga, Jesusta rikêhachir kaynu niranllapa:

—¡Yaêhachimaqniyllapa! ¡Yaêhachimaqniyllapa!
¡Yakumanmi chinqayanchikllapana! nir.

Chaymi Jesusqa sharir, wayrawan yaku maqchikaqtaqa willatinla, limpu qasillaran. ²⁵ Chaymanta yaêhakuqninkunata niran:

—Ima, ¿manaraqchu allita kriyinkillapa? nir.

Piru paykunaqami kusata manchakushanrayku dispan-takashalla, tapunakuyaqllapa: “¿Imanu runataq kayqa? Chaqa wayrawan yakumatapis willatinla, kasun-ari” nir.

Gadaramanta dyablupa yarpuyinwan runa

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Chay quêhata riyarqami, êharanllapa Galileapa naypanpi Gadara * shutiq lugarman. ²⁷ Chaymi, Jesús yaku karrumanta ishkitinqa, chay lugarmantaqa dyablupa yarpuyinwan kaq uk runa yarqamur Jesusman qimikaran. Chay runaqami unayna mana raêhpajunnachu puriq, chaynulla mana wasipinachu taqpis. Ashwanmi pantyunkunapina taq. ²⁸ Chaymanta Jesusta rikarqa, kusala jwirtita qayêhakur paypa naypanpi qunqurir kaynu niran:

—¡Unaq syilumanta Dyuspa Wamran Jesús, ama nuqamanqa yakapakamuychu! ¡Rugashaykimi ama qis-chamanaykipaq! nir.

²⁹ Chaynuqami chay dyablupa yarpuyinqa niran, runamanta lluqshinanpaq Jesús anyashanrayku. Chaqa kutir kutirmi chay dyablupa yarpuyinqa chay runataqa aypaq. Chaymi runakuna michka makinkunata,

* 8:26 Wakin iskribikashakunapimi “Gerasa” nin.

êhakinkunata alli kadinakunawan watatinllapamapis chay runaqa pititiq. Chaynumi ashwan chay dyablupa yarpuyinqa chunllaq lugarkunaman apaq chay runataqa. ³⁰ Chaymi Jesusqa chay runataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imataq shutinki?

Chay runaqa niran:

—Shutinimi ‘Legión’. †

Chaynuqami niran, dyablupa yarpuyinkuna paypi kusa achka kashanrayku. ³¹ Chaymi chay dyablukunaqa, Jesusta rugaran ama chay manchaypaq uêhku ruriman kaêhananllapapaqchu. ³² Chay sirkakunapimi achka kuchikuna shitqakuyatin, chay dyablupa yarpuyinkunaqa Jesusta rugaran, chay kuchikunaman yaykunanllapapaq. Chaymi Jesusqa yaykuyllapa niran. ³³ Chay dyablupa yarpuyinkuna chay runamanta yarqurqa, chay kuchikunaman yaykuranllapa. Chaymi chay kuchikunaqa kallpaq qallariran qaqata uray. Chaymanta quêhaman yaykur êhuqar wanuranllapa.

³⁴ Chaymi chay kuchita michiqkuna, tukuy chay pasashanta rikarqa, kallpar riranllapa chay pwiblupi runakunata, chaynulla êhakrapi taqkunatapis parlaq. ³⁵ Parlakutinllapaqa runakunaqa llugshiranllapa rikaq chay pasashankunataqa. Chaymanta Jesús kayashanman êharqa, chay runataqa Jesuspa naypanpi yarpuyinpin, mudakusha taqta rikar manchakuranllapa. ³⁶ Piru chay tukuy ima pasashakunata rikaqkunaqa, manyaqlla parlakuranllapa imanumi alliyaran chay runaqa nirmapis. ³⁷ Chaymi chay Gadara shutiq lugarmantaqa, tukuylla runakunaqa Jesusta rugaranllapa, chaymantaqa rinanpaq uklawta. Chaqa kusatari manchakuyaranllapa. Chaymi

---

† 8:30 Legión nirqami intrachimanchik kusala achka suldadukuna nir.

Jesusqa yaku karruman yaykur riran. ³⁸ Chay dyablupa yarpuyinmanta alliyasha chay runaqa, Jesusta rugayaran paywan rinanpaq. Piru Jesusqami chay runataqa kidananpaq kaynu niran:

³⁹ —Riy wasikiman. Chayna parlakuy Dyus imanumi llakipar yanapashusha nirmapis.

Chaymi chay runaqa rir parlakuran tukuyta chay pwiblupiqqa, imatami Jesús paypaq rurasha nirmapis.

Jesusmi allicharan uk warmita, Jairupa wamranta ima
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Chaymanta Jesús chay quçhapa uklawninmanta tikrakar shamutinqa, chaypi kaq runakunaqa kusalata ali-griyaranllapa yarayashanllaparayku. ⁴¹ Chaymi, uk runa Jairo shutiq çharan. Chay Jairumi tantakananllapa wasipi uk mantakuq kaq. Paymi Jesuspa naypanpi qunqurikur rugaran wasinman rinanpaq. ⁴² Chaqa wanuypaqna karan chay runapa uklayla warmi wamran kaqqa. Wamranqami dusi añuyjunna kasha kanqa.

Piru Jesusqami kusa achka runakunapa rurinta riyashanrayku, kusalata kiçhkichiyaranllapa. ⁴³ Chay runakunapa rurintami riyaran uk warmipis. Chay warmimi dusi añupaqna yawarnin shamutin qishaq karan. Chaymi rimidyakuqkunapi, kusalata gastaran iman kaqninkunalamatapis. Piru manami mayqanpis allicharanchu. ⁴⁴ Kay warmisitami Jesuspa ikinlawta qimikar raçhpanpa manyanta kamaran. Chaynu kamatinlami, chay kutilla yawarnin shamuqqa qasillaranna. ⁴⁵ Chaymantaqa Jesusqa tapukuran:

—¿Pitaq kamamasha? nir.

Chaymanta tukuy “Mana mana” niyatinqa, Pedruqa niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, kusala achka runakuna kashanraykumi, kiçhkipi kumsashuyan ima nir.

⁴⁶ Piru Jesusqami niran:

—Mayqançhi kamamasha. Chaqa nuqami kwintata qukasha kani, pudirniy yarqusha nir.

⁴⁷ Chaymanta chay warmiqa imanupis mana niyta puytirqa, chukchukyaqnulla rir Jesuspa naypanpi qun-qurikuran. Chaymi tukuypa naypanpi rimaran imanumi Jesuspa raçhpanta kamarla alliyaran nir ima. ⁴⁸ Chaymi Jesusqa niran:

—Mamitay, kriyishaykiraykumi alliyashaykina. Chayraykumi aligrilana rikuy.

⁴⁹ Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay tantakananllapa wasipi mantakuq Jairupa wasinmanta uk runa çhar kaynu niran:

—Wamraykiqami wanushana. Amana masqa qil-lakachiynachu yaçhachikuqtaqa nir.

⁵⁰ Piru Jesusqa chaynu niqta uyarqa, niran:

—Ama manchakurchu, nuqalapi kriyiy. Chaymi wamraykiqa alliyança nir.

⁵¹ Chaymanta Jesús wasiman çharnaqa, Pedruta, Santiaguta, Juanta, chay wamrapa taytanta, mamanta imala rurimanqa yaykuchiran. ⁵² Tukuymi waqayaranllapa chay wanushapaq llakir. Piru Jesusqa niran:

—Ama waqayllapachu. Kay wamraqami mana wanushachu, punuyanlami nir.

⁵³ Chaynu nitinmi, tukuyla asiparanllapa paytaqa. Chaqa yaçhayaranllapari wanusha nir. ⁵⁴ Chaymantami Jesusqa makinmanta aypar kusala jwirtita rimar niran:

—¡Mamitay sharimuy! nir.

⁵⁵ Chaynu nitinmi kawsamur, sharimuran. Chaymantami Jesusqa kaçhakuran qarananllapapaq. ⁵⁶ Chaymi taytankunaqa, kusa dispantakashalla kidaranllapa. Piru Jesusqa niran, ama mayqantapis parlananllapapaqchu, chay rurashankunapaqqa nir.

9

Jesusmi dusi yaçhakuqninkunata kaçharan yaçhachikunanllapapaq

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesusqa tantaran tukuynin dusi yaçhakuqninkunata. Chaymantami yaçhayninta, pudirninta ima quran, tukuy dyablupa yarpuyinkunata itakunanllapapaq chaynulla qishaykunamanta allichakunanllapapaq ima.

² Chaynumiri yaçhakuqninkunataqa kaçharan Dyuspa mantakuyninpaq yaçhachikunanllapapaq, qishaqkunata allichananllapapaq ima. ³ Kaynu nirmi kaçharan:

“Nanpaqqami ama imalatapis aparchu rinkillapa: Bastunta, alburjata, tantata, chaynulla qillayta, mudakunaykipaq raçhpaykillapa imamatapis. ⁴ Mayqan wasiman çharpis, chaymantaqa ama lluqshinkillapachu, chay lugarmanta rinaykillapakaman. ⁵ Imanupi mayqan pwiblupi mana samachishunatinllapaqa, çhakikillapapi kaq pulbumatapis çhaspir lluqshir rinkillapa. Chaynu rurarqami intrachinkillapa: ‘Manami nuqakunapa kwintaynachu. Ashwanmi qamkunapina kanqa’ nir”.

⁶ Chaynu nitinmi, paykunaqa riranllapana tukuy pwiblitukunata Dyuspa shumaq rimayninta yaçhachikuqnu chaynulla qishaqkunata allichaqnu ima.

Jesuspaqmi Herodes yaçhanaran

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷ Chaymantami tukuy chay pasashankunapaq gubyirnu Herodesqa uyaparanna. Piru mana yaçhayaranchu imanumi kanqa nirmapis. Chaqa Jesuspaqqa ukkunaqa niqllapa: “Juan wanushanmanta kawsamusha” nir. ⁸ Ukkunashuypaqa niqllapa: “Dyuspa rimaqnin Elías shamunapaq karan, chay shamusha” nir. Chaynulla wakinkunapis niqllapa: “Dyuspa unay uk rimaqninkuna kawsamusha

kanqa” nir. ⁹ Chaynu niyatinllapamapis, Herodesqa paylla niran: “Chaqa nuqalla niray, Juanpa umanta piti-nanllapapaqqa. Chaynu katinga ¿mayqantaq kanqaqa chay runapaq kusata rimayanllapa chayqa?” nir.

Chaymi chiqapta yaçhanar Herodesqa kusalata Jesus-taqa tariyta yarpuran.

Jesusmi sinku mil runakunata qararan

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ Chaymanta chay apustulninkuna tikrakamurqa Je-sustaqa parlaranllapa tukuy imakunata rurashanllap-ata. Chaymi Jesusqa paykunata apar riran Betsaida pwibluman. ¹¹ Piru runakunaqa, Jesusqa Betsaidapi nir yaçharqa riranllapa. Çhatinllapaqa Jesusqa samachiran. Samachirqa runakunataqa willaran imanumi Dyus man-takun nir, chaynulla paykunapa naypanpi qishaqkunata allicharan, ima. ¹² Chaymanta limpu tardiyatinnaqa, Jesuspa dusi yaçhakuqninkunaqa payman qimikar, kaynu niranllapa:

—Taytituy, runakunata willay rir chay shipchakaq pwiblitukunaman, lugarkunaman ima mikunanllapata rantir mikur samanllapapaq. Chaqa kay lugarpiqami mana imapis kanchu nir.

¹³ Chaymi Jesusqa paykunataqa, niran:

—Qamkuna qarayllapa, nir.

Chaynu Jesús nitinga paykunaqa niranllapa:

—Chaqa sinku tantitawan ishkey piskaditula kan. ¿Maymantashi kay kwichka achka runakunapaqqa mikuymatapis rantishunllapaqa?

¹⁴ Chaqa tukuyninga chaypi kaqkunaqa ullqukunala sinku mil (5,000) kasha kanqallapa. Piru Jesusqa yaçhakuqninkunataqa niran:

—Willayllapa chay runakunaqa tanqallapa sinkwinta, sinkwinta nir.

¹⁵ Chaynu nitinga, yaĉhakuqninkunaqa tukuy runakunataqa samachiranllapa. ¹⁶ Chaymanta Jesusqa chay sinku tantitawan, ishkay piskadituta aypar unaq syiluman chapakur, chaykunapaq payji nir, Taytan Dyusman mañakuran. Chaymantami chaykunataqa pidasu pidasu pakir yaĉhakuqninkunata quran tukuylla chaypi kaqkunata aypachinanllapapaq. ¹⁷ Chaynumi tukuylla mikuranllapa tiqlananllapakaman. Chaymantaqami chay tantapa chaynulla piskadupa subrantaqa dusi kanastata tantaranllapa.

*Pedrumi Jesustaqa Dyuspa Akrashan Cristun kanki niran
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)*

¹⁸ Uk diyapimi Jesusqa payla Taytanman mañakuyar, yaĉhakuqninkuna pullan katin, paykunataqa tapuran kaynu:

—¿Nuqapaqqa mayqanshi kani ninllapataq runakunaqa? nir.

¹⁹ Chaynu nitinga paykunaqa niranllapa:

—Wakinqami ninllapa, Shutichikuq Juan nir. Nataq wakin-shuypaqa ninllapa Elías nir. Chaynulla wakinkunaqa ninllapa Dyuspa unay rimaqnin kawsamusha kanqa nir.

²⁰ —Qamkunapaq-shuypaqa ¿mayqantaq kani? —nir tapuran yaĉhakuqninkunataqa.

Chaymi Pedruqa niran:

—Qamqami Dyuspa Akrashan Cristun kanki nir.

*Mananami maychu wanunaypaq niran Jesusqa
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)*

²¹ Chaynu nitinllapaqami Jesusqa paykunataqa niran, ama mayqantapis willananllapapaqchu, chay

yaĉhayashanllapataqa. Chaymi kaynu niranpis
yaĉhakuqninkunataqa:

²² “Dyusmanta Shamuq Runataqami ruku mantakuqkuna, kurakunapa mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima ĉhiqnir kusalata qischanqallapa. Chaynu qischarmi wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa” nir.

²³ Chaymantaqa tukuyta Jesusqa niran:

“Mayqanpis nuqapa yaĉhakuqniy kanarqami amana bidanllapapaqqa llakinqallapanachu. Ashwanmi kruspi wanuchinatinnllapamapis ama manchakurchu waran waran nuqalapi yarpur shachinakunqallapa. ²⁴ Chaqa mayqanpis paykuna munashannulla bidanta washayta kamaqkunaqami tukuy tyimpupaqna qischakanqallapa. Piru mayqanpis nuqapi kriyishanrayku qischakar wanuqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa. ²⁵ Piru mayqanpis kay pachapi kaq iman munashanta tantakur mana washakatinqa, ĵimapaqtaq sirbiyan chay tantakushanqa? ²⁶ Chaymi nuqaqa nini, nuqamanta pinqakuqkuna, chaynulla chay rimashaykunamanta pinqakuqkunamantaqa, nuqapis llipyalla pudirniywan shamurqa pinqakushaq paykunamantaqa. Chaqa chay diyaqa shamushaq Taytaypa kusala llipyalla pudirninwan, kusa allinla angelkunawan ima. ²⁷ Chiqaptami nishaykillapa: Kaypi kawsaqkunaqa wakinllaqa Dyus mantakuqtaqa rikanqallapa manaraq wanuyarchu”.

Jesusmi kusa llipyalla intirupaq tikrakaran

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Chay parlashanmanta uchu diyamana pasasha katinqa Jesusqa Pedruta, Santiaguta, Juanta ima apar

rir iqaran uk sirkaman, chaypi Dyusman mañakunanpaq. ²⁹ Chaynu mañakuyatingami Jesuspa qaqlanqa kusa ukman shumaqpaq tikrakan. Chaynulla raçhpanmapis kusala yuraq lliypa intirupaq tikrakan. ³⁰ Chaykamanmi ishkay runakuna rikarimusha Jesuswan parlayaran. Chay ishkay runakunaqami Moiseswan Elías karanllapa. ³¹ Chay paykunaqami kusa lliypaypa rurinpi shasha parlayaranllapa, imanumi Jesús qischakar Jerusalenpi wanuyanqa nir. ³² Pedruqa wakinninwan allipla punuypaq karmapis, allipta shachinakur Jesuspa chay lliypaynintaqa rikakuranllapa. Chaynulla Jesuswan ishkay runa parlaqtapis rikaranllapa. ³³ Chaymanta chay ishkay runakuna Jesusmanta ashuyatinnaqa, Pedruqa Jesusman qimikar, kaynu niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, ¡kaypiqami kusala allin kanchikllapa! Rurashaqllapa kimsa chukllitakunata, ukta qampaq, ukta Moisespaq, ukta Eliaspaq nir.

Piru chaynu nirmapis Pedruqa mana yarpuyinpinichu chaynuqa rimayaran. ³⁴ Chaynu rimanankamanqa puktay limpu pamparanllapa. Chaynu puktay pampatinllapaqa alliplata manchakuranllapa. ³⁵ Chaymantaqa chay puktaypa rurinmantaqa Dyus kaynu niran:

“Kaymi kusa munashay Wamrayqa. *
¡Paylatami kasunkillapa!” nir.

³⁶ Chaynu chay rimayta uyapatinllapala Jesusqa payla kasha karan chaypiqa. Piru chaynu katinmapis, chay tyimpuqa, uyasha chaykunaqa mana imalatapis pitapis willaranllapachu, chay rikashanllapataqa.

*Jesusmi allicharan dyablupa yarpuyinwan kaq wamrata
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)*

* 9:35 Wakin iskribikashakunapimi nin: “Kaymi akrashay Wamrayqa” nir.

³⁷ Chaymanta allaqnin diya unaq sirkamanta ishkimutinllapaqa, Jesusta tariqqa kusala achka runakuna riranllapa. ³⁸ Chaymi chay kusa achka runakunapa rurinmanta uk runa, kusa jwirtita kaynu niran:

—Yaêhachikuq Taytituy, kusalatami rugashayki rikanaykipaq kay uklayla wamrayta. ³⁹ Chaqa paytami dyablupa yarpuynin aypar kusata qayêhachir atakita qur, shiminmantapis pusquta itakuchin. Chaynulla kusata qischarmi kusa llakiypaqta dijan. ⁴⁰ Chaymi chay yaêhakuqnikipunata mañakuray dyablupa yarpuynintaqa itakunanpaq. Piru manami puytishallapachu nir. ⁴¹ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—¡Ay qamkuna Dyuspi mana allita kriyiqkuna, chaynulla mana allinta ruraqkuna! ¿Maydiyakamantaq allita intrachishunayllapapaq qischakashaq? ¿Ima maydiyakamantaq qamkunawan shachinakushaq? Ma, kayman apamuy wamraykitaqa nir. ⁴² Chaymi chay wamrata Jesusman qimitinnaqa, chay dyablupa yarpuyninga wamrataqa pachaman ratachir atakita quran. Chaynu ruratinga Jesusqa, chay dyablupa yarpuynintaqa anyarlla itakur, chay wamrataqa allintana taytanwan dijaran. ⁴³ Chayta tukuyta rikaqkunami kusa dispantakashalla kidaranllapa, imanumi Dyusqa rurayta puytin nir.

*Ishkay kutipaqnami Jesusqa wanushaqna niran
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)*

Chaynu Jesús tukuy imata rurashanrayku runakuna kusa dispantakashalla kanankamanmi, payqa yaêhakuqninkunataqa niran:

⁴⁴ —Kay nishuyanillapa chayta allita uyakur ama qun-qayllapachu, Dyusmanta Shamuq Runatami kuntrankunaman qukuyanqallapa nir.

⁴⁵ Chaynu nitinmapis, yaĉhakuqninkunaqa mana intrakananllapachu. Chaqa Dyusmi nisha karan amaraq intrakananllapapachu. Chaynullami manchakur Jesus-taqa mana tapuranllapachu, imapaqmi chaynu rimasha nirmapis.

¿Mayqantaq Dyuspaqqa kusa mas allin kanqa?

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Chaymantami Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa paykuna-pura willanakuq qallariranllapa, mayqanninllapashi kusa mas allin kanqa nir. ⁴⁷ Chaymi Jesusqa imatami yarpuyan-llapa nir kwintata qukar, uk wamrituta paypa pullan shachir, ⁴⁸ yaĉhakuqninkunataqa kaynu niran:

“Mayqanpis nuqapa shutiypi kay wamrituta shumaqta samachiqqami, nuqallatana samachimayan. Chaynulla nuqata samachimaq-shuypaqa, mayqanĉhi kaĉhamasha chayta samachiyen. Chaqa tukuy qamkunamanta mana kwintachaypaqla kaqmi, Dyuspaqqa kusa mas allinpaq riqsikasha kanqa”.

Mana kuntramaqninchikqami ashwan faburninchik

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Chaymantaqa yaĉhakuqnin Juanqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, rikashami kanillapa uk runata qampa shutikiwan dyablupa yarpuyininkunata runakunamanta itakuqta. Chaymi paytaqa nirayllapa ama chayta ruraychu nir. Chaqa chay runaqa mana nuqanchikkunawanchu purin nir.

⁵⁰ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Ama ‘Mana’ niyillapachu. Chaqa mayqanpis nuqanchikpa mana kuntranchik karqami, faburninchik kanqa nir.

Jesusmi Santiaguwan Juanta anyaran

⁵¹ Jesús syiluman rinanpaq tyimpu çhamuyatinnaqa, kusata animakur riran Jerusalén pwiblumanqa. ⁵² Chaymi wakinta kaçharan naypaqta rir, Samaria lugarpa uk pwiblitunpi wasita tarir kamakachitinllapa chaylapi samananllapapaq. ⁵³ Piru chay Samariamanta kaqkunaqa mana samachinaranllapachu, Israelmanta kaqkunawan mana piçhunakuq kashanrayku. Chaqa paykunaqari yaçharanllapa Israelmanta kar Jerusalemman riyani nir. ⁵⁴ Chaymi yaçhakuqninkuna Santiaguwan Juan chayta rikarqa, kaynu niranllapa Jesustaqa:

—Taytituy, çmunayankichu [Dyuspa unay rimaqnin Elías rurashannulla] † nuqakunapis syilumanta nina shamunqa nitiyllapa, shamur paykunata rupachir tukchinanta?

⁵⁵ Chaynu nitinllapami Jesusqa paykunalawman tikrakar anyaran [kaynu nir:

—Qamkunaqami mana allin yarpuyiniyun kashaykillaparayku mana yaçhankillapachu imatami rimayankillapa nirmapis. ⁵⁶ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami, mana runakunata chinqachinanpaqchu shamusha. Ashwanmi shamusha runakunata washananpaq].

Chaymantaqa riranllapa uk pwiblitumanna.

Jesusmi paywan rinaqkunata kaynu nin

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Nanta riyatinllapaqami, uk runa kaynu niran Jesustaqa:

—Taytituy, mayta ritkipismi pullayki rinayani nir.

⁵⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Surrakunami maçhayniyun pununanpaqqa. Chaynulla pari qurukunapis qushayjun ima. Piru

---

† 9:54 Masta intrakanarqa rikashunllapa 2 Reyes 1.10.

Dyusmanta Shamuq Runapaq-shuypaqami mana kanchu maylapipis umanta sintikuchinanlapaqmapis nir.

⁵⁹Chaymantaqa ukta niran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

Chaynu nitinmi chay runaqa niran:

—Taytituy, dijamay rishaq taytay wanutin pampaqraq. Chaymantanami rishun nir.

⁶⁰Jesusqa niran:

—Chaqa mana nuqapi kriyiqkunaqami imanutaq wanushakunamaqa chaynu. Chaymi dijay wanushakunaqa paykunapurana pampanakunqa. Ashwan qamqa rir yaçhachikuy imanumi Dyus mantakun nir ima.

⁶¹Qashan ukqa niran:

—Taytituy, nuqami pullayki rinayani. Piru puntataqa dijamay rishaq wasiypi kaqkunata ‘Rishaqna’ ninaypaq.

⁶²Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Mayqanpis aradunpi aypakusha yapukuyar, ikiman chapakuqnu riqqami, Dyuspa mantakuyninpaqqa mana sirbinchu nir.

10

Jesusmi sitinta akrashankunata kaçharan yaçhachikunan-llapapaq

¹Chaymantami Amitunchik Jesusqa akraran sitinta * runakunata. Chaynu akrarmi, ishkay ishkay kaçharan paypa naypantaqa, chay tukuy pwiblukunaman, lugarkunaman rinanpaq karan chaykunaman. ²Chaymi Jesusqa yaçhakuqninkunataqa niran:

“Chiqaptami kusichaqa kusala achka. Piru aykalami trabajaqkunaqa. Chayraykumi chay kusichapa amunta

---

* 10:1 Wakin iskribikashakunapimi “Sitintay-dus” nin.

mañayllapa, pay kaçhananpaq trabajaqkunata, paykunana tantananllapapaq nir. † ³ Riyllapana. Piru allita kwintata qukarmi rinkillapa. Chaqa qamkunata kaçhashurllapaqa uk uyshitakunata surrukunapa rurinta kaçhaq yupaymi kaçhashuyanillapa.

⁴ “Amami apankillapachu qillayta purichina talqitata, alburjata, chaynulla uk llanqikunamatapis. Chaynulla nankunapi mayqanta saludarqa, amami maykaman parlar shankillapachu. ⁵ Uk wasiman yaykurqa, naypaqtaqa saludakunkillapa kaynu nir: ‘Dyus yanapashutinllapami kusa shumaq kankillapa kay wasipiqá’. ⁶ Chaynu nitkillapa, chaypi kaqkuna kusa shumaqta uyakur intrakatinllapaqa, Taytanchik Dyusmi shumaqta yanapanqa. Piru mana kasushutinllapa-shuypaqami mana imapis kanchachu. ⁷ Chaynu chay wasipi kusa shumaqta uyakur intrakatinllapaqa, chayllapi kidankillapa. Chaymi chaypi mikunkillapa, upyankillapa imalatapis qushutinllapaqa. Chaqa uk trabajaqqami pagrakayta puytin.

⁸ “Chaynulla uk pwibluman çhatkillapa shumaqta intrakar samachishutinllapaqa, mikuyllapa imalatapis qarashutinllapaqa. ⁹ Chaypi qishaqkuna katinga, allichar, kaynu ninkillapa: ‘Dyuspa mantakuyninmi, shipchana qamkunapaqqa’ nir. ¹⁰ Piru uk pwibluman çhatkillapa mana kasushutinllapaqa, waqta kallikunaman yarqunkillapa, kaynu nir: ¹¹ ‘¡Kay pwibluykillapapa allpankuna kay çhakiyllapapi aypakushanmatapis qamkunapa naypaykillapapi çhaspichikushaqllapa mana kasumashaykillaparayku! Piru Dyuspa mantakuyninqami shipchana qamkunapaqqa’ nir. ¹² Nishaykillapa: Chay jwisyu diya çhamutinqami chay pwiblupaq kastiguqa kusala mas

---

† 10:2 Kusichananpaq chaykunaqami, Jesuspi tukuy manaraq kriyiqkuna. Kusichapa amunqami Tayta Dyus. Nataq chay trabajaqkunaqa, Dyuspaq yaçhachikuqkuna.

manchaypaq kanqa, Sodomamanta runakunamanmatapis nir.

Wakinkunaqami Jesuspiqa mana kriyinllapachu

(Mt 11.20-24)

¹³ “¡Ay Corazín pwiblu! ¡Ay Betsaida pwiblu! Kay milagrukunata qamkuna rikanaykillapapaq rurasha kani, chay milagrukunata Tiro shutiq pwiblupi, Sidón pwiblupi rurasha katiyumaqa, paykunaqa aykapina Dyuspi kriyir uchankunata dijar, saqalla raçhpankunata yakakur, uçhpapa anan tasha kanmanllapa.

¹⁴ “Piru jwisyu diya çhamutinqa, qamkunapaq kastiguqa mas kanqa, chay Tiro pwiblumanta, Sidón pwiblumanmatapis. ¹⁵ Qamkuna Capernaúm pwiblupi taqkuna, çyarpunkillapachu washakar syiluman riyankillapa kanqa? nir. Ashwanmi qamkunaqa tukuy tyimpupaq kastigakanaykillapapaqna itakukankillapa.

¹⁶ “Chaqa mayqanpis qamkunata uyakushuqkunaqa, nuqatapis uyakumayan. Chaynulla qamkunata disprisashurllapaqa, nuqatapis disprisamayan. Nataq nuqata disprisamar-shuypaqa chay kaçhamasha chayta disprisayanllapa”.

Jesús sitintata kaçhashankunami tikrakamuranllapa

¹⁷ Chay sitinta runakuna rishakunaqa, tikrakamuranllapa kusa aligrila, kaynu nir:

—¡Taytituy, tukuy dyablukunapa yarpuyininkunata qampa shutikiipi anyatiyllapaqami kasumanllapa! nir.

¹⁸ Jesusqa niran:

—Chiqaptami chaynu. Chaqa nuqami rikaray Dyus unaq syilumanta Satanasta itakamutin, uk rilampa yupay ratamuqta. ¹⁹ Chaynu dyablupa pudirnin kasushunanllapaqmi pudirta qushurayllapa. Chaymi kulibrakunapa, alakrankunapa rurinpi puritkillapamapis mana

imanachishunqallapachu. ²⁰ Piru amami chay dyablupa yarpuyinta anyatkillapa kasushushanllaparaykulaqa aligriyayllapachu. Ashwanmi masta aligriyayllapa unaq syilupi shutikillapa iskribikashanrayku.

Jesusmi aligriyaran

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Chay kutillami, Jesusqa Santu Ispiriturayku kusalata aligriyar niran:

“¡Taytay! Qammi kay pachapa, unaq syilupa amun kanki. Chayraykumi alabashuni. Chaqa qamqami kananqa chay mana kwintachaypaqla kaq runakunata intrachishayki unay chay kusa yaçhaq, kusa intrakaq runakunata pakar mana intrachishaykitaqa. Chaynumiri Taytituy. Chaqa qammi chaynu kananpaqqa munashayki kasha” nir.

²² Chaynullami Jesusqa niranpis:

“Taytaymi tukuy imata qumasha rikanaypaq. Piru manami mayqanpis riqsimanchu Dyuspa Wamran kani nirqa. Ashwan Taytaylami riqsiman. Chaynulla manami mayqanpis Taytaytaqa riqsinllapachu. Ashwan nuqa Wamranlami riqsini. Chaynu Wamran kashayraykumi mayqantapis riqsichinashaytaqa riqsichiyta puytini”.

²³ Chaynu nirqa, yaçhakuqninkunaman tikrakar paykunalata niran:

“Kusa shumaqmi kanqallapa, qamkuna kay rikayashaykillapata rikaqkunaqa. ²⁴ Chaqa nishaykillapapis: Dyuspa achka rimaqninkuna, mantakuq runakuna ima, kanan rikayankillapa chayta, chaynulla uyapayankillapa ima chaytaqa, rikayta uyapayta ima munaqllapa. Piru paykunaqami michka chaynu munarmapis mana rikaranllapachu chaynulla mana uyaparanllapalamapischu” nir.

Samariamanta runapaqmi Jesús kumparasyunta ruraran

²⁵ Chaymanta Moisés mantakushanta uk kusata yaĉhar yaĉhachikuqmi, ima ninqashi nir, kaynu Jesusta tapuran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ¿imatana rurayman tukuy ty-impupaqna kawsanaypaqqa? nir.

²⁶ Jesusqa niran:

—¿Imatataq nin Dyus nitin Moisés mantakushanpiqa? ¿Imatataq liyiyanki?

²⁷ Chaynu nitinmi chay yaĉhar yaĉhachikuqqa niran:

—Taytayki Dyusta munay tukuy shunquykiwan, bidaykiwan, jwirsaykiwan, yarpuynikiwan ima. ‡ Chaynulla llakiy runa masakikunapaq, imanutaq qampa kwirpuykillapaq llakinki chaynulla nir.

²⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Allintami nishayki. Chayta ruraraqmi, tukuy tyimpupaqna kawsanki nir.

²⁹ Piru chay yaĉhar yaĉhachikuqqa, chay tapukushanpaq kwintata qukar mana pinqaypi kidanar kaynu niran Jesustaqa:

—¿Pitaq runa masiyqa?

³⁰ Chaynu taputinmi, Jesusqa Israelmanta uk runata ima pasashanta kaynu nir parlaran:

“Israelmanta uk runami nanta riyaran Jerusalemanta Jericuman. Chaymantami suwakuqkuna rikarimur payta arkar limpu raĉhpanlamatapis kitaranllapa. Chaynu rurarmi kusata qischar, wanushata yupay dijar riranllapa.

³¹ “Piru imanupičhi uk kura chay nanta pasayaran. Chayna chay qischakasha runa usuraqta rikarqa, uk-lawllaman chapakur mana rikaq tukur, pasar riran.

³² Chaynullami levipa ayllunmanta Dyusta adurananllapa wasipi sirbikuqpis, chayta pasayaran. Piru paypis chay

---

‡ 10:27 Masta intrakanarqa rikashunllapa Deuteronomio 6.5; Levítico 19.18.

qischakasha usuraq runata rikarqa, uklawllaman chapakur mana rikaq tukur, pasar riran.

³³ “Piru Israel runakunapaq uk mana kwintachaypaqla Samariamanta runami, chay nanllata pasayarqa chay runa qischakasha usuraqta rikarqa, chay pay-shuypaqa kusata llakiparan. ³⁴ Chaymi, chay runaman qimikar, lisyakashankunata rimidyan asaytiwan, ubapa yakun binuwan ima. Chaymanta raçhpakunawan wataran. Chaynu rimidyarmi, burritunpa anan tachir samanamlapa uk wasiman apar kuytaran.

³⁵ “Chayna allaqninga, chay Samariamanta runaqa ishkaq qillaysituta urqur chay wasipa amunta qur, kaynu niran: ‘Kay runitutami kuytapamay. Imanupi masta gastatkiqa tikrakamur pagrashayki’ nir”.

Chaymanta Jesusqa niranpis:

³⁶ —Chaynu kay kimsakuna qischakasha runata rikashanpaq parlashushaymantaqa, ¿mayqannintaq paypa kwirpunllata yupay runa masinta kuytaran?

³⁷ Chaynu Jesús nitinmi, chay yaçhar yaçhachikuqqa niran:

—Chay kusalata llakipar yanaparan chaymi, nir.

Jesusqa niran:

—Chaynu katinga qampis rir chayllata ruray nir.

Jesusmi Martawan Mariapa wasinpi

³⁸ Chaymantami Jesusqa chay maymançhi riyaran chayman riyarqa, çharan uk pwiblituman. Chaypimi, uk warmi Marta shutiq, wasinpi samachiran. ³⁹ Kay Martami uk irmanayjun kaq. Paymi shutiq María. Chay Mariami Jesuspa çhakilanpi taran uyakunanpaq Jesús nishanta.

⁴⁰ Piru Martaqa, imankuna rurananpaq kusa achka katin Jesusman qimikar kaynu niran:

—Taytituy, ¿manachu qamqa yarpunki irmanay pul-layki katin nuqala imatapis rurani nirqa? Willay yanapa-manqa nir.

⁴¹ Piru Jesusqa, niran:

—Marta, Marta, kusatami yarpunki, chaynulla llakinki tukuy imaykikunalapaq. ⁴² Piru uklami allinqa; Mari-aqami shumaq kaqninta akrasha paypaqqa. Chaymi mayqanpis akrashan chaytaqa mana kitanqachu nir.

11

*Jesusmi yaĉhachikun Dyusman mañakunanllapapaq
(Mt 6.9-15; 7.7-11)*

¹ Uk kutimi, Jesusqa uk lugarpi mañakuyaran. Chay-manta tukchitinnaqa yaĉhakuqninkunamanta ukninqa kaynu niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, yaĉhachimayllapa Dyusman mañakuyta, imanutaq Juan yaĉhakuqninkunata yaĉhachiran chaynulla.

² Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Qamkunaqa kaynu nir mañakuyllapa:

‘[Unaq syilupi] Taytayllapa,

qammi kusa allinpaq riqsikanki.

Shamuy-ari qamla kay pachapiqa mantamanaykillapa-paq.

[Qam munashaykinullami kay pachapi rurakanqa imanuĉhi unaq syilupi ruranki chaynulla].

³ Kananllami chay ministiyashayllapa mikuyta qumayl-lapa.

⁴ Mana allinta rurashayllapamantapis pirdunamayllapa, imanuĉhi nuqakunapis mana allinta ruramatinllapa-pis pirdunanillapa chaynulla.

Amami uchakunayllapapaqqa dijamankillapachu.

[Ashwanmi chay riqchaq mana allinkunamantaqa washamayllapa]’.

⁵ Chaynullami Jesusqa niranpis:

“Imanupi amiguykillapapa wasinman chaypi tuta rir, kaynu ninkimanllapa: ‘Amiguy kimsa tantitata pristamay. ⁶ Chaqa uk amiguy chayraqla chamun wasiyman. Chaymi mana imalapis kanchu qaranaypaq’ nir.

⁷ “Chaynu nitkillapaqami, chay ukqa rurimanta nishuyanqallapa: ‘Ama qillakachimaychu, punkuqami kirparayanna. Chaymi nuqa, chaynulla wamraykunapis mantapina kanillapa. Manami sharimuyta puytinichu imata qushunaypaqpis’ nir. ⁸ Chaymi nishaykillapa: Amiguykillapa kar, mana das sharimur qushurllapamapis, kusata mañayatkilapapa qushuyanqallapa tukuy ministishaykillapataqa.

⁹ “Chaynullami nishaykillapapis: Dyusman mana shaykuq mañakuyllapa; paymi qushunqallapa. Tukuy ministishaykillapata maskayllapa; Dyusmi tarichishunqallapa. Chaynulla punkumanta mana shaykuq qayakuyllapa; chaymi payqa punkunta kiçhar yanapashunqallapa. ¹⁰ Chaqa mayqan mañakuqpismi tarikun mañakuyashantaqa. Chaynulla mayqan maskakuqpismi, tarin maskayashantaqa. Punkupi mayqan mana shaykuq qayakutinpismi, punkunta kiçhar yanapanllapa ima.

¹¹ “¿Mayqannikilapataq, wamraykillapa [tantata mañashutinllapapa rumita qunkimanllapa, manaqa] piskaduta mañashutinllapapa, largu kuruta qunkimanllapa? ¹² ¿Manaqachu runtuta mañashutinllapapa, alakranta qunkimanllapa? ¡Manami!
¹³ Chaqa qamkuna kusala malu runakuna karmapismi, wamraykillapataqa allin imakunata qunkillapa. Chaymi

ashwan junaq syilupi Taytaykillapamaqa, Santu Ispiritunta mañatkillapamapis qushunqallapa!”

*Jesustami uchacharanllapa dyablupa pudirninwan nir
(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)*

¹⁴ Uk kutimi Jesusqa, uk runata dyablupa yarpuyin mudu dijasha katin, chay runamantaqa itakuyaran. Chaymanta chay dyablupa yarpuyin lluqshinqa, chay runaqa rimaq qallariranna. Chaymi runakunaqa kusa dispantakasha kideranllapa. ¹⁵ Piru wakinkunaqami niranllapa: “Chay dyablupa mantaqnin Beelzebú shutiqmi, wak runataqa pudirninta qusha runakunamanta dyablupa yarpuyin kunata itakunanpaqqa” nir.

¹⁶ Chaymi ukkunaqa mabir ima ninqashi nir, kaynu niranllapa: “Chiqapta syilumanta shamushayki nir yaçhanayllapapaqqa uk milagruta ruray” nir. ¹⁷ Piru Jesusqami, paykuna imatami yarpuyan nir yaçhashanrayku kaynu niran:

“Mayqan pwiblupis paykunapura çhiqninakurqa wakman kayman limpu chiqanchakar tukunanllapa. Chaynulla uk ayllupis paykunapura çhiqninakurqa limpu limpu wakta kayta shikwakanllapa. ¹⁸ Chaynullami, chay dyablukunapis çhiqninakurqa çimanuna kusata mantakuytaqa puytinmanllapa? Kaytaqami chaynu nishunillapa, qamkuna chay Beelzebú pudirta qumasha katinshi chay dyablupa yarpuyininta itakuyta puytini nimashaykillaparayku. ¹⁹ Piru qamkunaqami ninkillapa nuqapaq: ‘Beelzebú pudirninta qusha katin dyablupa yarpuyininta runakunamanta itakun’ nir. Chaynu katinqa, çqamkunamanta wakinnikillapaqa mayqanpa pudirninwantaq dyablupa yarpuyininta itakun? Chaqa paykunallami intrachimanchik qamkunaqashi limpu pantasha puriyankillapa nir. ²⁰ Allita kwintata

qukayllapa: Nuqaqami dyablupa yarpuyintaqa runakunamanta itakuni Dyuspa pudirninwan. Chaynuqami intrachimanchik, Dyuspa mantakuyninqami qamkunamanqa çhamushana nir.

²¹ “Chaqa uk runa kusala pulsuyjun alli kamakashala wasinta kuytatinqami, mayqanpis mana iman kaqtapis suwayta puytinllapachu. ²² Piru paymanta uk kusa pul-suyjun mas allita kamakasha shamurmi chay runataqa binsiyta puytin. Chaymi chay allita kamakashanpi kun-fyakayashanmatapis kitar, chay wasinpi iman kaqkuna-matapis limpula tantakun. Chaynuqami ashwan payna tukuy imapa amunqa kidan.

²³ “Chaymi nishaykillapa: Nuqapaq mana allinta rimaqqami nuqapaqa kuntray. Chaynulla nuqawan mana tantakuqismi ashwan shikwakun nir”.

Dyuspi mana allita kriyishanrayku dyablupa yarpuynin qashan tikrakamun

(Mt 12.43-45)

²⁴ Jesusqami niranpis:

“Uk runamanta dyablupa yarpuynin lluqshirqami, chunllaq chaki pachakunapi purin, maylapipis samanapaq maskakur. Piru maypipis samanapaq mana tarirqami kaynuta yarpun: Tikrakashaq chay maymantaçhi lluqshimushay wasiyman nir. ²⁵ Chaynu tikrakamurqami, chay runataqa uk shinalla wasi kusalata pichakar kamakashata yupay tarin. ²⁶ Chaynu tarirqami tikrakar rin tarimuq syiti paymanta kusala mana allin ispiritu masinkunata. Chaymantami tukuynin pulla chay runapa kwirpunmanqa yaykunllapa taq. Chaynu katinmi chay runaqa kusala llallinna tikrakan, punta kashanmantaqa” nir.

Mayqankunami kusa shumaqqa kanqallapa

²⁷ Kaykunata Jesús ninankamanqa, uk warmi chay runakunapa rurinmanta kusa jwirtita niran:

—¡Kusa shumaqmi kanqa chay warmi qamta wamrakur winachishusha chayqa!

²⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—¡Ashwanmi kusa shumaqqa kanqallapa, Dyus rimashanta uyakur, kasuqkunala! nir.

*Jesustami mañaranllapa qashan uk milagruta rurananpaq
(Mt 12.38-42; Mr 8.12; Mt 5.15; 6.22-23)*

²⁹ Chaykamanmi, kusa achka runakuna tantakayaranllapa Jesuspa ridurninmanqa. Chaymi payqa qallariran rimaq kaynu nir:

“Kananmanta runakunaqami kusala mana allin yarpuyniyun. Chaynu karmi mañamanllapa uk milagruta ruratiy yaçhananllapapaq chiqaptachu Dyusmanta shamusha kani nir. Piru manami milagrutaqa rurashaqchu. Ashwanmi Dyusmanta shamusha kani nirqa Jonasta yupaylla pasamatinraq munarqa intrakankillapa. ³⁰ Chaqa Dyus imanutaq Jonaswan uk milagruta ruratin Ninivimanta runakuna kriyiranllapa, chaynullami Dyusmanta Shamuq Runapis wanur kimsa diyamanta kawsamutinraq kay tyimpupi runakunapis munarqa intrakanqallapa.

³¹ “Chaynulla chay surlawmanta gubyirnapis chay jwisyu diyapiqa sharimur, qamkuna kanan tyimpupi mana kriyinaqkunapaqpis rimanqa kastigakashana kayankillapa kanqa nir. Chaqa chay gubyirnaqami largu maymanta shamuran, gubyirnu Salomón kusala yaçhayninwan yaçhachikuqta uyakuq. Piru kay naypaykillapapi kaqqami kusa mas gubyirnu Salomonmanta kar yaçhachikutinmapis mana kasunkillapachu.

³² “Piru maydiya jwisyu diya êhamutinqami chay Nínive pwiblumanta kaqkunaqa sharimunqallapa. Chaymi ashwan qamkuna Dyuspi mana kriyishaykillaparayku rimanqa kastigakanaykillapapaq. Chaqa Nínive pwiblumanta runakunaqami Jonás, Dyuspaq parlakutinqa uchanllapata dijar kriyiranllapana. Piru kanan kay naypaykillapapi kaqqami Jonasmantaqa mas ima kar, qamkunata willashutinllapapis mana kriyinkillapachu.

³³ “Chaynulla manami mayqanpis uk lamparata kachkarqa pakapaylapi, manaqa kajunpa rurinpichu êhuranllapa. Ashwanmi unaqlapi êhuranllapa, tukuy chayman yaykuqkuna achkiraqlapi kananllapapaq. ³⁴ Piru nawikillapakuna imanutaq lamparamaqa kusala shumaq allinta achkirachikun chaynu kwirpuykillapapi katinga, tukuy kwirpuykillapaqa kusala shumaqta achkirachikuq yupaylana kanqa. Nataq nawikillapakuna kusala mana allin katinga, kwirpuykillapapis tutaparaqllapi yupay kanqa. ³⁵ Chayraykumi allita kuytakankillapa. Chaqa chay kwirpuykillapapi achkirachikuqqakish tutaparaqpaqmana tikrakin. ³⁶ Chaqa tukuyula kwirpuykillapa achkila katingami, manana tutaparaqllapi yupaynachu kankillapa. Chaynuqami uk lampara kusala shumaqta tukuypaq achkirachikuq yupayna kankillapa”.

*Jesusmi fariseukunata ima anyaqnulla willaran
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)*

³⁷ Chaymanta Jesús rimar tukchitinnaqa uk fariseo runa, Jesustaqa aparan wasinman mikunanllapapaq. Chaymi Jesusqa chay wasiman yaykur, misaman taranna. ³⁸ Piru chay fariseo runaqami kusalata yarpupakuran,

Jesús manaraq mikuyar chay paqakuna kustumrita mana rurashanrayku. ³⁹ Chaymi Amitunchik Jesusqa niran:

—Qamkuna fariseo runakunaqami, imanutaq uk kupata, manaqa platuta waqtanlawlata pichashamaqa rurinqa tiqtilla kidan chaynu, kusala bwinu yupay tukunkillapa. Piru ukkunata yanapanaykillapamantaqa kusalata munapakur, mana allinta rurankillapa. ⁴⁰ ¡Runa yarukuna! ¿Manachu yaĉhankillapa, Tayta Dyusmi waqtalawta, rurilawtapis rurasha nirqa? ⁴¹ Chayraykumi chay wakchakunapaq tukuyla shunquykillapawan llakir, yanapayllapa. Chaynuqami Dyuspaqqa intirulana kusa allin kankillapa.

⁴² “¡Akaw fariseo runakuna! Qamkunami mintamanta, rudamanta, chaynulla tukuy ima mallkikunamantapis, dyis partin kaqmanta uksituta qunkillapa Dyuspaq nir. Piru Dyus mantakushanpi nin: Ukninchikkunawan imatapis karanta ruranapaq, llakipakunapaq, paylapi kriyina-paq niyan chaytaqami mana rurankillapachu. Ashwanmi kay yarpuchishushayllapata rurankimanllapa naypaq-taqa, chay rurayashaykillapatapis ama dijarchu.

⁴³ “¡Akaw qamkuna fariseo runakuna! Qamkunami chay tantakananllapa wasikunapiqa, munankillapa kusa shumaq samanakunapi samachishunanllapata, chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta saludashunanllapata ima.

⁴⁴ “¡Akaw [Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chaynulla] fariseo runakuna, [qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa]! Imanutaq uk pampakashamaqa mana rikaypaqla katin runakunaqa mana yaĉharchu ananpi sarukur purinllapa, chay yupaymi kankillapa”.

⁴⁵ Chaynu Jesús nitinga, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunamanta ukninga niran:

—Yaêhachikuq Taytituy, chaynu nirqami nuqakunatapis uyachimayankillapa nir.

⁴⁶ Piru Jesusqa niran:

—¡Akaw qamkuna Moisés mantakushanta yaêhar yaêhachikuqkunapis, imanankillaparaq! Qamkunami kusa llashaq kargata aprichiq yupay runa masikikunata imata rurananpaq nir mantankillapa. Piru chay niyashaykillapataqa mana pitilamatapis kumplinaykillapapaqqa yarpunkillapalamapischu.

⁴⁷ “¡Akaw qamkuna, Dyuspa unay rimaqninkunata wanuchir pampashanllapapa ananpi wasikunata yupay ruraqkuna! Chaqa paykunataqami qamkunapa unay rukuykillapakuna wanuchiranllapa. ⁴⁸ Chaynuqami intrachimanchikllapa, qamkunapis chay unay rukuykillapakuna rurashannulla rurankillapa nir. Chaqa paykunami Dyuspa unay rimaqninkunata wanuchiranllapa. Chaymi ashwan chay pampakashankunapa ananpi wasikunata yupay rurankillapamapis.

⁴⁹ “Chayraykumi Dyusqa kusa yaêhayninwan kaynu niran: ‘Kaêhamushaqmi nuqapaq rimaqkunata, apus-tulkunata ima. Chaymi wakinkunataqa wanuchinqallapa. Nataq ukkunapata-shuypaqa ikinkunapi purinqallapa qischananllapapaq’ nir. ⁵⁰ Chaymi Tayta Dyus tukuy imata rurashanmanta-pacha paypa rimaqninkunata, ukkuna wanuchisha katinllapamapis, kay tyimpupi runakunatana allita rikar kastiganqa. ⁵¹ Chaynullami Dyusqa rikar yaêhanqa Abelta wanuchishanmanta-pacha Zacariaskaman. Chaqa Zacariastami, Dyusta adurananllapa altarpa yatalanpi wanuchiranllapa. Chayraykumi nishunillapa: Dyusqami kastiganqa tukuy chaykunapaqqa, kanan tyimpupi runakunatana nir.

⁵² “¡Akaw, qamkuna Moisés mantakushanta yaêhar yaêhachikuqkuna! Qamkunami Tayta Dyuspaq allita

intrakar washakananllapataqa mana munankillapachu. Chaynulla qamkunapismi mana munashaykillaparayku mana washakankillapachu. Chaymi ashwan wakinkuna intrakar ima washakananllapapaqmapis mana dijankillapachu”.

⁵³ Chaymanta Jesús chaynu nitinga, Moisés mantakushanta yaçar yaçhachikuqkuna, chay fariseukuna imaqa, kusata piñakuranllapa. Chaymi Jesustaqa ukmanta ukmanta tapur, kusalata qillakachiranllapa. ⁵⁴ Chaynuqami tapuranllapa imalatapis mana allinta nitinga, chaylapaq uchachananllapapaq nir yarpur.

12

Fariseukunapa mana allin yaçhachikuyninkuna
(Mt 10.26-27)

¹ Chaykamanqami, allipla achka runakuna Jesús kashanmanqa, kumsanakuypa, saruçhanakuypa ima tantakaranllapa. Chaymi, Jesusqa yaçhakuqninkunalata, kaynu niran:

“Kuytakayllapa chay fariseo runakunapa libaduranllapamanta. Chaqa paykunaqami Dyuspaq yanqa illaqa yaçhachikuq yupay tukunllapala. ² Piru tukuy imapis pakaplla kaqkunaqa manami pakapllaqa kidayta puytinchu. Chaymi tukuy pakaplla kaqtaqa allita yaçhakanqa. ³ Chayraykumi tukuy imata qamkuna pakakuqnula rimatkillapamapis, tukuyula uyapanqallapa. Chaynulla punkuykillapata kirpakur upallala rimashaykillapamatapismi, uk wasipa ananman iqar rimasha kankimanllapa yupayna, tukuyula yaçhanqallapa.

Amami runakunataqa manchashunchu
(Mt 10.28-31)

⁴ “Amiguykuna nishaykillapapis: Chay mayqan wanuchishunaqkunataqa ama manchankillapachu. Chaqa kwirpuykillapata wanuchirqami manana mas imata rurashuyllapatapis puytinganachu. ⁵ Chaymi willashaykillapa: Mayqanchi wanuchishushallapana karqa, kusala pudirniyjun kashanrayku tukuy tyimpupaq infyirrupi qischakanaykillapapaq itakushuyllapata puytiqta manchayllapa nir. Chay nishushayllapataqa, chiqapta manchayllapa.

⁶ “Ma willamayllapa: ¿Manachu sinku pariq kuritukunata ishkay qillaysitulapaqmapis rantikunllapa? Chaynu paykuna yanqa mana sirbiq katinmapismi Taytaykillapa Dyusqa kusalata kuytan. ⁷ Piru qamkuna chay achka kuritukunamanta mas sirbiq kashaykillapaykuqa, ¿imanunari mana kuytashunqallapa? Chaqa payqami aqchaykillapamatapis uklapi uklapi allita yupasha purichiyen. Chaynu katinmi ama imalapaqpis manchakunkillapachu.

*Runakunapa naypanpimapis Jesuspaq rimankillapa
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)*

⁸ “Nishaykillapa: Mayqanpis runakunapa naypanpi nuqapaq mana pinqakur faburniy rimatinqa, nuqa Dyusmanta Shamuq Runapis, paykunapaqqa faburnin rimashaq, Dyuspa angelninkunapa naypanpiqa. ⁹ Nataq mayqanpis tukuypa naypanpi, nuqata mana kwintachamatinqa, nuqapis paykunataqa mana kwintachashaqchu Dyuspa angelninkunapa naypanpiqa.

¹⁰ “Piru Dyusmanta Shamuq Runapaq tukuy kuntran rimatinllapamapis, Dyusqami pirdunanqa. Piru Dyuspa Santu Ispiritunpaq kuntran rimatinllapa-shuypaqa mana pirdunanqachu.

¹¹ “Imanupi qamkunata chay tantakananllapa wasikunaman, manaqa jwiskunaman, wakin karguyjunkunaman apashutinllapaqa amami yarpupakunkillapachu, imata nirmi washakashaq, manaqa imatana nishaq nirqa. ¹² Chaqa tapushutinllapa rimanaykillapapaqqami Dyuspa Santu Ispiritun yaĉhachishunqallapa imata rimanaykillapapaqqamis”.

Tantayakar, ama imanchiklapi kunfyakashunllapachu

¹³ Chaymantaqa, chay tantakasha runakunamanta, uk runami Jesustaqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ukniyta willapamay qumananpaq nuqapa partiy irinsyayta nir.

¹⁴ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—Amiguy, ¿pitaq nuqataqa nimasha qamkunapaq jwisnikillapa kar irinsyaykillapata partishunayllapapaqqa? nir.

¹⁵ Jesusqa niranpis:

—Kuytakar, ama kusa imayjunla kaytaqa munayllapachu. Chaqa manami kusa imayjun karlachu, kawsaytaqa puytinchik.

¹⁶ Chaynu nirqa, uk kumparasyunta kaynu nir paykunataqa parlaran:

“Karanmi uk kusa imayjun runa. Paymi uk kutiqa ĉhakran tarpukashakuna allipta winatin kusalata kusichakuran. ¹⁷ Chaymantami, chay kusa imayjun runaqa kaynuta yarpuran: ¿Imatana rurashaq? Chaqa manami kanchu maypi mikunayta ĉhurakunaypaqqa. ¹⁸ Chaynu yarpuyarqa, niran: ‘Yaĉhaninami, ĉhurakunay wasiyta ratachir mushuqmanta qashan kusa atunta shachishaq, chaypina ĉhurakunaypaq kusichakushayta, chaynulla tukuy imaykunata ima’ nir. ¹⁹ Chaynu nirnaqa, niranpis: ‘Chaymantaqa nuqalla nikashaq: Taytituy, kusala achka mikunayjun achka añupaq kanki. Samar mikuy, upyay,

kusa aligrilla kawsay nir'. Chaynu nir ima, chay runaqa kusata yarpuyaran.

²⁰ “Piru Dyusqami chay runataqa niran: ‘¡Runa yarul Kanan tutallami wanunki. Wanutkiqa, ¿pipaqtaq kidanqa chay imaykikunaqa?’ nir.

²¹ “Chaynumi pasanqa chay runakuna kusalata imanllapakunata payllapaq tantakuqkunataqa. Chaqa kaypi kusa imayjun kaqqami, Dyuspaqqa mana imayjunlamapischu kanqa”.

Dyusmi wamrankunataqa kuytan
(Mt 6.25-34)

²² Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunata niran:

“Kayta nishaykillapa: Amami imatana mikushaq kawsanaypaq nirqa yarpupakunkillapachu. Chaynulla amami ima raçhpawanna kwirpuyta mudachishaq nirqa yarpupakunkillapachu. ²³ Chaqa kawsananchikmi masta sirbin mikuymantaqa. Chaynulla kwirpunchikpis masta sirbin raçhpamantaqa.

²⁴ “Rikayllapa pariq kurukunata. Paykunaqa manami tarpukur urqkunllapamapischu. Chaynulla manami maypi çhurakanllapalapaqmapis kanchu. Piru, imanutaq ashwan Dyusqa paykunataqa qaran ima. ¡Allita yarpuyllapa, qamkunaqami chay kurukunamantaqa ashwan kusa masta sirbinkillapa!

²⁵ “Chayraykumi tapushaykillapa: ¿Chaynu kusalata yarpupakurqachu, imanu kashaykillapamantaqa midyu mitrullataqa winayta puytinkimanllapa? ¡Manami! *

²⁶ Chaynu yarpupakur mana mas winayta ima puytirqa,

---

* 12:25 Kaynupismi intrakayta puytinchik: ¿Chaynu kusalata yarpupakuyatkillapa wanunaykillapapaq ura çhamutingachu uk diyallataqa mas kawsayankillapa kanqa? ¡Manami!

¿imapaqtaq ‘Imanuraq kawsashaq’ nirqa yarpupakunkillapa?

²⁷ “Allita kwintata qukayllapa imanutaq liryukunamaqa winar, mana trabajanchu chaynulla mana puchkakunlamapischu. Piru paykunaqami kusala shumaqta tuktukustunmapis. Chaymi nishaykillapa: Gubyirnu Salomonmapis kusala çhanyijun raçhpanwan mudakurmapis manami chay tuktitukuna yupayqa lusiranchu. ²⁸ Chaqa Dyus kanankuna chay tuktitukunata winachir kusa shumaqta lusichitinmapis, allaqkunaqa rupar imana tukukanqallapa. Chaynu karmi qamkunataqa ashwan kusala mas shumaqta ima mudachishunqallapa. Piru chaynu yaçharqa, ¿imapaqtaq Dyusninchikpi manaraq allita kriyinkillapa?

²⁹ “Chayraykumi ama llakir yarpupakuyllapachu ¿imatana mikushun? ¿imatana upyashun? nir imaqa. ³⁰ Chaqa tukuy chaykunapaqqami Dyuspi mana kriyiqkuna chaynuqa yarpupakur kawsanllapa. Piru qamkunapaqqami Taytaykillapa yaçhayanna, imatami ministinkillapa nirmapis.

³¹ “Chaymi qamkunaqa Taytaykillapa Dyus mantakuyashanlapina yarpur kawsayllapa. Chaynuqami payqa ima ministishaykillapapipis yanapashunqallapa.

Syilumanta imanchikkunapaq yarpushunllapa
(Mt 6.19-21)

³² “Qamkunaqami nuqapa uyshitaykuna kashaykillaparayku ama manchakuyllapachu. Chaqa qamkuna aykala katkillapamapismi Taytaykillapaqa kusalata llakipashurllapa, paypa mantakuyninpina kanaykillapapaq nisha. ³³ Chaymi nishaykillapa: Tukuy imaykillapakunata rantikur, ministiqkunata yanapayllapa. Chaynu yanapakurqami syilupi mana

tukukaq imaykillapatana tantakuyankillapa. Chaqa syilumanqami suwakuqkunaqa mana yaykunchu, chaynulla manami imakunapis pumpinlamapischu. ³⁴Chaymi unaq syilumanta mana tukukaq imaykillapapaq chapakur yarpuyatkillapaqa syilumanta kaq imaykillapalapina kanqa yarpuynikillapaqa.

Allita kamakashalanami kayllapa

³⁵ “Listuna kayllapa alli raçhpaykillapata yakakusha, lamparitaykillapata kachkar charikusha. ³⁶Listuna kayllapa, imanuçhi sirbikuqkuna patrunnin kidamy-intuman rir, wasinman çhamutin punkuta kiçhanapaq alamirala tanllapa, chaykuna yupay. ³⁷Chaymi chaynu alamirala kaqkunaqa kusa shumaqna kanqallapa. Nishaykillapami: Chaynu sirbikuqkunataqa patrunnin çhamurqa, payna ashwan misaman samachir mikuymatapis sirbiyanqa. ³⁸Chaynulla kusa shumaqmi kanqallapa, chaynu patrunnin çhaypi tuta, manaqa achkiyaypi çhatinmapis, rikçhakur alamirala kaqkunaqa. ³⁹Chaqa allita yarpuyllapa: Uk wasipa amun imurasmi uk suwakuq çhamuyan suwamaq nir yaçharqa, imuraspis rikçhakushala kar, mana dijanmanchu mayqanpis wasinman yaykur suwananllapataqa. ⁴⁰Chaynullami qamkunapis, imuraspis alamirala kayllapa. Chaqa manapis yarpuyatkillapami, Dyusmanta Shamuq Runaqa shamunqa”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran allin, mana allin sirbikuqwan

(Mt 24.45-51)

⁴¹Chaymantami Pedruqa Jesusta tapuran:

—Taytituy, ¿kay kumparasyuntaqachu nuqakunalapaq rurashayki, manaqachu tukuypaq?

⁴²Chaymi Jesusqa niran:

“Uk runami sirbikuqninta, wasinpi kaq wakin sirbikuqninkunata uranlapi qarananpaq nir inkarganman. Chaymi chay sirbikuqqa patrunnin nishannula rurar, kusa alamirala kaqta tarinman. ⁴³ Chaynuta chay sirbikuqta patrunnin taritinqami, chay sirbikuqqa kusala allinpaqna riqsikasha kanqa. ⁴⁴ Chiqaptami nishaykil-lapa: Chay patrun chay sirbikuqta pay nishanlata ruraqta tarirqami, ashwan tukuy iman kaqtapis pay rikananpaqna quyanqa nir. ⁴⁵ Piru imanupi chay sirbikuq mana allin yarpuyinijun kar, chay patrunnin mana das çhamuyanqachu nir yarpur, chay ullqu kaq, warmi sirbikuq masinkunata qischar, mikur upyar maçhar ima tar, ⁴⁶ mana imuras ima diya çhamuyanqa nir yaçhay-atinchu, patrunnin çhamur chaynu ruraqta tarirqami, kusala saqra manchakuypaqta kastigayanqa Dyusta mana kasuq runakunata yupaylla.

⁴⁷ “Chayraykumi uk sirbikuq imatami rurananta munayan patrunnin nir yaçhar, mana listu kashanrayku mana ruraraqami kusala llakiypaqтана kastigakanqa. ⁴⁸ Piru imanupi, uk sirbikuq mana imatapis yaçhar mana allinkunata ruraqta-shuypaqta tantyarkaqa kastigakanqa. Chaymi nini chay mayqantaçhi masta quyanchik chaytaqa, masta mañanchikpis. Chaynulla chay mayqantaçhi masta kunfyanchik, chaytapis masta rurachishun.

Jesusraykumi chiqanchanakunqallapa

(Mt 10.34-36)

⁴⁹ “Nuqaqami kay pachamanqa shamusha kani ninata kachkaq. ¡Chaymi nuqaqa, nina kachkakashana kanman nir yarpuni! ⁵⁰ Piru manaraq kaykuna katinqami, naypaqtaqa allipta qischamanqallapa. ¡Rikamashaykillapanu yarpuyinipimi allipta qischakayani,

chay saqra qischakanay diya çhamunankaman!
⁵¹ Amami qamkunaqa yarpunkillapachu: Jesucristo shamushanraykumi manana qischakashunllapanachu nirqa. Chaqa nuqa shamushayraykumi manana pulla ima shumaqnachu kawsankillapa. ⁵² Chaqa kananmantami uk runa sinku aylluyjunmanta nuqarayku limpu chiqanchanakunqallapa. Chaymi chay kimsa kaqkunaqa chay ishkaykuna nuqapi kriyiqkunata kuntrayanqa. Manaqa chay ishkaykuna chay kimsa kaqkuna nuqapi kriyishakunata kuntrayanqa. ⁵³ Chaynullami nuqapi kriyishanrayku, uk runapis wamranpa kuntran tikrakanqa. Nataq ullqu wamraqa taytanpa kuntran tikrakanqa. Chaynulla uk warmipis warmi wamranpa kuntran tikrakanqa. Nataq warmi wamranpis mamampa kuntranna tikrakanqa. Chaynulla uk swigrapis llunchuyninpa kuntranna tikrakanqa. Nataq uk llunchu-shuypaqa swigranpa kuntranna tikrakanqa”.

Tyimpupaq yaçhashaykillapanumi Dyuswan shumaqchakayllapa

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13; Mt 5.25-26)

⁵⁴ Jesusqa niranpis runakunataqa:

“Qamkuna rupay chinqananlawmanta puktay shamuqta rikarqa, yaçhankillapana tamyia ishkinqa, nir. Chayqamiri chiqapta chaynu. ⁵⁵ Chaynulla surlawmanta wayra shamutinqa, qamkunaqa yaçhankillapana kaluryanqa, nir. Chay nishaykillapanumi kaluryan chiqapta. ⁵⁶ ¡Dyusta yanqa kasuq tukuq runakuna! Chaynu syiluta, pachata ima chapar allita yaçharqa, syilumanta shamuq kay tyimpukunapi imata ruratin rikarmapis, ¿imapaqtaq mana intrakankillapa?

⁵⁷ “¿Imapaqtaq mana yaçhankillapa, imataq allin imataq mana allin nirqa? Allita rikayllapa chay

allinkunata. ⁵⁸ Chayna karguyjunkunaman mayqan qayachishutin rirqa, ashwan chay qayachishusha chay runawanqa shumaq parlayllapa. Chaynu parlatkillapaqami manana karguyjunkunapiqa purichishunqanachu. Chaqa jwisman apashutinga, jwisqa qukushunqa gwardyakunaman. Chaymi paykunaqa ashwan karsilman itashunqallapa. ⁵⁹ Chaymantaqa tukuy dibikushaykita pagrakur lluqshimunki. Manaqa mana lluqshimunkichu”.

13

Dyusman mana tikrakarqa kastigakanqallapa

¹ Chay tyimpukunallapimi, wakinkuna riranllapa Jesta rikaq. Chaymi parlaranllapa imanumi Pilato mantakutin Galileamanta ayka runakunata wanuchishanpaq. Chaynulla imanumi chay wanushakunapa yawarninta, chay ufrindapaq animalkunata wanuchishanllapakunapa yawarninwan piçhusha nir ima.

² Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran paykunataqa:

“¿Qamkunaqachu yarpunkillapa chay wanusha runakunaqa Galileamanta wakin runa masinkunamantaqa mas uchayjun kashanrayku wanusha nir? ³ Nishaykillapa: Manami chayqa chaynuchu. Qamkunapismi Dyusman mana tikrakarqa, chaynu kastigakar wanunkillapa. ⁴ ¿Manaqachu chay dyisi-uchu runakunata Siloé lugarpi atun turri ratar wanuchiran chaykunapaqpis yarpunkillapa, chay wakin Jerusalenpi taq runakunamantaqa mas uchayjun kar wanusha kanqallapa, nir? ⁵ Nishushayllapanu manami chaynuchu. Qamkunapismi Dyusman mana tikrakarqa, chaynu kastigakar wanunkillapa”.

Igus qiru mana puqushapaq kumparasyunta Jesús niran

⁶ Jesusmi kay kumparasyunta parlakuran:

“Uk runami, êhakranpi igus qirukunata tarpusha karan. Chaymantaqa chay runaqa riran rikaq puquyanqachu nir. Piru manami ima puquyninlamatapis tari-ranchu. ⁷Chaymi chay êhakrapi kuytakuq runataqa niran: ‘Rikay, kimsa añutanami shamusha kani rikaq puqushana kanqa nir. Piru manami maydiyapis tarishachu kani puquyniyjuntaqa. Chayrayku kuchuy. ¿Chaqa imapaqna yanqallaqa êhakrapiqa kanqa?’ ⁸Chaynu nitinmi, chay êhakrapi kuytakuq chayqa niran: ‘Taytituy, dijayraq kay añulaqa. Êchupankaqmanta allpata allar ushyachir, wanuta itashaq. ⁹Chaynuqa imanupiqqa puqunman. Piru chaynu ruratiy mana puqutinnaqa, kuchuyapaqna’”.

Jesusmi samana diyapi uk kurpala warmita allicharan

¹⁰ Uk kutimi samana diyapi Jesusqa uk tantakananllapa wasipi qallariran yaêchachikuq. ¹¹ Chaypimi uk warmi karan. Chay warmimi dyisi-uchu (18) añupaqna qishaq karan, dyablupa yarpuyin limpu kurpala dijashanrayku. Chaymi mana imanupis dirichakaylamatapis puytiyaranchu. ¹²Chaymanta Jesús rikarqa, qayamur niran:

—Mamitay, qishaynikimantami alliyashaykina nir.

¹³ Chaynu nirmi, chay warmisitapa ananman makinta êhuran. Chaymi chay kutilla dirichakar, Dyusta alabaq qallariran. ¹⁴ Piru chay tantakananllapa wasipi kuytakuqkunapa mantaqninga kusata piñakuran. Chaqa Jesusqa samana diyapi allicharan. Chaymi runakunataqa niran:

—Saysi diyami kan trabajanapaq. Chaymi chay diyakunapi shamuyllapa allianaykillapapaqqa. Ama samana diyapiqa shamuyllapachu.

¹⁵ Chaynu nitinmi Amitunchik Jesusqa niran:

—Dyusta yanqa kasuq tukuq, kuchi runakuna, ¿manachu mayqannikillapapis turuta manaqa burruta samana diyapimapis, apar yakuta upyachinkillapa? ¹⁶ Kay warmisita Abrahampa ayllunmanta katinmapis, Satanás kay qishaywan watasha yupay qischasha dyisi-uchu añupaqna. Chaynu katin, ¿samana diyachu mana alliyachikunapaq kasha?

¹⁷ Chaynu Jesús nitinga, chay çhiqniqkunaqa pinqaypi kidaranllapa. Piru wakin runakunami kusata aligriyaranllapa mana rikashanllapakunata Jesús ruratinga.

Mustasa qirupa simillanwan kumparasyunta ruraran

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Jesusqa niranpismi:

“¿Ima yupaytaq Dyuspa mantakuyninqa? ¿Imawantaq kumparayman? ¹⁹ Dyuspa mantakuyninqami, uk qiru mustasa shutiqpa llampula simillitan yupayla. Chay mustasa simillatami uk runa çhakranpi tarpun. Chaymantami kusala atunta winan. Chaymi ashwan pari q kurukunamapis rikrankunapina qushakun”.

Libadurapaq rimarmi Jesús kumparasyunta ruraran

(Mt 13.33)

²⁰ Jesusqa niranpismi:

“¿Imawantaq Dyuspa mantakuynintaqa kumparayman? ²¹ Dyuspa mantakuyninqami imanutaq uk warmi tantata ruraqmaqa achkalla arinaman pitila libadurata itar dijatin saksachin chaynu”.

Kiçhkila punkitutami yaykushunllapa

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalenman riqnuqami, Jesusqa yaçhachikuq pwiblukunapi, chaynulla taksha pwiblitukunapi chaykunata pasaquqa. ²³ Chaymi ukqa tapuran kaynu nir:

—Taytituy, ¿aykakaqlachu washakanllapa? nir.

Chaynu nitinmi, payqa niran:

²⁴ “Yaykuyta kamayllapa kiçhkila punkituta. Chaqa achkami yaykuyta kamanqallapa. Piru chiqaptaqami mana yaykunqallapachu. ²⁵ Chaymanta wasipa amun sharimur punkuta kirpatinqa, qamkuna waqtapi kaqkunaqa, qayakur ninkillapa: ‘Taytituy Taytituy punkuykita kiçhay-ari’ nir. Piru payqami nishunqallapa: ‘Manami yaçhanichu maymantami qamkunaqa kankillapa nirmapis’. ²⁶ Chaymantami qamkunaqa qallarinkillapa rimaq kaynu nir: ‘Qamwanmi mikushanchikllapa, upyashanchikllapa. * Chaynulla qammi kalliyllapakunapi yaçhachikushayki’ nir ima. ²⁷ Piru payqami nishunqallapa: ‘Manami yaçhanichu maymantami kankillapa nirmapis. ¡Wakaq tukuyllapa nuqamantaqa mana allinta ruraqkuna!’ nir.

²⁸ “Chaypira qmi qamkunata waqtaman itakushushanllaparayku kusala mana agwantaypaqta qischakar, qayçhakur kiruykillapamatapis richyachinkillapa, Abrahamta, Isaacta, Jacobuta chaynulla Dyuspa tukuy rimaqninkunata paypa mantakuyninpi kaqta rikar. ²⁹ Chaqa nortilawmanta runakuna shamunqa, chaynulla surlawmanta, rupay iqamunanlawmanta, rupay chinqananlawmanta ima, Dyuspa mantakuyninpi tar mikunanllapapaqqa. ³⁰ Piru kanan tyimpukunapi achka runakuna kusana kaqkunaqami, chay tyimpuqa mana imapaqpis sirbinqachu. Chaynulla achka kanan tyimpukuna mana kwintachaypaq kaqkunami, ashwan chay tyimpuqa kusa nishapaqna riqsikanqallapa”.

---

* 13:26 Upyashanchikllapa nirqa manami intrachimanchikllapachu traguta upyaranllapa nirchu.

*Jesusmi Jerusalenpaq waqaran**(Mt 23.37-39)*

³¹ Chaymantami wakin fariseukunapis çhar Jesustaqa niran:

—Kaymanta lluqshir, riy uklawman. Chaqa gubyirnu Herodesmi wanuchishunayan nir.

³² Chaynu nitinllapami, payqa niran:

—Rir kaynu nir chay surrutaqa willayllapa: ‘Rikay. Kananpis, allaqpis dyablupa yarpuyinkunata runakunamanta itakuyani. Chaynulla qishaqkunata allichashaq chaymanta allaq uk diyaqa chaykunata rurar tukchishaqna’ niyan nir. ³³ Chaynulla ninkillapapis: ‘Jerusalemman nanta riqnumapis chay rurashaytaqa ruraqnu rishaq kanan, allaq, allaq uk diyakaman. Chaqa manari allinchi Dyuspa uk rimaqninga Jerusalenmanta uklawpi wanunanpaqqa’ niyan nir.

³⁴ “¡Akaw Jerusalén, Jerusalenmanta runakuna! Dyuspa rimaqninkunatami wanuchinkillapa. Chaynulla Dyus kaçhamushan yaçhachishuqkunatapis rumillawan sitar wanuchinkillapa. Kwichkaraq tantashuyllapata munaray, imanutaq uk pishqumaqa wawitunta tantala uqllakun chaynu. Piru manami munashaykillapachu. ³⁵ Chaqa rikayllapari, qamkunalanami kidankillapa. Chaymi nishaykillapa: Mananami rikamankillapanachu qamkuna kaynu nimanaykillapa tyimpu çhamunankaman: ‘¡Al-abashunllapa Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuptaqa!’ nir”.

14

Jesusmi fariseo runapa wasinpi

¹ Uk kutimi samana diyapi Jesusqa riran mikuq, man-takuq fariseupa wasinman. Piru wakin fariseukunaqami mananula riparayaqllapa paytaqa. ² Yapnin ashwan

paypa naypanpi uk saksawan qishaq runa karan. ³ Chaymi Jesusqa, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkunata, chaynulla fariseukunataqa tapuran kaynu nir:

—¿Allinchi kanqa samana diyapi uk qishaqta allichanapaq, manaqachu mana?

⁴ Chaynu nitinmi, paykunaqa uyarala kidaranllapa. Chaymi payqa chay qishaqtaqa das kamarla allichar willaran rinanpaqna. ⁵ Chaymanta fariseukunataqa niran:

—¿Mayqannikillapataq burruykillapa kar, manaqa turuykillapa kar * uk quçhaman ratatinga, samana diya kashanrayku mana das lluqshichinkimanllapa?

⁶ Chaynu taputinllapami mana mayqanninlapis imatapis willaranllapachu.

Amami shumaq samanakunalapi samayta munankillapachu

⁷ Chaymanta chay inbitakashakuna shumaq samanakunata akrar samaqta rikarqa, Jesusqa kaynu nir willaran:

⁸ “Mayqan imanupi wasinpi kidamyintu katin, rinaykipaq inbitashutinqa, amami chay kusa shumaq samanakunapiraq samayta yarpuyllapachu. Chaqa imanupiqqa qammanta uk mas kusa runa nisha çhatinqa, ⁹ chay inbitashushallapa chayqa shamur nishunman: ‘Qam tayashaykimanta ashuy, kay uk samanapaq’ nir. Chiqapta chaynu rurashutinqa riyanki kanqa pinqaypaqtana chay mana shumaq samanapina samaq. ¹⁰ Chayrayku ashwan ama chaynuchu kayllapa. Mayqan inbitashutinllapaqa, mana shumaq samanapi samaskiyllapa, chay inbitashusha chay shamurqa nishunanpaq: ‘Amiguy uk mas kusa shumaq samanaman samay’ nir. Chayrayku chay wakinkuna misapi

---

* 14:5 Wakin iskribikashakunapimi nin: “Wamraykillapa kar, manaqa turuykillapa kar” nir.

taqkunaqa alabashunqallapa. ¹¹ Chaqa mayqanpis pay yarpuyinllamanta ‘Kusana kani’ niqkunataqami Tayta Dyusqa mana kwintachanqachu. Nataq mayqanpis kusa karmapis mana kwintachaypaqla tikrakaqtaqami kusa nishapaqna Dyusqa riqsinqa”.

¹²Chaynullami niranpis chay inbitasha karan chaytaqa: “Imanupi qarakunaykipaq kar, ama amiguykikunata, uknikikunata, aylluykikunata, kusala imayjun riqsinaykikunalata imaqa, inbitaychu. Chaqa paykunapis-ari qam yupaylla inbitashunqallapa wasinman rinaykipaq. Chaynuqami pagrakasha yupayna kankillapa. ¹³ Ashwan, uk fyistata rurarqa, inbitay mana imayjunkunata, mankukunata, kujukunata, syigukunata ima. ¹⁴ Chaynuqami, kusa aligrina kanki kanqa. Chaqa paykunaqari mana qam yupaylla inbitashuyta puytinqallapachu. Piru qamtaqami Dyus kusa allin runapaqna riqsishunqa, Dyusta kasuqkuna maydiya kawsamutinqa”.

Mikunanllapapaq inbitakashakuna

(Mt 22.1-10)

¹⁵Chaynu nitinmi, chay misapi samaqkunamanta ukqa kaynu niran Jesustaqa:

—¡Kusa shumaqmi kanqa mayqan, Dyuspa mantakuyn-inpi paywan pulla mikuqqa! nir.

¹⁶Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

“Uk kutimi uk runa achka runakunata inbitaran mikunanllapapaq. ¹⁷ Chaymi mikunanllapapaq ura çhamutinqa, chay inbitakusha chayqa, uk sirbikuqn-inta kaçharan chay inbitashankunata kunachinanpaq: ‘Shamuyllapa. Tukuymi listuna’ nir.

¹⁸ “Piru tukuymi ‘Diskulpamayllapa’ niran. Punta chayqami niran: ‘Chayraqmi uk pachata rantisha kani. Chaymi riyani rikaq. Rugashayki diskulpamay-ari’ nir.

¹⁹ “Ukqa niran: ‘Sinku yunta turukunatami rantisha kani. Chaymi riyani yuntakur rikaq. Rugashayki diskulpamay-ari’ nir.

²⁰ “Ukqa niran: ‘Chayraqmi kasarasha kani. Chaymi mana riyta puytinichu’ nir.

²¹ “Chaynu nitinga chay sirbikuq tikrakarqa parlaran chay mantaqintaqa, chay inbitakashakuna nishantaqa. Chaymanta chay mantaqninga kusalata piñakur niran chay sirbikuqninga: ‘Kananlla waqta kallikunaman, chaynulla chay pwiblupa plasankunaman rir, apamuy kayman mana imayjunkunata, mankukunata, syigukunata, kujukunata ima’ nir.

²² “Chaymanta tardikaqnaqa chay sirbikuqqa niran: ‘Taytituy, qam nimashaykinullatami rurashana kani. Piru kanraqmi lugar samanallapapaqqa’ nir.

²³ “Chaynu nitinmi, chay mantaqninga niran: ‘Riy chay yatanchikllapa nankunaman. Chaymi tukuyta willay shamur yaykamunqallapa wasiy untanankaman. ²⁴ Chaqa nishami kani, chay puntata inbitashaykunaqa manana mikunanpaqnachu wasiypiqqa’ nir”.

Michka qischakarmapis kriyishanchiknula shachinakushunllapa

(Mt 10.37-38)

²⁵ Chaymantaqa achka runakunami Jesuspa ikinpiqa puriranllapa. Chaymi payqa tikrakar chay runakunataqa niran:

²⁶ “Mayqan nuqaman shamunar piru ashwan taytantaraq, mamantaraq, warmintaraq, wamrantaraq, uknintaraq, paypa kwirpuntaraq munarqa, mana yaçhakuqniykuna kaytaqa puytinllapachu. ²⁷ Chaynulla mayqantapis nuqapi kriyishanrayku kruspi wanuchinar qischatinllapa manchakur mana nuqallawan

purinaqkunaqami, yaçhakuqniy kaytaqa mana puytinllapachu.

²⁸ “Nishushayllapanu, mayqannikillapapis uk atun wasita ruranarqa, ¿manachu puntataqa allı tantyankilla-paraq michkatami wasipıqa gastashaq nir? ²⁹ Chaynu mana tantyar, simintuta rajar chaymanta shachıq qallarir mana tukchitkillapaqa, tukuy asipashunqallapa kushikur. ³⁰ Kaynumi niyanqallapa: ‘Kay runami ruraq qallariran, piru manami tukchiyta puytishachu’ nir.

³¹ “Manaqa uk mantakuq, uk mantakuqwan maqanakuq rırqa, ¿manachu naypaqtaqa yarpuyanqa: Dyis mil suldaduykunawanqachu binsiyashaq chay binti mil suldaduyjun chaytaqa, nir? ³² Mana binsiyta puytiq yupay karqa, chay uk mantakuqqa karullapıraq katin, kaçhakuyanqa rugakutin shumaqchakananllapapaq. ³³ Chaynullami qamkunamanta mayqannikillapapis naypaqta imaykillapa kaqkunata mana dijarqa, yaçhakuqniykuna kaytaqa mana puytinkillapachu.

Kaçhimi imanupıqa lampaqyan

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ “Kaçhiqami kusala sirbiq. Piru imanupi lampaqyarqa, ¿imanuna qashanqa sirbinqa? ³⁵ Manami allpata shumaqchananpaq, chaynulla wanulapaqmapis sirbinachu. Ashwanmi chaynu mana sirbitinqa itakunchikna. Chaymi rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa”.

15

Jesumi kumparasyunta ruraran uysha chinqashawan

(Mt 18.10-14)

¹ Romapaq tukuy impwistuta kubrakuqkuna, uchasapakuna ima qimikaranllapa, Jesusta uyakuq. ² Kay runakunaraykumi fariseukuna, Moisés mantakushanta

yaêchar yaêhachikuqkunaqa, jurapar kaynu rimaqllapa Jesuspaqqa: “Kayqami tukuy uchayjun runakunawan tantakar pulla mikunllapa” nir. ³ Chaynu niyatinllapami Jesusqa kay kumparasyunta parlaran chay rimaqkunataqa kaynu nir:

⁴ “Qamkunapa mayqannikillapapis kanman syin uyshaykillapa. Chaymanta chay syin uyshaykillapamantaqa uksitu chinqanman. Chaynu chinqatinga, ¿manachu chay wakinkunataqa chaylapi dijar rinkimanllapa chay chinqasha chaypaq maskakuq tarinaykillapakaman? ⁵ Chaymi nishaykillapa: Ashwan tarirnaqa kusa aligrina riyankillapa kanqa uyshitaykitaqa matanqakurna. ⁶ Wasiman êharnaqa tukuy aylluykikunata, amiguykikunata tantar niyankillapa kanqa: ‘Aligriyashunllapa kananqa, chay uyshayta chinqachisha karay, chaytaqa tarishana kani’ nir.

⁷ “Chaymi nishaykillapa: Chaynumi unaq syilupi Dyus-ninchikpis aligriyan, uk runa uchanta dijar payman tikrakinga. Chay wakin achka mana uchayjunchu kani niqkunapaqqa mana yaqqa kwintachakanchu. Chaqa paykunaqa ninllapa manari uchayjunnachu kanchikllapa nir.

Jesusmi kumparasyunta ruraran qillay chinqashawan

⁸ “Uk warmi dyis qillayniyun kayar, imanupi ukta chinqachinman. Chaynu chinqachirqa, ¿manachu lamparanta kachkar, wasinta pichar ima manyaqqa maskakunman tarinankaman? ⁹ Chaymi chay warmiqa, qillayninta tarirnaqa amigankunata, riqsinankunata tantar ninman: ‘Aligriyashunllapa, tarishanami kani chay qillayniyta chinqachishaytaqa’ nir.

¹⁰ “Chaymi nishaykillapa: Imanutaq kay warmisita qillayninta tarir aligriyan, chaynumi Dyusninchikpa angelninkunapis kusata aligriyan, uk runa uchanta دچار Dyusmanna tikrakatinga nir”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran uk runa wamranta pirdunaqwan

¹¹ Jesusqami kay kumparasyuntapis parlakuran:

“Uk runami ishkay wamrayjun karan. ¹² Chaymi uk kutiqa chay wamraqaq chayqa taytanta niran: ‘Taytay nuqapa partiy kaq irinsyayta qumay’ nir. Chaynu nitinqa taytanqa irinsyantaqa ishkantinta wamrankunataqa quran.

¹³ “Chaymanta ayka diyakaqmantaqa chay wamraqaq wamranqa, taytan irinsyanta qushanta limpula rantikur, qillaywan riran uklaw nasyunta. Chaynu rirmi chaypiqa munashannulla tar, riqchaq imakunata rantir ima tukchirran qillaynintaqa.

¹⁴ “Chaymanta limpu qillayninta gatar tukchishana katinga, chay nasyunpiqa allipla mallaq tyimpu karan. Chaymi payqa allipla mallaqpaqna puriran.

¹⁵ Chaynu mallaqnarmi, chay nasyunllamanta uk runaman qimikaran trabajachinanpaq. Chaymi chay runaqa kaçharan kuchikunata michinanpaq.

¹⁶ Piru chay wamraqami kusalata mallaqnashanrayku kuchipa mikunanta mikunatinmapis, mana mayqanpis qararanllapachu imalatapis.

¹⁷ “Chaynu mallaqpaq qischakarmi kaynu nir yarpuran: Taytaypa wasinpimaqami kusa achka sirbikuqkuna unta mikur ima tanllapa. ¡Nataq nuqa-shuypaqa kaypi mallaqpaq wanuyanina! ¹⁸ Dijur taytaypa wasinman tikrakar, taytaytaqa nishaq: ‘Taytay, uchakushami kani Dyusmanta, qammantapis. ¹⁹ Chaymi, manana wamraykipaq

riqsimanaykipaqaqa allinchu kani. Ashwan riqsimay trabajadurnikikunata yupay' nir. ²⁰ Chaynu nirmi, tikrakaranna taytanmanqa.

“Chaymanta wasinman êhayatinnaqa, taytanqa largukaqllapi rikar, kusalata llakir kallparan wamrantaqa tariq. Tarirnaqa abrasar muchar saludaran. ²¹ Chaymi wamranqa niran: ‘Taytay, nuqaqami uchakusha kani Dyusmanta, qammantapis. Chaymi manana wamraykipaq riqsimanaykipaqaqa allinchu kani’ nir.

²² “Chaynu nitinmapis, taytanqa sirbikuqninkunata mantaran kaynu nir: ‘Kananllami shumaq raçhpata rikar yakachipamayllapa; didunpi surtijata yakachiyllapa, chaynulla llanqichiyllapa ima’ niran. ²³ Chaynullami chay runaqa sirbikuqninkunataqa niranpis: ‘Kusa mas gurdu animalta apamur wanuchiyllapa, fyistata rurar mikunallapapaq. ²⁴ Chaqa kay wamraymi wanusha yupayna karan. Nataq kanan-shuypaqa kawsamusha yupayna. Chinqashami karan, tarishanchikllapana kananqa’. Chaynu nirmi fyistata ruraq qallariranllapana.

²⁵ “Chaykamanmi, chay byijukaq wamranqa êhakran-llapiraq karan. Chaymanta wasinman êhamuyarnaqa, uyaparan takiqllapata. ²⁶ Chaymi chay sirbikuqkunamanta ukta qayamur, imatataq chay wasinpiqa rurayanllapa, nir tapuran. ²⁷ Chaynu taputinmi chay sirbikuqqa niran: ‘Wamraqaq ukniki tikrakamur kusa allin êhamusha katinmi, taytaykiqa animalta wanuchichimashallapa, fyistata rurananpaq’ nir.

²⁸ “Chaynu willatinqami, chay wamraqa alliplata piñakur wasi rurimanqa mana yaykunaranchu. Chaymi taytan lluqshimur rugaran ruriman yaykunanpaq. ²⁹ Piru chay wamranqami niran: ‘Taytay, nuqamaqa michka añutataq sirbishusha kani. Piru chaynu sirbishur, qam munashaykilata ruratiymapis

manami uk taksha chibulamatapis qumashaykichu, amiguykunawan fyistakunaypaqqa. ³⁰ Nataq kay wamrayki qillayninmatapis yanqa warmikunawan tar tukchir, çhamutin-shuypaqa, ashwan paypaqqa fyistamatapis rurayanki mas gurdulla animalnikita wanuchir ima’.

³¹ “Chaynu wamran nitinga, taytanqa niran: ‘Wamray, chaqa qamqa nuqapaqa maydiyapis pullay kankiri. Chaymi tukuy imay kaqkunaqa qampaqna. ³² Piru kay ukniki tikrakamusha chaypaqqami allin fyistata ruranapaq. Chaqa payqa wanusha yupay chinqasha karan. Piru ashwan kananqa allinta tarishanchik. Chayrayku fyistakuyanchik’ nir”.

16

Jesusmi kumparasyunta ruraran, uk runapa kaqninkunata rikaqwan

¹ Jesusqami kaytapis parlaran yaçhakuqninkunataqa:

“Karanmi uk kusala imayjun runa. Paypami kayaq uk runa tukuy imankunata rikaq. Chaymi ukkuna riranllapa amunta willaq, chay kuytakuq runaqa, imaykikunata gastayan nir. ² Chaymi chay kusala imayjun runaqa kuytakuqnintaqa qayamur kaynu niran: ‘¿Imanutaq qampaq willamayanllapa chayqa? Willamay, ima imatataq rurashayki. Chaqa mananari imaykunata rikanaykipaqqqa allinchu chay willamashanllapanulla chiqapta imaykunata gastakuyatkiqa’.

³ “Chaynu nitinga, chay kuytakuqqa yarpuq çhurakaran: ¿Imatana kananqa rurashaq mantamaqniy trabajuymanta itakumatinga? Chaqa manari jwirsaylamapis kanchu çhakrakunapi trabajanaypaqqa. Chaynulla kusatami pinqakuni limusnakunata mañakunaypaqpis. ⁴ Chaynu yarpupakuyarmi

chaymantaqa niran: ‘Yaçhaninami imata rurashaq nirmapis, trabajuymanta itakumatın runakuna wasınpi samachimananpaqqa’.

⁵ “Chaynu yarpurmi patrunninta wakin dibiğ runakunata qayamuran. Chaymantaqa punta çhasha chaytaqa niran: ‘¿Michkatatağ patrunnytaqa dibiyanki?’. ⁶ Chay runaqa niran: ‘Syin butija asaytitami dibiyani’. Chaynu nitinqa, chay kuytakuqqa niran: ‘Kaypimi risibuyki. Samar sinkwintalapaqna ruray risibuykitaqa’. ⁷ Chaynu nirnaqa chaymanta uktana tapuran kaynu nir: ‘Qamqa, ¿michkatatağ dibiyanki?’ Kayqami niran: ‘Syin kustal trigutami dibiyani’ nir. Chaymi chaytapis niran: ‘Kaypi risibuykiqa. Samar ruray uchinta kustalpaqlana risibuykitaqa’.

⁸ “Chaynu tukutinmi, chay mantakuqninga yaçharan chay imankunata kuytağ runaqashi kusala bibu karan imata rurananpaqpis nir. Chaymi nishaykillapa: Chiqapta Dyuspi mana kriyiqkunaqa, paykunapalla imankunata rurananpaqqa allipta rurayta yaçhanllapari, Dyuspi kriyiqkuna imankunata rurananllapamantaqa.

⁹ “Piru kay pachapi, chay tukukağ qillaynikillapata yanqalla gastanaykillapamantaqa, ashwan ukkunata yanapayllapa, paykunapis amiguykillapana kar Dyusta kasunanllapapağ. Chayna maydiya chay qillaynikillapa tukukatinga Dyusninchikna pullakushutinllapa pay kayashanpi, tukuy tyimpu kawsanaykillapapağ.

¹⁰ “Chaynulla nishaykillapapis: Mayqanpis mana imanu tukur, tantyarkaqlapi allinta imatapis rikarqa, achka kaqpimapis chaynulla kanqa. Natağ tantyarkaqlapi imanu tukur, imatapis mana allinta rikarqa, achka kaqpipis chaynulla kanqa. ¹¹ Chayrayku kay pachapi yanqa imankunata mana shumağ allinta rikatkillapapağ, ¿mayqannari kunfyashunqallapa Dyuspa chiqap shumağ

imankunapaqmaqa? ¹² Ukkunapata mana allinta imankunatapis rikatkillapaqa, ¿mayqanna kunfyar qushunqallapa qamkunapa imaykikuna kananpaq kaqtaqa?

¹³ “Chaymi nini, manami mayqan sirbikuqpis ishkay runata chay kutilla sirbiytaqa puytinchu. Chaqa uknintami munayanqa, nataq ukninta-shuypaqa çhiqniyanqa. Manaqa ukninta allinta rikayanqa, nataq ukninta-shuypaqa musyayanqa. Chaynulla manami allinchu Dyusninchikta sirbiyar chay kutilla qillayninchiklapaq chaynulla wakin imanchikkunalapaq yarpur kawsanapaqqa”.

¹⁴ Fariseukunami qillayta kusalata munapakuq karan. Chaymi Jesús chaynu rimatin uyakurllapaqa, burlakar asiparanllapa. ¹⁵ Piru Jesusqami niran:

“Qamkunami runakunapa naypanpiqa kusa runa nishunanllapalapaq imatapis rurankillapa. Nataq Dyusqami riqsishunllapa shunquykillapapi imanu kankillapa nirmapis. Chaqa runakuna kusa ima kani nitinllapaqa, Dyusqa mana allinpaqchu riqsin nir.

Jesusmi yaçhachikuran Moisés mantakushanpaq

¹⁶ “Dyusninchikpa rimaqninkuna chaynulla Dyus nitin Moisés mantakushankuna imaqa, Juan shamunankaman Dyuspaqqa intrachikuranllapa. Nataq chaymantapachaqa imanumi Dyus mantakuyashanman yaykuyta puytinchik nir yaçhachikunillapa. Chaymi Dyus mantakuyashanmanqa tukuyla imanullapis yaykuyta kamanllapa.

¹⁷ “Piru chaynu nishutiyllapaqa amami yarpunkillapachu, Dyus nitin Moisés mantakushankunaqami manana kumplikayanqanachu nirqa. Ashwanmi syiluwan,

pacha tukukatinmapis, Dyus nitin Moisés mantakushanqa tukuylla kumplikhanqa.

¹⁸ “Chaqa nishaynumiri mayqan runapis warminta dijar ukwan kasararqa, kusala saqratana uchakuyan. Chaynulla mayqanpis chay itakukasha warmiwan kasarapqis kusala saqratana uchakuyan.

Lazaruwan kusala imayjun runa

¹⁹ “Karanmi uk runa kusala imayjun. Paymi kusala çhanyijun raçhpakunata mudakuq, chaynulla waran waran kusala shumaq fyistakunata rurur, kusalata mikuqllapa ima. ²⁰ Chaynullami karanpis uk runa mana imayjun Lázaro shutiq. Paypa kwirpunmi qiri intiru karan. Chaymi, chay kusala imayjunpa punkunlapi takuq. ²¹ Kay mana imayjun runitumi, kusalata mallaqnashanrayku, chay kusala imayjunpa mikunan ratashanlawanmapis untachikunayaran. Chaynulla allqkunamapismi chay runapa qirintaqa qimikar llaqwaq.

²² “Chaymantami chay mana imayjun runituqa wanuranna. Chaymi angelkunaqa aparan Abrahamwan pulla kananpaq Dyuspa luryanpina. Chaynullami chay kusa imayjun kaqpis wanuranna. Chaymanta pamparanllapa. ²³ Chayna chay kusa imayjun runa infyirrupi qischakayarqa, syiluman chapakur, unaq maypi rikaran Abraham Lazaruta qichqakusha taqta. ²⁴ Chaymi kaynu nir qayçhakuran: ‘¡Taytay Abraham, llakipamastuy-ari! Kaçhamuy Lazaruta didunpa puntitanta yakupi nuyuchir, qalluyta nuyuchinanpaq. Chaqa kay ninapimi kusata qischakayani’ nir.

²⁵ “Piru Abrahamqa niran: ‘Wamrituy yarpuy-ari qam kawsayatkillaqa mana imaykipis faltashuranchu. Nataq Lázaro-shuypaqa qischakaq. Kananqami payta

kaypi kunsulanllapa. Nataq qamqa qischakayankina. ²⁶ Chaynullami nuqanchikkunataqa uk kusala manchaypaq raqra chiqanchamayanchikllapa. Chaynu katinmi kaymanta, qamkuna kayashaykillapaman pasanarmapis mana puytinllapachu. Chaynulla qamkuna kayashaykillapamanta kaymanpis mana pasamuyta puytinllapachu' nir.

²⁷ “Chaymi chay kusa imayjunqa niran: ‘Chaynu katinga rugashaykiri Taytay Abraham, Lazaruta kaçhanaykipaq taytaypa wasinman. ²⁸ Chaqa chaypimi kan sinku irmanuykuna. Chayna paykunata willatin ama shamunanpaqchu kay lugarman qischakaqqa’ nir.

²⁹ “Abrahamqa niran: ‘Paykunaqami Moisés iskribishankunata, chaynulla Dyuspa rimaqninkuna iskribishankunata ima liyirna intrakar kasunqallapa’.

³⁰ “Nataq chay kusa imayjun runaqa niran: ‘Chiqaptami ninki Taytituy Abraham. Piru uk wanusha kawsamur, paykunaman rikaritinqami paykunaqa Dyuspina kriyianqallapa’ nir.

³¹ “Piru Abrahamqa niran: ‘Moisés iskribishanta, chaynulla Dyuspa rimaqninkuna iskribishanta mana kasurqa, manami kriyinqallapachu michka uk wanusha kawsamur paykunaman rikaritinmapis’ nir”.

17

Kuytawkish uchakutkillapa

(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesusqa yaçhakuqninkunata niran:

“Maydiyapismi chay uchakuchikuqqa kayanqalla. Piru jïmananqaraq, runa masinta uchakuchiqa!
² Chaynu tukuq runataqami kusala allin kanqa kunkanpi marayta watar mar yakuman itakunanllapapaq, chay nuqapi chayraq kriyiqkunata uchakuchinanmantaqa.

³ Chayrayku qamkunamaqa kuytakayllapa. Imanupi ukniki uchakutinga, anyay. Chaynu willatki, shamur pirdunamay nishutinga, pirdunay. ⁴ Chaymi ukniki qamta mana allinta rurashur uk diyalapi michka syiti kuti uchakur, chaymanta syiti kuti shamur qammantami uchakusha kani nishutinga, pirdunay”.

Apustulkunami masta kriiyta munaranllapa

⁵ Jesuspa yaçhakuqninkunaqami, kaynu nir mañakuranllapa:

—Taytituy, yanapamayllapa masta qampi kriyinayllapapaq.

⁶ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran paykunataqa:

—Imanutaq chay mustasa qirupa simillitanmaqa kusa llampitu, chaynu pitilamatapis allita Dyuspi kriyir, kaypi qiru shayan chayta ‘Rir mar yakupi shay’ nitkillapaqa, rinman.

Uk sirbikuqpa rurayninkuna

⁷ “Qamkunapa kanman uk sirbikuqnikillapa. Chaymanta chay sirbikuqqa rinman michikuq manaqa yapukuq. Chaymanta çhamutinnaqa ¿mayqannikillapataq ninkimanllapa: ‘Yaykamur taytituy mikuy’ nirqa? ⁸ ¡Manami! Ashwan niyankillapa kanqa: ‘Yaykamur mikunayta rurar qaramay, upyachimay nuqataraq. Chaymantana qamqa mikunki upyankimapis’ nir. ⁹ Chaynu imata ruratinpis, sirbikuqnikillapataqa mana ‘Payji’ niyankillapalamapischu kanqa imapaqpis.

¹⁰ “Chaynu chay sirbikuq yupay qamkunapis, Dyus nishushanllapata rurar tukchishana karmapis, ashwan niyllapa Dyustaq: ‘Nuqakunaqami, mana sirbiq sirbikuqnikichu kanillapa. Chaqa mastaqachu imatapis rurashama katiyllapa, chay ruranayllapapaq karan chaymantaqa’ nir”.

Jesusmi allicharan dyis ismuyaq runakunata

¹¹ Jerusalenman riqnuqa Jesusqa pasaran Samariapa, Galileapa lugarninkunata. ¹² Chaynu riyarqa uk pwiblituman çharan. Chaypimi, dyis ismuyaq runakuna Jesustaqa tariq shamuranllapa. Piru wakaqlapi kidaranllapa Jesusmantaqa. ¹³ Chaymi kaynu nir qayçhakuranllapa:

—¡Yaçhachikuq Tayta Jesús, llakipamastuyllapari! nir.

¹⁴ Chaynu nitinllapa, Jesús paykunata rikarqa, niran:

—Rir kurakunaman çhayllapa, paykuna yaçhananpaq alliyashaykillapana nir.

Chaynu Jesús nitingqa, nanta riqnula alliyaranllapana.

¹⁵ Chaynu alliyatinllapanaqa, chay paykunamanta uk runaqa, chay riyashanlamanta ashwan tikrakamuran kusa jwirtita rimar Dyusta alabaqnuna. ¹⁶ Jesusman çharqa, naypanlapi qunqurikur pachaman pukçhirar payji niran. Kay runaqami Samariamanta karan.

¹⁷ Chaymi Jesusqa niran:

—¿Manachu chay dyis qishaqkunaqa tukuynikillapa alliyaraykillapa? ¿Chaqa maypitaq chay wakin nwibi runakunaqa? ¹⁸ ¿Kay furastiru runalachu, Dyusta payji ninanpaqqa, intrakasha?

¹⁹ Chaynu nirnaqa, chay alliyasha runataqa niran:

—Sharir riyna. Kriyishaykiraykumi alliyashaykina, nir.

Imanumi çhamuyanqa Dyuspa mantakuyninqa

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Chay fariseo runakunaqami Jesustaqa tapuran, maydiyashi Dyuspa mantakuyninqa çhamuyanqa, nir. Chaymi taputinllapaqa, payqa niran:

—Dyuspa mantakuyninqami mana kwintata qukay-atkillapa çhamunqa. ²¹ Chaymi mana mayqanpis ninqachu: ‘Kaypina mantakuqqa’, manaqa ‘Wakpina’ nirqa.

Chaqa mana kwintata qukayankillapachu. Ashwanmi, Dyuspa mantakuyninqa qamkunawanna.

²² Chaynu nirqa, yaĉhakuqninkunataqa, niran:

“Qamkunapaqqami ĉhamunqa uk diya. Chaymi qamkunaqa chay diyakunapiqa Dyusmanta Shamuq Runata alliplata rikanankillapa uk kutilamapis. Piru manami rikankillapachu. ²³ Chaymi wakin runakunaqa ninqallapa: ‘Kaypimi Dyusmanta Shamuq Runaqa’ nir. Ukkuna-shuypaqa ninqallapa: ‘Wakpimi’ nir. Piru qamkunaqa chaynu nishutinllapamapis, ama kriyinkillapachu. ²⁴ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamurqami, kusa shutilla rikarimunqa, imanuĉhi rilampamaqa uklawmanta uklawkaman intirula llipyalla achkirachikun, chay yupaymi kanqa. ²⁵ Piru naypaqtaqami alliplata qischanqallaparaq. Chaynulla kusa ĉhiqnikaſha ima kanqa.

²⁶ “Chaynu rurayatinllapamapis chaymantaqa, imanuĉhi Noepa tyimpunpi pasaran, chaynumi pasanqa Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamutinqa. ²⁷ Chay Noepa tyimpunpiqami runakunaqa mikuqllapa, upyaqllapa, kasaraqllapa chaynulla kasarachikuqllapa ima. Piru chaymanta Noé wampuq wasiman yaykutin, allipla saqra tamyā shamur unاران tukuy pachapi. Chaymi yaku untatinga, tukuy la runakuna wanur tukukaranllapa. ²⁸ Chaynulla Lotpa tyimpunpipis pasaran. Runakunaqa mikuqllapa, upyaqllapa, rantiqllapa, rantikuqllapa, tarpukuqllapa, wasikunatapis rurar taqllapa ima. ²⁹ Piru chaymanta Lot chay Sodoma pwiblumanta lluqshitinga, unaq syilumanta ninawan asufri ishkimutin, tukuy wakin runakunaqa wanur tukukaranllapa. ³⁰ Chaynumi Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamutinpis pasanqa.

³¹ “Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis uk wasipa ananpi karmapis amami ishkimunqachu, imanta

lluqshichinanpaq nirqa. Chaynulla, mayqanpis êhakranpi karqa amami wasinman rinqachu. ³² Chaqa yarpuyllapari, Lotpa warminpaq. ³³ Chaymi nini, imanupis bidanta washanaqqa, ashwan wanunqa tukuy tyimpupaqna. Nataq kay bidapi Dyusrayku wanuqkuna-shuypaqa, ashwan tukuy tyimpu kawsananpaqna kayanqa.

³⁴ “Nishaykillapapis: Uk tuta ishkay uqlanakusha punuyatinllapamapis, ukninta apar, ukninta-shuypaqa dijanqa. ³⁵ Chaynullami ishkay warmikuna kutakuyatinpis, ukninta apar, ukninta-shuypaqa dijanqa. ³⁶ [Ishkay runakuna êhakrapi katinpis, ukta apar, uktaqa dijanqa]”.

³⁷ Chaynu nitinga, paykunaqa tapuranllapa Jesustaqa:

—¿Maypitaq Taytituy chaynuqa kanqa? nir.

Jesúsqa paykunataqa, niran:

—Maypiçi wanusha katin, chaypimi tantakanqa shinkukuna. Chaymi yaêhankillapa maypimi chayqa kanqa nirmapis.

18

Jesúsni kumparasyunta ruraran mana shaykuq mañakunapaq

¹ Jesúsni kay kumparasyuntapis parlar intrachikuran, paykuna maydiyapis ama disanimakurchu Dyusman mañakunanllapapaq. ² Niranmi:

“Uk pwiblupimi karan uk jwis. Paymi Dyusta mana manchar, runakunamatapis mana rispitaqchu.

³ Chaynullami chay pwiblupiqqa kaqpis uk byuda warmi. Paymi uk prublimayjun kaq. Chaymi jwisman rir mañakuran, chay kuntraqninwan arriglachinanpaq.

⁴ Piru chay jwisqami waran waran ritinmapis mana kasuqchu chay warmitaqa. Chaymantaqami yarpur niran: Nuqa, Dyusta mana kasunichu.

Chaynulla runakunatapis mana rispitanichu. ⁵ Piru chaynu katiymapis kay warmisita qillakachimayan. Chayraykumi paytaqa yanapashaq amana mas shamur qillakachimananpaqnachu nir”.

⁶ Chaynullami Amitunchikqa niranpis:

“Mana allin jwis chaynuta ruratinga, ⁷ ashwan ¿Dyusninchikmaqachu mana kasuyanqa chay paypa kaqninkunata unaqpis, tutapis paypaq llakir mañakutinga? ¿Yarakuchiyanqaraqchu?

⁸ Nishaykillapapis: Manami yarakuchirchu yanapar washayanqa. ¿Piru Dyusmanta Shamuq Runa shamurqachu, mayqanllataqa tariyanqaraq kriyiqta? nir”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran fariseuwan, impwistuta kubrakuqwan

⁹ Chaymantami Jesusqa uk kumparasyunta ruraran tukuy chaypi kaqkunataqa intrachiran. Chaqa chaypi kaqkunamanta wakinqami, mana uchayjun yupay tukur ukkunataqa mana kwintachaqchu. ¹⁰ Chaymi niran:

“Ishkay runami riranllapa Dyusta adurananllapa wasiman mañakuq. Ukqami karan fariseo; nataq ukqa Romapaq impwistuta kubrakuq. ¹¹ Chay fariseuqami shasha kaynu niyaran paylla alabakar: ‘Tayta Dyus, nuqaqami payji nishuni mana chay wakinkuna yupay kashayrayku. Chaqa wakinkunami suwakuqkuna, malukuna, ukwan ukwan punuqkuna ima. Chaynulla nuqaqa manami kay impwistuta kubrakuq runa yupaychu kanipis. ¹² Nuqami ayunani simanapaq ishkay kuti. Chaynulla dyis parti ganashaymanta ukta qushuni’ nir ima.

¹³ “Piru chay impwistuta kubrakuq-shuypaqa karukaqlapi sharan. Chaymi mana syilumanmapis chapakunayaqchu. Ashwanmi malay nir yarpur qasqunta

takar niyaran: ‘¡Tayta Dyus llakipamay-ari! ¡Nuqami chiqap uchayjun kani!’ nir.

¹⁴ “Chaymi nuqaqa nishaykillapa: Kay impwistuta kubrakuqqami, wasinmanqa tikrakan, Dyus uchanku-namanta pirdunar llakipashana katin. Nataq fariseo-shuypaqa mana. Chaqa mayqan kusa kani niqtaqa, mana kusapaqchu Dyusqa riqsin. Ashwan mana kusa kani niqtaqa, maydiyaqa kusa nishapaqna riqsinqa”.

Jesusmi wamrakunata bindisiran

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Chaymantami Jesusmanqa wamritukunata aparani-lapa bindisininpaq. Piru chay yaçhakuqninkuna chaynu wamritukunata apaqta rikarqa, chay apaqkunataqa anyaq çhurakanllapa. ¹⁶ Chaymi Jesusqa paykunata qayar, kaynu niran:

—¡Ama arkarchu, dijay nuqaman shamunqa wamritukunaqa! Chaqa Dyus mantakuyashanqami kay wamritukuna yupay mana kwintachaypaq kaqkunalapaq. ¹⁷ Chiqaptami nishaykillapa: Dyus mantakuyashanman yaykunaqkunaqami kay wamritukuna yupay kanqallapa. Chaqa mana chaynu karqami Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykunqallapachu nir.

Kusala imayjun runami Jesuswan parlaran

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Uk mantakuqmi Jesusta tapuran kaynu nir:

—Kusa allinla Yaçhachikuq Taytituy, çimatataq ruray-man, tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir. ¹⁹ Chaymi Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq kusa allin nimanki? Allinla kaqqami kan ukla. Payqami Taytay Dyus. ²⁰ Chaqa qamqami yaçhank-ina, Dyus tukuy mantakushankunataqa. Chaypiqami

nin: ‘Ama uk uk warmiwan punuychu; ama wanuchikuychu; ama suwakuychu; ama uknikipaq llullakur rimaychu chaynulla taytaykita, mamaykita kasuy’ nir.

²¹ Chaynu nitinmi, chay runaqa niran:

—Tukuy chaykunataqami takshaymanta-pacha rurashana kani nir.

²² Chaynu nitin uyarmi, Jesusqa niran:

—Uksitumi faltashuyanraq ruranaykipaqa: Rir, tukuy imayki kaqta rantikur qillaynikitaqa mana imayjun kaqkunata quy. Chaynuqami unaq syilupiqa mana tukukaq imaykitana tarikunki. Piru chay nishushayta rurarnaqami, shamutki nuqawanna rishun nir.

²³ Piru chaynu Jesús nitin uyaparqami, kusalata llakiran. Chaqa kusala imayjun-ari karan. ²⁴ Chaynuta rikarmi, Jesusqa niran:

—¡Kusa trabajusuraq kanqa chay kusala imayjun kaqkuna, Dyus mantakuyashanman yaykunanpaqqa!

²⁵ Ashwanmi chay kusala imayjunkuna, Dyus mantakuyashanman dasla yaykunanmantaqa, uk kamillu dasla pasayta puytinman uk awjapa uçhkitunta nir.

²⁶ Chaymi uyakuqkunaqa, tapuran Jesustaqa:

—Chaynu katinqa ¿pitaq washakayta puytiyanqa? nir.

²⁷ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Runakunapaq mana ruraypaq kaqkunamapismi, Dyuspaqqa imapis ruraypaq nir.

²⁸ Chaynu nitinmi Pedruqa niran:

—Taytituy, nuqakunamaqami tantar imayllapakunata dijashana, qamwanna purinillapa.

²⁹ Chaynu nitinmi, payqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis Dyuspa mantakuyninrayku, wasinta, warminta, ukninkunata, taytankunata, wamrankunata dijaqkunaqami, ³⁰ kay pachapiqa kusala achkatana aypanqallapa chay

dijashanllapamantaqa. Nataq maydiya-shuypaqa tukuy tyimpupaq kawsaytana aypanqallapa.

Qashanmi Jesusqa wanushaqna niran

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesusqami dusi yaĉhakuqninkunata wakaqlaman qayar kaynu niran:

“Kananqami rishunllapana Jerusalenman. Chaynuqami Dyuspa unay rimaqninkuna, Dyusmanta Shamuq Runapaq iskribishanllapakunaqa, kumplikanaqa.

³² Chaqa paytaqami mana Israelmanta runakunamanna qukunqallapa. Chaymi paykunaqa kusalata burlakanqallapa, jurapanqallapa, tuqapanqallapa

ima. ³³ Chaymanta-shuypaqa wipyasha imana karqa wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa”.

³⁴ Chaynu Jesús nitinmapis, yaĉhakuqninkunaqa mana intrakaranllapachu. Chaynulla manami yaĉharanllapapischu imapaqmi willayan nirmapis. Chaqa paykunapaqqami mana intrakaypaqchu karan.

Jesusmi allicharan uk syigu runata

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jericó pwiblupa shipchanpina Jesús katinqa, uk syigu runa limusnata mañakur nanpa yatalanpi tayaran.

³⁶ Chaymanta kusa achka runa pasaqta syintirqa, tapukuran imataq pasayan nir. ³⁷ Chaymi willaranllapa Nazaretmanta Jesús chayta pasayan nir. ³⁸ Chayraykumi chay syigu runaqa jwirtita kaynu niran:

—¡Davidpa ayllun Jesús, llakipamastuy-ari! nir.

³⁹ Chaynu nitinmi naypaqta riqkunaqa anyaranllapa uyarananpaq. Piru payqami, ashwan mas jwirtita qayĉhakuran kaynu nir:

—¡Davidpa ayllun, llakipamastuy-ari! nir.

⁴⁰ Chaymi Jesusqa, das shar kaçhakuran payman apananllapapaq. Çhatinnaqa, Jesusqa tapuran:

⁴¹ —¿Imatataq qampaq ruranayta munayanki? nir.

Chay syigu runaqa niran:

—Taytituy, rikakuytami munayani nir.

⁴² Jesusqa niran:

—¿Rikakuynari! Chaqa kriyishaykiraykumi alliyashaykina nir.

⁴³ Chaynu nitinmi, chay kutilla rikakuranna. Chaymi Jesuspa pullanna riran Dyusta alabaqnu. Chayta rikarmi Dyustaqa tukuyla alabaranllapa.

19

Jesuswan Zaqueo

¹ Jesusqami Jericó pwibluman çharqa, çhaypinta pasaranna. ² Chaypiqami taq uk kusala imayjun runa Zaqueo shutiq. Paymi Romapaq impwistuta kubrakuqkunapaqa mantaqnin karan. ³ Kay Zaqueuqami kusalata Jesusta riqsiyta munayaran. Piru payqami kusa takshala kar, chaynulla kusala achka runakuna kashanrayku mana rikaytaqa puytiyaranchu. ⁴ Chaymi, rikananpaqqa Jesús riyashanlawman kusata kallpar rir, unaq qiruman iqaran. ⁵ Chaymanta Jesús qirupa çhakinta pasayarqa, unaqman chapakur Zaqueuta rikarqa, niran:

—Zaqueo, utqar ishkimuy. Chaqa kananmi wasikiipi samayani nir.

⁶ Chaynu nitinga, Zaqueuqa chay kutilla ishkimur, kusa aligrila Jesustaqa wasinman aparan. ⁷ Chayta rikarmi, Jesuspaqqa kusata runakunaqa rimapakuq qallariranllapa: “Uchasapa runapa wasinman risha samaq” nir. ⁸ Chaynu niyatinllapaqa, Zaqueuqa sharir Jesustaqa niran:

—¡Taytituy!, mana imayjunkunataqa tukuy imay kaq-manta lamtarta qushaq. Chaynulla mayqanta ingañar imanta suwasha karpis, kwatru kuti masta qushaq nir.

⁹ Jesusqa niran:

—Kay runapismi Abrahampa ayllumanta kashanrayku, kay wasipi kaqkuna washakananpaq uraqa çhamushana. ¹⁰ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami shamusha uchanllaparayku chinqasha kaqkunata maskar washananpaqna.

*Jesusmi kumparasyunta ruraran qillaywan
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Chaynu Jesús nitin runakuna uyaparmi yarpuranllapa, Dyus mantakunanpaqqami manana maychu nir. Chaymi Jerusalenman shipchayarnaqa payqa uk kumparasyunta parlaran, ¹² kaynu nir:

“Uk kusa riqsikasha ayllumantami karan uk runa. Chaymi payqa uk kutiqa kusa karu may nasyonman riran numratinllapa tikrakamurqa pwiblunpina mantakunanpaq. ¹³ Piru manaraq riyarqami, dyis sirbikuqninkunata qayamur, tukuyninta achka qillayta qur, niran: ‘Nuqa tikrakamunaykamanqa kay qillayniykunawanqa nigusyuta ruraskinllapa’ nir.

¹⁴ “Nataq chay pwiblunmanta runakunaqami paytaqa çhiqniqllapa. Chaymi ikintaqa kaçhakuranllapa ninanllapapaq: ‘Kay runataqa mana munayanillapachu mantaqniyllapa kananpaqqa’ nir.

¹⁵ “Piru chaynu kaçhakutinllapamapis, paytaqa numraranllapana mantakuq kananpaq. Chaymanta pwibluman tikrakamurnaqa, kaçhakuran chay sirbikuqninkunata qayamunanllapapaq. Chayna tapunanpaq, chay qillayninta qushushayllapataqa, kada runa michkatataq ganachishaykillapa nir.

¹⁶ “Chayna punta chayta taputingqa, niran: ‘Taytituy, qillaynikiqami dyis kuti masta ganasha’ nir. ¹⁷ Chaynu nitinqa, chay mantakuqninga niran: ‘Allinpi. Qamqami kusa allin sirbikuq kanki. Chaynu chay pitila kaqpi kusa allin karanta rurashaykiraykumi ashwan dyis pwibluku-nata mantanaykipaqna numrashayki’ nir.

¹⁸ “Chaymantaqa uk sirbikuqpis qimikarqa kaynu niran: ‘Taytituy, qillaynikiqami ganasha sinku kuti masta’ nir. ¹⁹ Chaymi mantaqninga paytapis niran: ‘Qamtapis sinku pwiblukunata mantanaykipaqna numrashayki’ nir.

²⁰ “Piru uk qimikar-shuypaqa kaynu niran: ‘Taytituy, kaypimi qillaynikiqa. Çhuraraymi uk pañulapi watar. ²¹ Chaqa manchakuraymi, kusala marraju kashaykirayku mana tarpukushaykimanta kusichakunki, chaynulla mana shikwakushaykikunamanta tantakunki nir, yaçhashayrayku’. ²² Chaynu nitinqa, mantaqninga niran: ‘Mana allin sirbikuq, qam rimashaykillawan rikashur yaçhani, imanumi kanki nirmapis. Chaqa chaynu nuqa marraju kani nir, chaynulla mana tarpukushaymanta kusichakuni, mana shikwakushaymanta tantakuni nir yaçharqa, ²³ ¿Imapaqtaq bankuman mana aparayki qillayniyqa ganaskinanpaq? Chaynuqami ashwan tikrakamurqa ganashanwanna aypanayta’.

²⁴ “Chaynu nirqa, wakin runakuna chaypi kaqkunataqa niran: ‘Chay runataqa qillayniyta kitar quyllapa, chay dyis kuti masta ganachisha chayta’ nir. ²⁵ Chaymi payku-naqa niranllapa: ‘¿Piru Taytituy, payqa dyis kuti mas qillayniyjunna!’

²⁶ “Chaynu nitinllapami mantakuqqa niran: ‘Nishaykil-lapa: Chay mayqançhi allinta rurashanrayku, imayjun kaqtaqami masta qushaq. Piru chay mana allinta rurashanrayku mana imayjun kaqtaqami, pitila kaqn-inmatapis limpula kitashaq. ²⁷ Chaynulla mana man-

takunayta munar êhiqnimaqkunata-shuypaqa, kayman apamur naypaypi wanuchiyllapa' nir”.

*Jesusmi Jerusalenman yaykuranna
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)*

²⁸ Kaykunata nirqami, Jesusqa riranna Jerusalenmanqa.

²⁹ Chaymanta, chay Olivos sirkapa yatan Betfagiman, chaynulla Betania pwibluman yaqqa êhashana karqa, kaêhakuran ishkey yaêhakuqninkunata, ³⁰ kaynu nir:

—Riyllapa, wak naypanchikpi pwiblitu kan chayman. Chayman êharqami, tarinkillapa uk burru wataraqta. Chay burrupiqami manaraq mayqanpis tasharaqchu. Chayta kaêhar apamuyllapa. ³¹ Nataq, mayqan ‘¿Imapaqtaq burruta kaêhayankillapa?’ nishutinllapaqa, niyllapa ‘Taytanchikmi ministiyân’ nir.

³² Chaynu nitinga, yaêhakuqninkunaqa riranllapa. Chaynu rirllapaqa, imanuçhi Jesús nisha karan chaynulla burrutaqa wataraqta tariranllapa. ³³ Burruta kaêhayatinllapanaqa amunkunaqa rikarimur kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq burruta kaêhayankillapa? nir.

³⁴ Chaynu nitinga paykunaqa niranllapa:

—Taytitunchikmi ministiyân nir.

³⁵ Chaynu nirnaqami, raêhpankunata burrupa ananman êchurar aparanllapa Jesusman. Êchachirnaqa, chay burritupa ananpina tachiranllapa. ³⁶ Chaymi chaynu Jesús burrupa anan ritinga, runakunaqa naypanta riranllapa raêhpankunata êchukir ima. Chaylatami burruqa riran. ³⁷ Chaynu riyar chay Olivos sirkapa urayninman shipchayatinllapanaqa, tukuyla kriyiqkunaqa kusalata aligriyanllapa. Chaymi kusa jwirtita rimaq qallaranllapa tukuy milagrukunata rurashanpaq yarpur ima.

³⁸ Kaynumiri niyaqllapa:

“¡Biba biba! ¡Kusa alabakashami kanqa gubyirnunchik,

Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqqa!
 ¡Unaq syilupipis aligriyanqallapa!
 ¡Kusa shumaqtami alabanqallapa Dyusninchiktaqa!”
 nir.

³⁹ Chaymi wakin fariseo runakuna chaypi uyakuqku-naqa, kaynu niranllapa Jesustaqa:

—Yaçhachikuq Taytituy, yaçhakuqnikikunata anyar uyarachiy nir.

⁴⁰ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—Qamkunata willashaykillapa, kay runakuna upalatinllapaqami ashwan rumikunamapis qayçhakunqallapa nir.

⁴¹ Chaymanta Jerusalén yatanmanna çhar chay pwibluta rikarnaqa, Jesusqa chay pwiblurayku waqaq qallariran ⁴² kaynu nir:

“¡Jerusalenmanta runakuna! Kusa allinçhi kanman qamkuna kay diyapi kwintata qukanaykipaq, nuqami shamusha kani yanapashuq, shumaqta kawsanaykillapapaq nir. Piru chaypaqqami mana kwintata qukankilapachu. ⁴³ Ay, qamkunapaqqami kanqa allipla saqra diyakuna. Chaymi kuntraykikunaqa shamur, wakmanta kaymanta arkar kurralashurllapa ima, limpu wanuchir tukchishunqallapa. ⁴⁴ Tukuyla Jerusalén pwiblupi kaqku-naqa, tukukanqallapa. Chaypiqami, mana uk rumi, uk rumipa ananlapimapis llutakashaqa kidanqachu. Chaqa qamkunaqa, Dyus washashuqlapa shamutinpis, mana kasushaykillapachu”.

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasimanta rantikuqkunata itakuran

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Chaymanta Jesusqa, Dyusta adurananllapa wasiman yaykur, chay ruripi rantikuqkunata, [rantiqkunata] itakuq çhurakaran, ⁴⁶ kaynu nir:

“Dyus nitin iskribikashakunapiqami nin: ‘Wasiyqami nuqaman mañakunanllapalapaq wasi kanqa’ nir. Piru qamkunaqami suwakuqkunapa maçhayninpaqna tikrashaykillapa” nir.

⁴⁷ Jesusqami waran waran, Dyusta adurananllapa wasipi yaçhachikuq. Piru chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, chaynulla wakin karguyjun runakunapis, yarpuranllapa imanullapis Jesustaqa wanuchinanllapapaq. ⁴⁸ Piru manami imanupis wanuchiya puytiranllapachu. Chaqa tukuyta runakunami Jesús yaçhachikutinga kusa qasillala uyakuyaranllapa.

20

Jesustami tapuranllapa pipa pudirninwanshi nir

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Uk diyapimi, Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi Dyuspa shumaq rimayninta imanuwashakananllapapaq nir runakunataqa yaçhachiyaran. Chaymantami, çharanllapa kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, ruku mantakuqkuna ima. ² Chaymi kaynu nir tapuranllapa:

—¡Willamayllapa! ¿Mayqan mantashutintaq tukuy chaykunata rurankiqa?

³ Chaymi Jesusqa niran:

—¡Ma nuqapis tapushutiyllapa, willamayllapa!

⁴ ¿Mayqantaq Shutichikuq Juantaqa kaçhamuran shutichikunanpaqqa? ¿Dyus, manaqachu runakunala?

⁵ Chaynu nitinmi, paynin paynin willanakur kaynu ninakuyaqllapa: “‘Dyusmi kaçhamuran’ niytaqa manami puytinchikllapachu. Chaqa, chaynu nishallapaqa ‘¿Imapaqtaq mana kriyiraykillapa?’ nimashunllapa.

⁶ Chaynulla manami ‘Runakunala’ niytapis puytinchikilapachu. Chaynu nishallapaqami, runakuna rumillawan sitar wanuchimachuwanllapa. Chaqa chiqaptari yarpunllapa: Juanqa Dyuspa rimaqnin karan nir”. ⁷ Chaymi paykunaqa niranllapa:

—Manami yaçhanillapachu mayqan kaçhamuran nirmapis.

⁸ Jesuspis paykunataqa niran:

—Chayqa nuqapis manami willashaykillapachu, mayqan mantamatini tukuy kaykunata rurani nirmapis.

Jesusmi kumparasyunta ruraran mana allin trabajaqnawan

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Chaymantaqa tukuy runakunata kay kumparasyunta parlaq qallariran:

“Uk runami çhakranpi ubata tarpuran. Chaymantaqa ayka runakunata trabajanapaq arrintar riran largu mayta, mana das tikrakamuqchu. ¹⁰ Chaymanta kusicha tyimpu çhamutinqa, chay çhakrapa amunqa kaçhamuran uk sirbikuqninta, chay kusichakushanmanta paypaq kaq partinta qunanllapapaq. Piru ashwan chay çhakrapa trabajaqnunaqami chay sirbikuqtaqa aypar kusalata maqar ima mana imatapis qurchu qatiçharanllapa.

¹¹ “Chaymantaqa qashan kaçhamuran uk sirbikuqninta. Piru chaytapis, chay çhakrapa trabajaqnunaq maqar, jurapar ima mana imatapis qurchu qatiçharanllapa. ¹² Qashan uk sirbikuqninta kaçhamuran. Piru chaytapis chaynullata rurar lisyar ima çhakramantaqa itakuranllapa.

¹³ “Chaynu chay sirbikuqninkunata rurar mana kasutinqa, chay çhakrapa amunqa niran: ‘¿Imanashaqna

kananqa? Kusala munashay wamraytana kaçhashaq di-jur. Ichapis rispitar kasunmanllapa' nir.

¹⁴ “Chayna wamranta kaçhatin, chay çhakrapı traba-jaqkuna rikarqa, ninakuranllapa: ‘Wakmi kay pachataqa irinsyanpaq aypayanqa. ¡Ashwan wanuchishunllapa nuqanchikkunana kay çhakrawanqa kidanallapapaq!’ nir. ¹⁵ Chaynu nirllapa çhakramantaqa urqur, wanuchiranllapa”.

Chaynu kumparasyunta rurarqa Jesusqa kaynu niran:

—Chay çhakrapa amun shamurqa, chay çhakrapı kaqkunawanqa, çimatataq rurayanqa nir yarpunkillapa qamkunaqa? ¹⁶ Chaqa chay çhakrapı kaqkunataqa rir limpu wanuchir ukkunatana quyanqa chay pachantaqa.

Chaynu Jesús nitinmi niranllapa:

—¡Manami chaynuqa kanqachu! nir.

¹⁷ Chaynu nitinllapaqa, kusata paykunataqa chapar Jesusqa niran:

—Mana chaynu katinqa, çima nishaq nirtaq, Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin?:

‘Chay llutakuqkuna kay rumiqa mana sirbinchu nir itakushanllapami,

ashwan kusala shumaq rumipaq tikrakasha’ nirqa.

¹⁸ Chaymi, chay rumipa ananman mayqanpis rataqqa, limpu limpu llampunqa. Nataq, rumi runapa ananman ratar-shuyupaqa, limpu limpu pulbupaq tikranqa nir.

¹⁹ Chaynu nitinmi, kurapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna uyaparllapaqa, kwintata qukaranllapa paykunapaq rimayan nir. Chaymi chay kutilla, Jesusta aypar prisunaranllapa. Piru mana puytiranllapachu runakunata manchashanllaparayku.

*Jesusta tapuranllapa impwistupaq
(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)*

²⁰ Chaymantami ashwan, wakin runakunata kaçhanllapa mananula Dyuspi kriyiq tukur, Jesusta uyakunanllapapaq. Chayna imanullapis mana allinkunata rimachir, chaylapaqa aypar apananllapapaq Romapa gubirnadurninman. ²¹ Chaynuta yarpurllapami, kaynu nir Jesustaqa tapuranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, yaçhanillapami qam yaçhachikuyashayki, rimayashaykiqa chiqap nir. Chaynu karmi, mana runakunata riparayta yarpunkichu imanu katinmapis. Ashwan qamqami yaçhachikunki Dyus munashannulata. ²² Chaymi nishunillapa: ¿Allinchi kanqa Romapa punta gubyirnun Cesarta impwistuta pagranayllapapaqqa?

²³ Jesusqa chay mana allinta yarpuyashanllapapaq kwintata qukarmi, niran:

—[¿Imapaqtaq mana allinta rimachir uchachamanayankillapa?] ²⁴ Ma, rikachimayllapa uk qillayta. ¿Mayqanpa ritratuntaq kay qillaypiqa? ¿Mayqanpa shutintaq iskribikasha? nir.

Chaynu taputinqa, paykunaqa niranllapa:

—Gubyirnu Cesarpami nir.

²⁵ Chaymantami Jesusqa niran:

—Chaynu katinqa, gubyirnu Cesarpa kaqnintaqa payta quyllapa. Nataq Dyuspa kaqnintaqa Dyusta quyllapa.

²⁶ Chaynu Jesús tukuy runakunapa naypanpi rimatinqami, mana imanupis uchachayta puytiranllapachu. Ashwan dispantakar uyaralana kidaranllapa.

Jesustami tapuranllapa wanuqkunapaq

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Chaymantaqa ayka Saduceo runakuna riranllapa Jesustaqa rikaq. Paykunaqami ninllapa: “Wanuqkunaqashi

manana kawsamunnachu” nir. Chaymi tapuranllapa Jestustaqa:

²⁸ —Yaĉhachikuq Taytituy, Moisesmi kaynu nir iskribisha karan: ‘Mayqan warmiyjun kayar, manaraq wamrayjun kar wanutinga, chay wanushapa ukninnashi kasarayanqa chay byuda warmiwanqa. Chayna chay wanusha ukninpaqqa wamrayjun kananpaq’ nir. ²⁹ Chaqa, uk kutimi syiti irmanukuna karanllapa. Kulakanllapaqa, warmikur manaraq wamrayjunchu kayar wanuran. ³⁰ Chaymi chay ishkay kaq uknin, ³¹ chaynulla kimsa kaq ukninpis chay warmillawan kasararan. Chaynumi syitinllapa chay warmillawan kasarar, manaraq wamrayjun kayar tukuynin wanuranllapa. ³² Chaymantami chay warmipis wanuranna. ³³ Nataq chay wanushakuna maydiya kawsamutinga ¿mayqanninpa warmintaq kanqa chay warmiqa? Chaqa tukuynin-ari kasarasha karan chay warmillawan.

³⁴ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Kananmi kay bidapiqa kasarantllapa, chaynulla kasarachikunllapa ima. ³⁵ Piru, Dyus munashannullata shumaqta rurar taqkunaqami, wanushanmanta kawsamur uk bidapiqa, manana kasarantqallapanachu. Chaynulla mananami kasarachikunqallapa imamapischu. ³⁶ Chaqa paykunaqa manana wanurchu angelkuna yupayna kanqallapa. Chaynulla, wanushanmanta kawsamushanllaparayku, Dyuspa Wamranna kanqallapa. ³⁷ Chaynumi, ashwan Dyus nitin Moisés chay sarsa rupayashanpaq iskribishanllapi, intrachimanchik, wanushakunaqashi kawsamuyanqa nir. Chaqa ninmi: Dyusqashi, Abrahampa, Isaacpa, Jacobupa, Dyusnin nir. ³⁸ Chaymi, Tayta Dyusqa mana wanushakunapa Dyusninchu, ashwan payqami tukuy kawsaqkunapa

Dyusninla. Chaynu katinmi, ¡paypaqqa tukuy mayqanpis kawsayan! nir.

³⁹ Chaymantaqa wakin yaêchar yaêchachuqkunaqa niranllapa:

—Allintami nishayki Yaêchachuq Taytituy.

⁴⁰ Chaymi chaymanta-pacha, manana mayqanninlapis tapuyta yarpuranllapalamanapischu.

Dyus Akrashan Cristuqa ¿maymantataq shamun?

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Chaymantami Jesusqa paykunataqa tapuran kaynu nir:

—¿Imapaqtaq Dyuspa Akrashan Cristuntaqa Davidpa ayllunmanta ninllapa? ⁴² Chaqa Davidqami paylla Salmos librunpiqa nin:

‘Tayta Dyusmi Amituytaqa kaynu niran:

Tay allilaw qichqayman,

⁴³ maydiya chay êhiqnishuqkunata

êhakikipa êhakinman êchuramunaykaman nir’.

⁴⁴ Chaynu Davidpa ayllunmanta Dyuspa Akrashan Cristun katinqa, ¿imapaqtaq Davidqa ‘Amituy’ niran?

Jesusmi yaêchachuqninkunata willaran kuytakananllapapaq

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Tukuyla runakuna uyakutinmi yaêchachuqninkunata Jesusqa kaynu niran:

⁴⁶ “Allita kwintata qukarmi, kuytakankillapa Moisés mantakushanta yaêchar yaêchachuqkunamanta. Chaqa paykunaqami munanllapa atun raêchpanllapata yakakuyta, chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta saludananllapata ima. Chaymi chay tantakananllapa wasikunapi manaqa mikunanpaq apatinllapamapis, kusa runapaq riqsir chay kusala shumaq samanakunapi samachinanllapata munan. ⁴⁷ Chaynullami chay wakcha

warmikunata kitanllapa wasinkunata ima. Piru allin runa ninanllapapaqqami kusala unayta Dyusman mañakuq yupay tukunllapa. Chaymi kusala manchaypaqtana kastigakanqallapa” nir.

21

Byudapa ufrinditan

(Mr 12.41-44)

¹ Jesusmi, Dyusta adurananllapa wasipi, rikakuyaran kusa imayjun runakuna, ufrindanta kajunkunaman itatinllapa. ² Chaynullami rikaranpis uk mana imayjun byuda ishkay qillaysituta kajunkunaman itaqa. ³ Chaymi Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Kay mana imayjun byudaqami, tukuy runakunamanta masta çhurasha ufrindantaqa. ⁴ Chaqa, tukuy wakin runakunaqami qillaynin subraqlata ufrindakunllapa. Nataq chay mana imayjun byuda-shuyapaqami, mana mas qillaynin mikunanpaq kat-inmapis, limpula ufrindakusha nir.

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasita ratachinqallapa niran

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Chayllapimi, wakinkunaqa kusata parlayaqllapa Dyusta adurananllapa wasipaq, chay kusa shumaq rumikunawan shasha karan chaykunapaq, ufrinditakunata çhurashanllapakunapaq ima. Chaymi Jesusqa niran:

⁶ “Uk diyami çhamunqa. Chaymi chay diyapiqa kanan kay rikayashaykillapataqa limpu ratachitinllapa, manana uk rumilamapis anapura llutakashaqa kidanqanachu” nir.

Jwisyu diya shipchamuyatinnaqami kaynu pasanqa

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Chaymantaqa Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, ¿maydiyataq chaynuqa pasayanqa? ¿Ima siñalta rikartaq yaçhayashaqllapa, tukuy chaykuna pasanapaq diyaqa shipchana? nirqa.

⁸ Chaynu nir taputinllapaqa Jesusqa niran:

“Allitami kuytakankillapa ama ingañakanaykillapapaq. Chaqa kusala achkami nuqa yupay tukur shamunqallapa. Chaymi ninqallapa: ‘Nuqami kani Dyuspa Akrashan Cristun’. ‘Chay tukukanan tyimpuqami çhamunqana’ nir. Chaynu nishutinllapamapis, qamkunaqa ama kriyinkillapachu. ⁹ Chayna, wakpi kaypi guerrata rurayanllapa nir, gubyirnupa kuntran tikrakayanllapa nir ima uya-parmapis, ama manchakunkillapachu. Chaqa chaynumiri pasanqa. Piru chaynu pasatinmapis manaraqmi kay pacha tukukanan tyimpuraqchu kanqa”.

¹⁰ Niranpismi:

“Uk nasyonmanta kaqkunami maqanakunqallapa uklaw nasyonmanta kaqkunawan. Chaynulla uk gubyirnupa kaqninkunapis maqanakunqallapa uklaw gubyirnupa kaqninkunawan. ¹¹ Kusala achka lugarkunapimi pachamapis kusalata kuyunqa. Chaynulla kusala mallaq tyimpu imami kanqa. Qishaykunamapis kusala saqra mana rikashaykillapakuna kanqa, tukuy pachapi. Syilupipis rikankillapa dispantaypaq allipla mana rikashaykillapakunata ima.

¹² “Piru kaykuna manaraq chaynu kayatingami, qamkunataqa aypashunqallapa, kusata qischashunqallapa chay tantakananllapa wasikunapi. Apashunqallapapis karsilkunaman itashuqllapa. Chaynulla qukushunqallapa gubirnadurkunapa, gubyirnukunapa naypanman ima nuqapi kriyishaykillaparayku. ¹³ Chaynu apashutinllapamapis ashwan qamkunaqa nuqallapaq rimankillapa. ¹⁴ Qamkunaqa, amami llakir yarpupakunkillapachu imataraq rimar washakashunllapa

nirqa. ¹⁵ Chaqa, nuqami chay urasqa yanapashaykillapa allipla shumaqta rimanaykillapapaq. Chaymi kuntrashuqkunaqa mana imata nishuyllapatapis puytinqallapachu, allita rimashaykillaparayku.

¹⁶ “Chaynulla nishaykillapapis: Qamkunataqami taytaykillapa, uknikillapakuna, primuykillapa, chaynulla amiguykikunamapis chay êchiqnishuqkunaman qukushunqallapa. Nataq wakinnikillapallataqa wanuchishunqallapa ima. ¹⁷ Chaymi tukuylla kay pachapiqa nuqapi kriyishaykillaparayku êchiqnishunqallapa. ¹⁸ Piru qamkunapaqami, mana umaykillapamanta uk aqchaykillapalamapis chinqanqachu nuqapaqqa. ¹⁹ Chayraykumi nuqalapi allita kriyir shachinakurqa tukuy tyimpupaqna kawsankillapa.

²⁰ “Chayna, Jerusalén pwiblupa ridurninman kusa achka suldadukuna êhaqta rikarqa, yaêhankillapana mananami maychu chay pwiblu tukukananpaq kanqa nir. ²¹ Chaymi chay Judea lugarpi kaqkunaqa, sirkakunaman alsakankillapa. Chaynulla, Jerusalenpi kaqkunapis lluqshinkillapa chay pwiblumantaqa. Nataq, chay êhakrapi kaqkuna-shuypaqa amallana tikrakankillapachu chay pwiblumanqa. ²² Chaqa chay diyakanapimi, Dyuspa librun mantakushanpi kastigupaq iskribikashanqa kumplikayan. ²³ ¡Akakaw chay diyakanapi warmikuna ruriyjun, manaqa ñuñuq wamrayjun kaqkunaqa imanancallaparaq! Chaqa allipla manchakuypaq nanachikuykuna chaynulla kusala saqra manchaypaq kastigumi chay pwiblupiqqa kanqa. ²⁴ Wakinkunaqami wanunqallapa kuchilluwan lisyakar, chaynulla wakinkunataqa aypar prisur purichinqallapa tukuy nasyunkunapi. Nataq, Dyuspi mana kriyiq runakunaqa, Jerusalén pwiblutaqa limpu saruêhanqallapa, paykunapaq Dyus imanu kananpaq

nishan tyimpu kumplikankaman.

Dyusmanta Shamuq Runaqami tikrakamunqa

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ “Chaymi siñalkuna kanqa rupaypi, killapi, qullarkunapi ima. Nataq pachapi-shuypaqa tukuy runakuna dis-pantakashalla kidanqallapa. Chaynulla alliplata manchakunqallapa, mar yaku kusalata maqchikar waqamutin. ²⁶ Runakunami kusata manchakur, imana kay pachapiqa kanan-shuypaqa pasayanqa nir yarpur, limpu dismayanqallapa. Chaqa syilupi tukuy kaqkunamapis kusalata kuyunqa. ²⁷ Chaymantami Dyusmanta Shamuq Runataqa rikanqallapa kusa llipyalla pudirninwan puktaypa rurinta shamuqtana. ²⁸ Qamkuna nuqapi kriyiqkuna, kaynu tukuq qallarinqa, animuta aypar umaykillapata unaqman alsar nuqapaq chapakunkillapa. Chaqa mananami maychu kanqa washakanaykillapapaqqa”.

²⁹ Chaynupaqmi, kay kumparasyuntapis ruraran: “Al-lita rikayllapa igus qiruta, manaqa wakin qirukunatapis. ³⁰ Chaqa chay qiru mushuqmanta qawamuqta rikarqa, yaçhankillapana tamyay tyimpuqa shipchana nir. ³¹ Chaynulla chay nishushaykunata pasaqta rikarqa, yaçhankillapana Dyus mushuqmanta mantakunanpaq tyimpuqa shipchana nir.

³² “Chaymi chiqapta nishaykillapa: Chay tyimpupi kaq runakunaqa manaraq wanuyatinraqmi tukuylla kay nishushayllapaqa pasanqa nir. ³³ Chaqa syilu chaynulla kay pachamapismi tukukanqa. Piru nuqa nishaykuna-shuypaqami mana maydiyalapis tukukanqachu. ³⁴ Kuytakankillapa, amami dijankillapachu yarpuynikillapa chay mana allin ruraykunata rurachishunanllapapaqqa. Chaynulla ama maçhankillapachu, ama yarpupakankillapapischu kay

bidapi kawsayashaykillapapaqqa. Ama chay jwisyu diyapiqa qamkunata, chay mana allin ruraykuna daskaqla ratachishunanllapapaqchu. ³⁵ Chaqa chay shamuy diyaqami shamunqa kay pachapi tukuy runakuna kawsaqqunaman. ³⁶ Chayrayku, qamkunaqa rikâhakushala kar tukuy tyimpula Dyuspi yarpur, payman mañakuyllapa chay saqra kastigukunamantaqa washakarna, Dyusmanta Shamuy Runapa naypanman çhanaykillapapaq”.

³⁷ Chaynumiri Jesusqa, unaqqa yaçhachikuq Dyusta adurananllapa wasipi. Nataq, tutaman-shuypaqa chay Olivos sirkapi kidaq. ³⁸ Chaymi, tukuy runakunaqa allaq allaqla riqllapa Dyusta adurananllapa wasimanqa, Jesusta uyakuq.

22

Jesustami wanuchiyta yarpuranllapana

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Shipchamuyarannami Pascua fyistapi mana libadurayjun tantata mikuqllapa chay diyaqa. ² Nataq chay kurakunapa mantakuqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkunaqa, yarpuranllapa imanullapis Jesustaqa wanuchinanllapapaq. Piru runakunata manchashanllaparaykumi mana aypayta puytiranllapachu. ³ Chaynu katinmiri, Jesuspa dusi yaçhakuqninkunapa uknin Judas Iscariotimanqa Satanás yaykuran. ⁴ Paymi riran kurakunapa mantakuqninkunata, Dyusta adurananllapa wasipi kuytakuqkunapa mantakuqninkunawan parlaq, “Imanumi Jesustaqa qushaykillapa” nir. ⁵ Chaynu nitinmi, kusata aligriyar qillayta arniranllapa. ⁶ Chaymi Judasqa “Arí” nir, imanulapis allita rikar maykaqlapipis runakuna mana yaqqa kaq yupay katin, “Rikachishutiyl-lapa aypankillapa” niran.

Pascua mikunata kamakachiranllapa

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)

⁷ Pascua fyistapi mana libadurayjun tantata mikuql-lapa chay diyapinami karanllapa. Chaynulla chay diyapimi uyshitakunata ufrindapaq nir wanuchiqllapapis.

⁸ Chaymi Pedruwan Juantaqa, Jesusqa kaçharan kaynu nir:

—Rir kamakachiyllapa Pascua fyistapi mikunanchikllapata.

⁹ Chaynu nitinqa paykunaqa tapuranllapa:

—¿Maypitaq kamakachinayllapata munayanki? nir.

¹⁰ Jesusqa niran:

—Jerusalén pwibluman çharnaqami, uk runa kantarunpi yakuta apaqta tarinkillapa. Chaymi paypa ikinta rinkillapa wasinman yaykunankaman. ¹¹ Chaymantami chay wasipa amuntaqa ninkillapa: ‘Yaçhachimaqniyllapami nin: ¿Maylaw kwartuykipitaq yaçhakuqniykunawan Pascua mikunata mikushaq? niyan’ nir. ¹² Chaynu nitkillapami payqa rikachishunqallapa wasinpa unaqninpi uk atun kwartu kusala kamakashatana. Chaymi chaypi kamkachinkillapa mikunallapapaqqa.

¹³ Chaynu nitinmi paykunaqa rir, Jesús nishannulla tariranllapa. Chaymi chaypina kamakachiranllapa Pascua mikunataqa.

¹⁴ Chaymanta mikunanllapa uras çhamutinqa, Jesusqa apustulninkunawan samaranna misamanqa. ¹⁵ Chaymi Jesusqa paykunataqa niran:

“Kanan manaraq qischakar wanuyashayllami, jalliplata munasha kani qamkunawan pulla tantanakur mikunallapapaq! ¹⁶ Chaqa kanan mikushallapaqami manana qashanqa pullaqa mikushunllapanachu, Dyus qashan mushuqmanta mantakutin, chaypi mikunallapakaman”.

¹⁷ Chaynu nirqa uk kupata aypar, Dyusta payji nishana kar niran:

“Kayta aypar, aypachinakur upyayllapa. ¹⁸ Allitami willashaykillapa, mananami qashanqa kay ubapa yakuntaqa upyashaqnachu, Dyus qashan mushuqmanta mantakuq qallarinkaman”.

¹⁹ Chaynu nirmi, Jesusqa uk tantata aypar Taytanta payji nir, pakir quran yaçhakuqninkunata kaynu nir:

“Kaymi nuqapa kwirpuy. Qamkunata washashunayllapapaq wanuyani chay. Kaytami ama qunqarchu rurankillapa yarpumanaykillapapaq” nir.

²⁰ Chaynu mikutinllapanaqami, kupata aypar kaynu niran:

“Kay yawarniyta içhashaywanmi Taytay Dyuswan uk mushuq tratuta rurani, qamkunata kusata llakipashushayllaparayku. ²¹ Piru, mayqançhi kanan kuntraykunaman qukumayan chayqa, kay misapi nuqawan pulla. ²² Chaymi Dyusmanta Shamuq Runataqa, imanutaq kananpaq karan chaynuta ruranqallapa kuntrankunaqa. ¡Piru imananqaraq, chay kuntrankunaman qukuqqa!”

²³ Chaynu Jesús nitinmi yaçhakuqninkunaqa, paynin paynin niqllapa: “¿Mayqanninchikllapataq kuntrankunaman qukuyanchikllapaqa?” nir.

Jesuspa yaçhakuqninkuna anyanakuranllapa

²⁴ Jesuspa yaçhakuqninkunaqa paykunapura anyanakuranllapa, mabir mayqanninllapashi Dyuspaqqa kusa mas allin nir. ²⁵ Chaymanta Jesusqa paykunataqa niran:

“Uk nasyunkunata mantaqkunami munashannulata runa masinkunatapis mantakur purichinllapa. Chaynu

karmapis, ‘Ukkunatami kusalata yanapanillapa’ nir al-abakanllapa. ²⁶ Piru qamkunaqami ama chaynuchu kankimanllapa. Ashwan mayqannikillapa kusa mas yaçhaq karqa, mana kwintachaypaqla kayllapa. Chaynulla chay mantakuqpis uk sirbikuq yupay kanqa. ²⁷ Mabir willamayllapa: ¿Mayqantaq kusa mas allinqa? ¿Chay misaman mikuq tan chay runa, manaqachu chay mikuyta aypachikamun chay? Misapi samayan chay runami kusa mas allinqa. Nataq nuqaqa chay sirbikuq yupay kani qamkunapaqqa.

²⁸ “Chaymi imanu çhiqnimaqkuna ruramatinllapamapis, qamkunaqa pullay kashaykillapa. ²⁹ Chayraykumi nuqaqa mantakunaykillapapaq nishaykillapa imanuçi Taytay Dyus nuqatapis mantakunaypaq nimiran, chaynulla. ³⁰ Chaynu karqami, maydiyaya qamkunaqa mantakunaypiqa mikunkillapa, upyankillapa nuqa tashay misapi pullay. Chaynulla, mantakunaykillapa samanapi tar, Israel pwiblumanta dusi ayllukunata rikar yaçhankillapa, allin mana allin nirmapis”.

*Pedrumi Jesusta arniran mana dijananpaqchu
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)*

³¹ Chaynullami niranpis Amitunchik Jesusqa:

—Simón, Simón, imanutaq wayramaqa triguta çhaspir qutun, chay yupaymi Satanás, nuqamanta chiqanchashunayanllapa. ³² Piru Simón, nuqaqami qampaq mañakusha kani, maydiyapis nuqallapi kriyinarykipaq. Chaymi qashan nuqallawan karqa, yanapay uknikikunata nuqalapi allita kriyinanllapapaq.

³³ Chaynu Jesús nitinga, Simonqa niran:

—Taytituy, nuqaqami karsilman qamwan pulla rinay-paqmapis yarpushana kani. Chaynulla wanutkimapis pullayki wanushaq.

³⁴ Piru Jesusqa niran:

—Pedro, nishaykimi: Kananllami manaraq gallumapis kantayatinchu, kimsa kuti nuqapaqqa ninki ‘Manami riqsinichu’ nir.

Jesusta qischananllapapaq ura chamuyaranna

³⁵ Chaynulla Jesusqa tapuranpis yaçhakuqninkunataqa:

—Nuqami mana alfurjayjunta, mana qillayta purichinaykillapapaq talqitayjunta, mas llanqiyjunta imachu kaçhashurayllapa. Chaynu kaçhashutiyllapaqa, ¿imaykilapallaqachu faltashuranllapa?

Chaynu nitinga paykunaqa niranllapa:

—¡Manami!

³⁶ Chaymanta Jesusqa niran:

—Kanan-shuypaqa alfurjayjun kaqqa apayllapa. Chaynulla qillayta purichinaykillapa talqitatapis apayllapa. Nataq mayqannikillapa mana ispadayjun karqa, punchuykillapamatapis rantikur rantiyllapa.

³⁷ Imapaqmi chaynutaqa nishuyanillapa. Chaqa nuqawanmi Dyus nitin iskribikashankunaqa kumplikança. Chaqa niqmi: ‘Mana allin runakunawan pullata, mana allinpaq riqsimanqallapa’ nir. Chaynumiri Dyus nitin nuqapaq tukuy iskribikashakunaqa, kumplikayanqa chay nishannulla.

³⁸ Chaynu Jesús nitinga, paykunaqa niranllapa:

—Taytituy, kaypimi ish kay ispadakunaqa nir.

Chaymi Amitunchik Jesusqa niran:

—Chaykaqllana nir.

Jesumi Getsemaní wirtapi mañakuran

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Chaymantaqa Jesusqa lluqshir riran Olivos sirkaman, chaynu kustumrin kashanrayku. Chaymi yaĉhakuqninkunapis ikinta riran. ⁴⁰ Chay lugarman ĉharnaqa, yaĉhakuqninkunataqa niran:

—Dyusman mañakuyllapa ama uchapi ratanaykillapapaq.

⁴¹ Chaynu nirqa paykunamantaqa karukaqllaman rir, chaypi qunqurikur Taytanman mañakuran, kaynu nir:

⁴² “Taytay, puytiypaq katinga yanapamay-ari kay kusa ayaq yaku yupay qischakaymantaqa. Piru amami nuqa munashaynuchu rurakanqa. Ashwanmi qam munashayki kanqa” nir.

⁴³ Chaynu niyatingami, unaq syilumanta uk ángel chaypi rikarir yanaparan. ⁴⁴ Jesusqa chay kusalata qischakananpaq karan, chaypaq yarpur kusalata mañakuyaran Dyusmanqa. Chaynu mañakutingami, ĉhiĉhapninmapis pachaman shutuyaran yawar yupay. ⁴⁵ Chaynu nir, Dyusman mañakurnaqa sharir riran chay yaĉhakuqninkuna kayashanman. ĉharnaqa alliplata llakir shaykusha punuqta tariran paykunataqa. ⁴⁶ Chaymi kaynu niran:

—¿Imapaqtaq punuyankillapa? Sharir Dyusman mañakuyllapa, ama uchapi ratanaykillapapaq nir.

Jesustami prisuranllapana

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay dusi yaĉhakuqninkunamanta uknin Judasqa, achka runakunapa naypanta ĉharan. Chaymi qimikaran Jesustaqa muchar saludananpaq. ⁴⁸ Piru Jesusqa niran:

—Judas, ¿mucharlachu Dyusmanta Shamuq Runataqa kuntrankunaman qukunki? nir.

⁴⁹ Chaymi chaypi Jesuswan kaqkunaqa, imami pasayan nir kwintata qukar, niranllapa:

—Taytituy, ¿ispadakunawanchu washakashunllapa? nir.

⁵⁰ Chaynu nitinga, chaypi kaqkunamanta ukninga, kurakunapa mantaqninta sirbiq runapa allilaw rinrinta ¡saq! pitiran. ⁵¹ Jesusqa niran:

—¡Amana mas imatapis rurayllapachu! nir.

Chaynu nirmi chay sirbikuqpa rinrintaqa kamarla, allicharan. ⁵² Chaynu rurarnaqa chay kurakunapa mantakuqninkunata, Dyusta adurananllapa wasipi kuytakuqkunapa mantakuqninkunata, chaynulla tukuy ruku mantakuqkunawan payta apaq shamushakunataqa, niran:

—¿Imapaqtaq ispadakunawan, qirukunawan ima, uk suwakuqman yupay shamushaykillapa nuqamanqa?

⁵³ Nuqaqami imuraspis Dyusta adurananllapa wasipiqqa qamkunawan pulla katiyqa, mana imatapis ruramaraykillapachu. Piru qamkuna tutaparaqmanta kar, kanan tutapashana katinga, imatapis rurayashaq nir yarpunkillapana. Chaqa uraykillapa çhamushanari nir.

Pedrumi Jesustaqa mana riqsinichu niran

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Chaymanta Jesustaqa aypar aparanllapana kurakunapa punta mantaqninpa wasinman. Piru Pedruqami largukaqllamanta chapar, ikinllapata riyaran. ⁵⁵ Chaymi chay wasipa pampanpa çhaypinpi ninata ratachir chaypa ridurninlapi tukuy taranllapa. Pedrupis chaypi paykunawan pulla tayaran. ⁵⁶ Chaynu tayatinllapaqa, uk sirbikuq warmi Pedrutaqa rikar, kusalata chapayaran. Chaymi kaynu niran:

—Kay runapismi paywanqa pulla karan nir.

⁵⁷ Piru Pedruqa niran:

—Mamitay, manami riqsinichu chay runataqa nir.

⁵⁸ Chaymanta qashan uk ratukaqlamanta ukpis Pedru-taqa rikar, kaynu niran:

—Qampis paypa uknin kanki nir.

Pedruqa niran:

—¡Manami! Mana nishuyanillapa wakmaqari.

⁵⁹ Chaymanta uk ura pasashana yupay katinga, qashan ukpis niran:

—Alliptamiri kay paypis Jesuswanqa pulla karan. Chaynulla payqa Galileamanta wakmaqari.

⁶⁰ Qashanmi Pedruqa niran:

—¡Taytituy, manami yaĉhayanichu mayqanpaqmi ri-mayanki nirmapis!

Chaynu Pedro niyatinlami chay kutilla, gallu kantaran.

⁶¹ Chaymantaqa Amitunchik Jesusqa das tikrakar Pedruta chaparan. Chaynu chapatinga, Pedruqa yarpuran, Ami-tunchik kaynu nishanta: “Kananllami manaraq gallu kan-tayatin kimsa kuti nuqapaqqa ninki: ‘Manami riqsinichu’ nir” nishanta. ⁶² Chaymi Pedruqa chaymanta lluqshirqa kusalata llakir, piñakur ima waqaran.

Jesustami kusata asipar ima qischaranllapa

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Chay runakuna Jesusta chaypi kuytar shaqkunaqa kusata asipar ima maqaranllapa. ⁶⁴ Nawinkunata bindar ima kaynu tapuqllapa:

—Mabir tanyay ¿pitaq maqashusha? nir ima.

⁶⁵ Chaynulla, allip ukmankunata tapur allipla saqra pinqaypaqta willaqllapamapis.

Jesustami karguyjunkunaman aparanllapa

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Unaqna katinga tantakaranllapa, chay Israel runakunapa ruku mantakuqninkuna, kurakunapa

mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna ima. Tantakarqa Jesustaqa apan kusa mas karguyjunkunapa naypanman. Chaypiqami, kaynu nir tapuranllapa:

⁶⁷—Willamayllapa: ¿Qamchu Dyuspa Akrashan Cristun kanki? nir.

Chaynu taputinllapaqa, payqa niran:

—Nuqa, kananlla ‘Dyuspa Akrashan Cristun kani’ nishutiyllapaqa, mana kriyimankillapachu. ⁶⁸ Chaynulla, nuqa tapushutiyllapapis mana imatapis willamayankillapachu [chaynulla mana kaçhamayankillapalamapischu] kanqa. ⁶⁹ Piru kananmanta-pachami, Dyusmanta Shamuq Runaqa kusa puytiq Dyuspa allilaw qichqanpi tayanqa.

⁷⁰ Chaynu nitinqa tukuy tapuranllapa:

—Chaynu katinga, ¿qamchu Dyuspa Wamran kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamkunallami ninkillapa.

⁷¹ Chaymantaqa paykunaqa niranllapa:

—¿Ima tistigutataq masqa munanchikllapa? Chaqa nuqanchikkunalla uyapashanchikllapa paylla rimatin nir.

23

Jesusta Pilatuman apananllapa

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Tukuy chaypi kaqkunaqa, sharir apananllapa Jesustaqa gubyirnu Pilatupa naypanman. ² Chay Pilatupa naypanpiqa, yanqa illaqmanta llullakur Jesuspaqqa willakuq qallariranllapa kaynu nir:

—Kay runataqami tarisha kanillapa pwibluyllapamanta runakunata kusa ukman saqrakunata yaçhachiqta. Chaqa, paymi nin manashi impwistuta gubyirnu

Cesartaqa pagrashaqllapachu. Chaynulla ninpis payshi Dyuspa Akrashan Cristun tukuyta mantakuqqa nir.

³ Chaymi Pilatuqa Jesustaqa kaynu nir tapuran:

—¿Qamchu chay Israel runakunapa mantaqnin kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamllami ninki.

⁴ Chaynu Jesús nitinga, Pilatuqa chay kurakunapa mantaqninta, tukuy runakunatapis niran:

—Nuqapaqqami kay runaqa mana ima uchayjunchu nir.

⁵ Chaynu nitinga, chay runakunaqa llallin kusalata lanyar niranllapa:

—Chay kusa ukmanta yaĉhachikuyashanwanmi, chay pwibluyllapamanta runakunataqa limpu pantachiyan. Chaynu mana allinta yaĉhachikuqqami qallariran Galileapi. Kanan-shuypaqa kay Judeapina puriyan nir.

Jesustami Herodesman aparanllapa

⁶ Chaynu nitinllapa uyaparqa, Pilatuqa tapukuran ¿kay runaqachu Galileamanta? nir. ⁷ Chaymanta runakuna, Galileamantami nitinllapaqa, kaĉcharan gubyirnu Herodesman. Chaqa, paypis chay diyakunapiqa Jerusalemni karan.

⁸ Jesús chayman ĉhatin, Herodes rikarqa kusala aligrita yarpuran. Chaqa kusa unaynami paypaqqa rimaqllapata uyapasha kar, Herodesqa riqsiyta munaran. Chaynullami milagrukunata ruratin ima rikanaran. ⁹ Chaymi kusata tapuran. Piru, Jesusqa mana imalatapis willaranchu.

¹⁰ Chaypiqa karanllapapis kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima. Chay paykunaqami chaypiqa alliplata uchachayaranllapa. ¹¹ Chayna, Jesús mana imatapis rimatinga, Herodesqa wakin suldadukunawan kusalata kushiparanllapa. Chaymi Jesusta asipananllaparaykuqa, gubyirnupa

kusala çhaniyjun raçhpanta yakachiranllapa. Chaynu rurayar imaqa, Herodespis Jesustaqa qashan kaçharan Pilatumana.

¹² Chay diyaqamiri Pilatuwan Herodesqa kusala amiguna tikrakanllapa, unaykuna kusata çhiqinakuq kasha karmapis.

*Jesustami wanuchinanpaqna niranllapa
(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)*

¹³ Chaymantami Pilatuqa kurakunapa mantaqninkunata, wakin karguyjunkunata, chaynulla tukuyla runakunata ima tantamuran. ¹⁴ Chaymi kaynu niran:

—Qamkunaqa kay runata nuqaman apamuraykillapa, ‘Pwibluymenta runakunata limpu pantachiyan’ nir. Nuqami qamkunapa naypaykillapapi tapusha kani. Piru paypa uchantaqami mana tarishachu kani qamkuna niyashaykillapanuqa. ¹⁵ Chaynulla Herodespis mana paypiqa ima uchatapis tarishachu. Chayraykumi qashan nuqaman kaçhamusha. Chayrayku yaçhayankillapana, manami ima mana allintapis kay runaqa rurashachu nir. Chaymi wanuchinapaqqa mana allinchu. ¹⁶ Chaymiri nuqaqa wipyachikurla kaçhasaq. ¹⁷ [Chaynuqami Pilatuqa niran, kada Pascua fyistapi uk prisuta lluqshichiq kar].

¹⁸ Chaynu Pilato nitingami, allipta chay runakunaqa tukuynin pullalla lanyaranllapa kaynu nir:

—¡Wanuchiy chaytaqa! ¡Ashwan Barrabasta karsilmanta lluqshichir kaçhay! nir.

¹⁹ Chaqa, kay Barrabastaqami karsilmanqa itasha karanllapa, Romapa gubyirnunpa kuntran kar uk runata wanuchishanpaq. ²⁰ Piru Pilatuqa, Jesusta mana wanuchiyta munarqa, qashanpis chayllata chay runakunataqa niran. ²¹ Ashwan paykunaqa kusala jwirtita lanyaranllapa kaynu nir:

—¡Kruspi klabay! ¡Kruspi klabay! nir.

²² Chaynu niyatinllapamapis, qashan kimsa kutipaqna Pilatuqa niran:

—Chaqa ¿ima mana allintataq kayqa rurasha? Nuqapaqqami kay runaqa mana ima uchayjunpischu wanuchichikunaypaqqa. Chaymi nuqaqa kastigachikurla kaçhashaq.

²³ Piru chay runakunaqami qashan kusala jwirtita kaynu nir lanyaranllapa:

—¡Kruspi klabay! nir.

Chaynu allipta lanyayatinllapaqami, ²⁴ Pilatuqa, paykuna munashanllapanullata ruraran. ²⁵ Chaymi chay Barrabás, Romapa gubyirnunpa kuntran kar uk runata wanuchisha katinmapis, karsilmanta lluqshichir, Jesusta-shuypaqa paykunatana quran.

Jesustami kruspi klabaranllapana

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Jesusta krusman klabaq apayarllapanaqa, Cirenemanta uk runa Simón shutiq, çhakranmanta shamuqta tariranllapa. Chaymi Jesuspa krusninta rikrachir, paypa ikinllata aparanllapa. ²⁷ Kusala achka runakunami Jesuspa ikintaqa riranllapa. Chaynullami warmikunapis kusalata llakir, waqar ima riranllapa. ²⁸ Piru Jesusqami paykunata chapar kaynu niran:

“Jerusalemanta warmisitakuna, ama nuqapaqqa waqayllapachu. Ashwan qamkunallapaq,

wamraykikunapaq ima waqayllapa. ²⁹ Chaqa uk kusala qischakay tyimpukunapimi ninqallapa: ‘Allinmi kasha chay warmisitakuna mana wamrakuq chaykunapaq, chay warmi mana ruriyjunchu kaqkunapaq, chaynulla chay warmikuna mana wamran katin mana ñuñchikuqkunapaqmapis’ nir. ³⁰ Chaymi, chaynu

qischakarnaqa runakunaqa qaqakunata ninqallapa: ‘jNuqakunapa anayllapaman ratamuyllapa!’ Chaynulla lumakunatapis ninqallapa: ‘Pakakuchimayllapa ima’ nir. ³¹ Chaqa llullu qiruwan tukuy kaykunata rurarqa, jimanuna kanqa qiru chakishana katinqa?” *

³² Chaynullami Jesuswan pullataqa apaqllapapis ishkay wanuchikuq runakunata Jesuswan pullata kruspi klabanallapapaq. ³³ Chaymanta chay uk lugar Calavera shutiqman chachirllapaqa, Jesustaqa klabaranllapana kruspiqa. Chaynulla chay ishkay wanuchikuq runakunatapis kadalaw qichqanpi krusllapi klabaranllapa. Ukninta allilaw qichqanpi, ukninta ichuqlaw qichqanpi. ³⁴ [Klabatinllapanaqa Jesusqa niran:

“Taytay, pirdunay kay runakunataqa. Paykunaqami mana ya chanchu imatami rurayanllapa nirmapis”.]

Chaymantami chay suldadukunaqa Jesuspa rachpankunata surtyakur ayparanllapa. ³⁵ Runakunaqami chaypi rikakuyaranllapa, chay karguyjun runakunamapis alliplata kushikur asiparanllapa kaynu nir:

—Ukkunata-shuypaqa washaran. Mabir kananqa paylla washakanqari, chiqapta Dyuspa Akrashan Cristun karqa.

³⁶ Chaynulla chay suldadukunapis Jesusmantaqa burlakaqllapa. Chaymi qimikar upyachiqllapa allipla puchqu binuta, kaynu nir:

³⁷ —jChiqapta, Israelmanta runakunapa mantaqnin karqa, qamlla washakay-ari! nir.

³⁸ Chaynulla, Jesuspa umanpa ananpiqami uk litriruta churaranllapa [griego rimaypi, latinpi, hebreo rimaypi ima] Chaqa kaynu niyaq: “KAYMI ISRAEL RUNAKUNAPA

---

* 23:31 Qirupaq rimarqami, payllapaq riman Jesusqa. Pay kaypi katin chaynuta rurarqa, ashwan pay mana kaypi katinmaqa, imatapis ruranqallapa.

MANTAQNIN” nir. ³⁹ Chay ishkey wanuchikuqkuna Jesuswan pulla kruspi klabaraqkunapa ukningqa, musyar kaynu niyaq:

—¡Chiqapta qam Dyuspa Akrashan Cristun karqa, qam-lla washakar, nuqakunatapis washamayllapari! nir.

⁴⁰ Chaynu nitingami, ukningqa kaynu nir anyaran:

—¿Manachu qamqa manchanki Taytanchik Dyustaqa, qam wanunaykipaqna qischakayarmapis?

⁴¹ Nuqanchikqa imanuna mana allinta rurashanchikraykumi qischakayanchikmapis, pagrakuq yupayna, chay mana allinkunata tukushanchikpaq. Piru kay runa-shuyupaqa mana imata uchakusha karmapis, qischakayan.

⁴² Chaymantaqa niranpis chay runaqa:

—Tayta Jesús, yarpumankiri qashan mushuqmanta mantakuq qallarirqa.

⁴³ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—Allitami nishayki: Qamqa kananllami nuqawan pulla kanki Taytay Dyuspa luryanpi nir.

Jesusmi wanuranna

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ A las dusimanta-pacha alas tris di la tardikaman tukuy pacha allipla tutaparaq intiru kidaran.

⁴⁵ Rupayqami manana achkirachikamurannachu. Dyusta adurananllapa wasipa chaypinpi atun rakta raçhpa warkuraqpis chaypimanta wakman kayman limpu llikikaran. ⁴⁶ Chay kutillami, Jesusqa kusala jwirtita qayçhakuran kaynu nir:

“¡Taytay, ispirituytami makikilaman çhuramuni! ¡Qamna rikapamanki!”

Chaynu nirqa Jesusqa wanukuranna. ⁴⁷ Chaymanta chay romano suldadukunapa kapitannin, tukuy chaykunata rikar uyapar imaqa, Dyusta alabaran, kaynu nir:

—Chiqaptami kay runaqa mana ima uchayjunlamapis-chu kasha nir.

⁴⁸ Tukuy chaypi kaqkunaqa, tukuy ima pasashanta rikarqa, kusala mana allitachu yarpur riranllapa, qasqunllapata takaqnu. ⁴⁹ Piru, Jesusta tukuy riqsiqkuna, Galileamanta-pacha pullan warmisitakuna rishakunapis, chayllapiraq kidaranllapa. Chaymi tukuy ima pasaqkunatapis karukaqlapi shasha rikakuyaranllapa.

Jesustami pamparanllapana

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Karanmi uk allip allinla runa José shutiq, chay Judea lugarpa pwiblun Arimatea shutiqmanta. Payqami Israelmanta kusa mas karguyjunkunapa masin karan. Piru chay karguyjunkuna yarpushankunawanqa mana chayllatachu yarpuq. Ashwan, Dyus mushuqumanta mantakunanpaq nir yarpur, kawsaq-ari. ⁵² Chaymi payqa Pilatuman çhar Jesuspa kwirpunta mañaran. ⁵³ Chayna, Pilatuqa apay nitinga, payqa krusmanta shumaqla ish-kichimur, uk yuraq raçhpawan pillur apar çhuraran qaqaqa paçhanlapi uk uçhku rurakasha karan chayman. Chaypiqami manaraq mayqantapis pampashallapachu karan.

⁵⁴ Chay pampayan diyapiqami, samana diyapaqna kamakachikuyaqllapa, chaqa qallariyaqnari. ⁵⁵ Chay warmikuna Galileamanta-pacha Jesuswan pulla riqkunaqa, riranllapa rikaq chay uçhkutaqa. Chaymi, chaypi imanü pampatinllapamapis allita rikaranllapa. ⁵⁶ Chaymanta wasinllapaman tikrakamurllapanaqa, kusala mishki mutkiypaq rimidyitukunata kamakachiranllapa, chaykunawan Jesustaqa salar kamakachinanllapapaq. Piru chay samana diyapi-shuypaqa imanutaq kananllapapaq karan, chaynullata kumpliranllapa.

24

*Jesusmi kawsamuranna**(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)*

¹ Chaymantami simanapa punta diyanpiqa, chay warmisitakunaqa allaq allaqla riranllapa Jesús pampakashanmanqa, chay mishki mutkiypaqla rimidyitukunata kamkachishanllapata apar. Chaynullami wakin warmikunapis paykunawan riranllapa. ² Chayman chatinllapaqa, chay uchkuta kirpasha kusa atun rumiqa manana tayashanpinachu kasha karan. ³ Chaymi chayman yaykurqa manana tariranllapanachu Amitunchik Jesuspa kwirpuntaqa. ⁴ Chayna chayta rikarqa, kusalata yarpupakuranllapa. Chaykamanmi ishkay runakuna kusa llipyalla yuraq mudanayjun paykunapa pullan shaqta rikaranllapa. Chaymi alliplata manchakuranllapa. ⁵ Chaynu manchakushanllaparaykumi, tukuynin qunqurikur pachaman pukchiraranllapa. Piru chay llipyaraqlla runakunaqa niranllapa paykunataqa:

—¿Imapaqtaq kawsaq runapaqqa, maskakunkillapa wanushakunapa pampakashanpiqa? ⁶ Manami kaypinachu. Kawsamushanami. Yarpuyllapa qamkunawan pulla kar Galileapi willashushanllapata. ⁷ ¿Manachu nishuranllapa: Dyusmanta Shamuq Runataqashi uchasapakunapa makinman qukutinllapa wanuchiyanqallapa; chaymanta kimsa diyamantaqa kawsamuyanqa nir?

⁸ Chaymi, chaynu nitinqa, chay warmikunaqa yarpuranllapa Jesús willashanllapata. ⁹ Chaymanta Jesús pampakashanmanta tikrakarllapaqa, unsi apustulninkunata, chaynulla wakinkunatapis willaranllapa. ¹⁰ Chaynu Jesuspa apustulninkunata willaqkunaqami kaykuna karanllapa: María Magdalena, Juana, Santiagupa maman María, wakin warmikuna ima. ¹¹ Piru chay apustulkunata

willatinllapaqa, mana kriyiranllapachu. Ashwan wak warmikunaqa yaruyasha kanqa nir yarpuranllapa.

¹² Chaynu niyatinllapamapis, Pedruqa wasimantaqa lluqshimur riran kallpaylla Jesús pampakashanmanqa. Chayman çhar uçhku ruriman chapakurqa, mana imatapis rikaranchu. Ashwan Jesús pillukashan raçhpalana chaypiqa usurayasha karan. Chaynuta rikarqami kusa dispantakashalla qashan wasinman tikrakamuran.

Jesusmi Emausman nan riqpi rikariran

(Mr 16.12-13)

¹³ Chay diyallapimi Jesuspa ish kay yaçhakuqninkuna riranllapa Emaus pwibluman. Chay pwibluqami, Jerusalenmantaqa yaqqa ish kay urasma kasha kanqa. ¹⁴ Chay paykunaqa, tukuy ima pasashanta parlaqnu riyaranllapa. ¹⁵ Chaynu parlar ima riyatinllapaqa, Jesusqa pay paylla paykunamanqa qimikar pullanllapa riq qallariran. ¹⁶ Chayna, rikarmapis paykunaqa mana riqsir-anllapachu, nawinllapa bindakasha yupay kashanrayku.

¹⁷ Chaymantaqa Jesusqa paykunataqa tapuran:

—¿Imatataq qamkunaqa kusata parlaqnu riyankillapa nantaqa?

Chaynu nitinga, paykunaqa sharanllapa llakishala.

¹⁸ Chaymantaqa uknin Cleofas shutiqaqqa niran:

—Tukuy runakunami yaçhanllapa kay diyakuna Jerusalenpi pasashanta. ¿Qamlachu mana yaçhanki chaykunataqa, furastiru kashaykirayku?

¹⁹ Chaynu taputinga, paypis kaynu nir paykunataqa tapuran:

—¿Imataq pasasha?

Paykunaqa niranllapa:

—Nazaretmanta Jesuspaqmi parlayanillapa. Chay runaqami Dyusninchikpaqqa uk puytiq rimaqnin kaq, rimayninpi, ima ruraykunapimapis. Chaynulla tukuy

runakunapa naypanpimapis kusa allin kaq. ²⁰ Chay paytaqami kurakunapa mantaqninkuna, nuqakunamanta karguyjun runa masiyllapa, paytaqa uchachar qukuran kruspi klabar wanuchinanllapapaq. ²¹ Nuqakunaqami alliplata paypi yarpur yarakuyarayllapa, pay washayanqa nasyunniyllapata nir. Piru, kimsa diyapaqnamiri payta wanuchishanllapaqa.

²² “Piru wakin warmikuna, nuqakunawan pulla kaqkunaqami manchachimashallapa, paykuna amsaqlla Jesús pampakashanman risha kar. ²³ Chayshi paykunaqa Jesuspa kwirpunta mana rikarchu tikrakamuranllapa wasinmanqa. Chaymi paykunaqa parlamashallapa, paykunanmanqashi angelkuna rikarir, Jesusqashi kawsayan nisha nir. ²⁴ Chaynu nimatinllapa, wakin kriyiq masiyllapakunaqa riranllapa Jesús pampakashanmanqa. Chay pampakashanman çharqashi chay warmisitakuna nishannulla, Jesustaqa mana rikaranllapachu”.

²⁵ Chaynu chay runakuna nitinqa, Jesusqa niran:

—¡Qamkunaqa mana das intrakaq runachu kankillapa! Chaynu karmi Dyuspa tukuy rimaqninkuna nishankunataqa, mana dasqa kriyinkillapachu. ²⁶ ¡Manachu yaçhayankillapa, Dyuspa Akrashan Cristunqa manaraq mantakuyarqa, chaynuraqmi qischakananpaq karan nirqa?

²⁷ Chaynu nirqa kusa shumaqta intrachiq qallariran chay runakunataqa, Dyus nitin iskribikashakunapi paypaq nishankunata. Chaynumiri Moisés iskribishanmanta qallarir, Dyuspa tukuy rimaqninkuna iskribishankunata willaran paykunataqa.

²⁸ Chaynu nirqa chay pwiblu riyashanllapaman çharqa, Jesusqa naypaqman riq yupay tukuran. ²⁹ Chaynu tukutinmi, paykunaqa Jesustaqa kusata rugaranllapa, kaynu nir ima:

—Nuqakunawan kaylapi kiday. Chaqa tardina, tuta-payannami.

Chaynu niyatinllapaqa, Jesusqa yaykuran ruriman, paykunawanna chaypi kidananllapapaq. ³⁰ Chaymanta misapina tayatinllapaqa, Jesusqa makinpi tantata ay-par Dyusta payji nirqa, chaypinmanta pakir paykunataqa quran. ³¹ Chaynu qutinqa, chay kutilla chay runakuna chiqapta kwintachakarnaqa, Jesusta riqsiranllapa. Piru Jesusta riqsitiinllapaqa, payqa das chinqaran. ³² Chaymi paykunapura ninakuqllapa: “¿Manachu Dyus nitin iskribikashapi tukuy nishanta intrachimarninchik nanta shamutinqa, shunqunchikpimapis allipla shumaq aligrita yarpuranchik?”

³³ Chaynu nirllapami, chay kutilla ishkantin sharir tikrakanllapa Jerusalemman. Charnaqa tariranllapa Jesuspa unsi apustulninkunata, chaynulla wakin kriyiq masinkunatapis. ³⁴ Chaypi tantanakusha taqta taritinllapaqa, chay wasipi taqkunaqa niranllapa:

—Alliptamiri Amitunchik Jesusqa wanushanmantaqa kawsamusha. Simonmanmi rikarisha payqa nir.

³⁵ Chaynu nitinllapami chay ishkaykunapis imanunanta riyatinllapa pasashanta, chaynulla imanunanta tantata chaypinmanta pakitin Jesusta riqsishanllapata ima parlaranllapa.

*Jesusmi rikariran ya chakuqninkunaman
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)*

³⁶ Paykunaqami chayllapaq alliplata parlayaranllapa. Chaynu parlayatinllapaqa ashwan Jesusqa illaqmanta paykunapa chaypinllapaman shar kaynu nir saludaran:

—Kusa shumaqmi kankillapa nir.

³⁷ Chaynu nitinga, paykunaqa alliplata manchakuranllapa, ayata rikayanchikllapa nir yarpur. ³⁸ Chaynu yarpuyatinllapamapis Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa manchakushaykillapa? ¿Imapaqtaq manaraq allita nuqapiqa kriyinllapa? ³⁹ Rikayllapa makiykunata, çhakiykunata. Nuqallami kani. Kanan kamamarllapa yaçhayllapa: Uk ayaqa mana aychayjunchu, mana tulluyjunchu. Qamkuna rikamashaykillapanumi nuqaqa aychayjun, tulluyjun ima kani.

⁴⁰ Chaynu nirqa chay kutilla, çhakinta makintapis rikachiran paykunataqa. ⁴¹ Piru paykunaqa kusala aligri karmapis mana kriyiranllapachu kusa dispantakashalla kashanllaparayku. Chaymi Jesusqa niran:

—¿Mikunaykillapaqachu imalaga kan kaypiqa? nir.

⁴² Chaynu nitinga paykunaqa quranllapa piskadu kankakashata, [panalwan]. ⁴³ Qutinllapaqa payqa aypar mikuran, paykunapa naypanpi. ⁴⁴ Chaymantaqa paykunataqa niran:

“Nuqataqami kaynu pasamasha, imanutaq qamkunawan kar willashurayllapa chaynullata. Nuqami nishurayllapa, imanumi Moisés iskribishankunapi, Dyuspa rimaqninkuna iskribishankunapi, Salmos librupipis nuqapaq nishankunaqa kumplikayanqa nir. Chaymi chay nishanllapanulla pasamasha”.

⁴⁵ Chaynu nirmi paykunataqa allita intrachiran, chay iskribikashakunapi nishantaqa. ⁴⁶ Kaynumi niran:

“Iskribikashakunapimi nin: Dyuspa Akrashan Cristunqashi kusata qisçhakar wanuyanqa. Chaymanta kimsa diyamantaqa kawsamuyanqa nir”.

⁴⁷ Niranpismi:

“Jerusalenmanta qallarirshi tukuy pachapi paypa shutinpi yaçhachikunqallapa. Chaynu

yaĉhachikutinllapashi tukuylla kriyir uchanllapakunata dijatin Dyusqa pirdunanqa. ⁴⁸ Qamkunaqami tukuy kaykunapaqqa uk tistigu kankillapa. ⁴⁹ Chaymi nuqaqa qamkunamanqa kaĉhamushaq Taytay Dyus arnishushanllapata. Piru qamkunaqa kay Jerusalén pwiblupi kidaskiyllapa, unaq syilumanta arnishushanllapa pudir qamkunaman shamunankaman” nir.

Jesusmi syiluman riranna

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Chaynu nir imaqa, Jesusqa chay Jerusalén pwiblumantaqa, paykunata lluqshichir aparan Betania pwiblukaman. Chaypiqami makinta unaqman alsar bindisiran paykunataqa. ⁵¹ Chaynu bindisiqnumi, paykunamantaqa unaq syiluman apakaranna.

⁵² Chaymantami paykunaqa Jesusta kusata adurar imaqa, tikrakanllapana Jerusalemman kusa aligrila. ⁵³ Chaymiri maydiyapis, Dyusta adurananllapa wasipiq, Dyusta alabar ima taranllapa.

Chaynumi kanqa.

Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque (PE:quf:Quechua,
Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 27 Sep 2019

05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a